

Jaarstukken 2013

Gemeente Alblasserdam

Vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders
d.d. 22 april 2014

Inhoudsopgave

Inleiding.....	5
Jaarverslag	11
Programmaverantwoording	13
1. Programma Dienstverlening en Bestuur	15
2. Programma Samenleving.....	25
3. Programma Ruimte	42
4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen.....	60
Paragrafen	62
1. Paragraaf lokale heffingen	62
2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	66
3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	69
4. Paragraaf financiering	72
5. Paragraaf bedrijfsvoering	77
6. Paragraaf verbonden partijen	82
7. Paragraaf grondbeleid	85
Jaarrekening.....	93
Balans per 31 december 2013	94
Programmarekening 2013.....	96
Toelichtingen	97
1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	97
2. Toelichting op de balans per 31 december 2013	101
3. Toelichting op de programmarekening 2013 (inclusief analyse rechtmatigheid)	112
Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)	115
Overige gegevens	117
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	118

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2013 van de gemeente Alblasserdam. 2013, een jaar waarin het collegeprogramma 'Alblasserdam, sterk door verbinding' verder is uitgevoerd.

Collegeprogramma 2010-2014

Alblasserdam, sterk door verbinding! De titel van het collegeprogramma 2010-2014. Eind 2013 zijn wij gestart met de evaluatie van het collegeprogramma. De evaluatie is begin 2014 aangeboden aan de gemeenteraad en op 10 maart 2014 door de raad besproken. De algemene conclusie uit de evaluatie van het collegeprogramma luidt dat de vooraf gestelde doelstellingen zijn bereikt in de collegeperiode 2010-2014. Meer dan 85% van de destijds gemaakte prestatieafspraken zijn gerealiseerd: hiervan is de uitvoering afgerond of reeds volgens planning gestart. De factoren voor de successen die op inhoudelijke dossiers zijn bereikt in het collegeprogramma zijn terug te voeren in de bestuursstijl van het college, de focus op de uitvoering van het collegeprogramma, de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie en de maatschappelijke ontwikkelingen.

De hoofddossiers Meedoen, Duurzaamheid, Vrijtijdseconomie, Structuurvisie, Dienstverlening en Solide financiële basis omvatten thema's die beeldbepalend zijn voor het streefbeeld van Alblasserdam 2015. In de programmaverantwoording treft u aan wat wij in 2013 hebben bereikt op deze hoofddossiers.

Meedoen

We spannen ons in om iedereen de gelegenheid te geven om mee te (blijven) doen aan de maatschappij. Vanuit dit perspectief worden de landelijke ontwikkelingen gezien. We bereiden ons voor op de drie transities: participatiewet, AWBZ en Jeugdzorg. Eind 2013 is gewerkt aan de visie op wijkgericht werken. In deze visie is onder meer aandacht voor de positie en functie wijkplatforms, de rol van het opbouwwerk, de rol van de wijkagent en de professionalisering van de Stichting Welzijn Alblasserdam.

Duurzaamheid

Een groot deel van de acties uit het duurzaamheidsactieplan is tot uitvoering gekomen en (bijna) afgerond zoals de oplaadpalen voor elektrische voertuigen, de energiescan voor koopwoningen, de aanleg van natuurvriendelijke oevers, de verbetering van de waterkwaliteit in park 't Lammetjeswiel, het aanbieden van een cursus duurzaam ondernemen en de aanleg van duurzame straatverlichting. Enkele acties lopen nog of kunnen in de volgende collegeperiode worden gestart.

Vrijtijdseconomie

Eind 2013 heeft het college een beschermd dorpsgezicht vastgesteld, inclusief 331 beeldbepalende panden. Het beschermd dorpsgezicht zal moeten worden ingebed in bestemmingsplannen. Ook is in 2013 de cultuurnota vastgesteld. De nota is op interactieve wijze tot stand gekomen en betreft een inventarisatie van lopende initiatieven zoals een beeldenroute, combinatiefuncties, archeologie, functie Landvast en beschermd dorpsgezicht. Voor de voortgang van het hoofddossier Vrijtijdseconomie wordt voor eind 2014 een beleidsnotitie over vrijtijdseconomie in Alblasserdam geschreven.

Structuurvisie

De structuurvisie is in 2013 unaniem door de raad vastgesteld. Met de vaststelling van de structuurvisie heeft het gemeentebestuur bepaald hoe zij kijkt naar de ontwikkeling van het dorp. Doorwerking van de visie vindt plaats in gemeentelijk beleid en de ruimtelijke agenda.

Dienstverlening

In 2015 is er een herkenbare ingang voor alle vragen aan de overheid. Dit levert voor de klant één ingang op via het kanaal van zijn keuze, waarbij ongeacht het gekozen kanaal altijd hetzelfde antwoord wordt gegeven. In het opgestelde realisatieplan dienstverlening wordt beschreven welke trajecten worden gevolgd om deze beweging vorm te geven. Zo is een groot deel van 2013 besteed aan de voorbereidingen van de lancering van de nieuwe website die begin 2014 is opgeleverd. Parallel hieraan zijn regionaal diverse zaaktypen geharmoniseerd en werken we verder aan de ontwikkeling van de lokale frontoffice van de Omgevingsdienst.

Solide financiële basis

2013 sluiten wij af met een gezonde financiële positie: een structureel sluitende begroting 2014-2017, ruim voldoende weerstandsvermogen, een gunstige schulddispositie en geen verhoging van de OZB in 2014.

Alblasserdam is er nog niet. De ontwikkelingen, die op gemeenten afkomen, stelt ons de komende jaren voor de uitdaging om nieuwe taken uit te voeren met minder middelen. Wij krijgen voor de decentralisaties van taken vanuit het Rijk de komende jaren een bezuinigingstaakstelling mee ten opzichte van de huidige Rijksbudgetten. Deze uitdaging kunnen wij aangaan vanuit een solide basis!

Wij verwijzen voor een nadere toelichting naar de korte uiteenzetting van de financiële positie per 31 december 2013 hierna.

Bestuursstijl

In de afgelopen collegeperiode is veel werk gemaakt van de ontwikkeling van een nieuwe bestuursstijl. Deze bestuursstijl is de rode draad geweest in de manier van werken van het college van B&W en de ambtelijke organisatie. Juist in de lokale politiek waar de lijnen tussen overheid en burgers het kortst zijn, liggen mogelijkheden om te experimenteren met manieren om deze kloof te overbruggen. Uit de evaluatie van de collegeperiode 2010-2014 blijkt dat de bestuursstijl goed werkt in vertrouwen en verbinden. Maatschappelijke partners en inwoner zijn positief over de interactie. Dit blijkt uit de monitor Communicatie en Bestuur die in 2013 is opgesteld en het gesprek met de maatschappelijke partners dat het college eind 2013 heeft gevoerd.

Organisatieontwikkeling

De organisatieontwikkeling in de collegeperiode 2010-2014 is in 2013 uitgebreid geëvalueerd. Het koersplan 'Samen verder met passie en lef' van juni 2012 blijft richtinggevend. Ieder vraagstuk wordt op de best passende schaal opgelost met de juiste mix van efficiency, kwaliteit, nabijheid en lokale kennis. Organisatieontwikkeling is sturen vanuit de beweging en begint bij persoonlijke ontwikkeling. Ontwikkelingen op persoonlijk-, team-, en afdelingsniveau maken de netwerkorganisatie Alblasserdam. Een bewegende organisatie die vanuit de waarden verbindend, betrokken, verantwoordelijk en gedreven grenzeloos in interactie is met haar omgeving en met innovatiekracht resultaten bereikt.

Regionale samenwerking

Binnen de Drechtsteden wordt steeds nagedacht langs welke lijnen er kan worden samengewerkt. Op basis van de visie van de gemeentesecretarissen op het werken in de Drechtsteden is het Ontwikkelprogramma Drechtsteden opgesteld waarin 17 projecten zijn opgenomen voor ambtelijke samenwerking.

In de afgelopen periode zijn er intensieve discussies geweest in de Drechtraad over de samenwerking en de toekomst in de Drechtsteden. Om als regio Drechtsteden een sterk, aantrekkelijke en bereikbare regio te blijven, daarin door te ontwikkelen en de positie te versterken, zijn op regionale en regio-overstijgende vraagstukken een gezamenlijke politieke kaderstelling en koers noodzakelijk. Het resultaat hiervan is een politiek / maatschappelijk gestuurd regionaal meerjarenprogramma. Het college heeft een aantal aandachtspunten voor het opstellen van een nieuw regionaal meerjarenprogramma meegegeven aan de portefeuillehouder in het Drechtstedenbestuur. Eind 2013 is gestart met het opstellen van een samenwerkingsagenda Alblasterdam – Molenwaard: een opdracht van beide colleges aan de gemeentesecretarissen.

Financiële positie per 31 december 2013

De financiële positie van een gemeente is niet alleen uit de balans af te lezen. Om een goed beeld van de financiële positie van een gemeente te krijgen zijn meerdere kengetallen relevant. In de verschillende paragrafen is nadere informatie opgenomen over onder meer het risicoprofiel, het weerstandsvermogen, de schuldpositie, het beheer van kapitaalgoederen en het grondbeleid. Op grond van deze informatie kan een totaal beeld van de financiële positie van een gemeente worden gevormd.

Een aantal belangrijke kengetallen voor de financiële positie van de gemeente Alblasterdam is als volgt samen te vatten:

Indicator	Zeer gunstig	Gunstig	Neutraal	Ongunstig	Zeer ongunstig
Structureel sluitende begroting					
Weerstandsvermogen					
Schuldpositie					

De verschillende indicatoren worden hierna kort toegelicht. In de paragrafen wordt uitgebreider ingegaan op de aspecten van de financiële positie, zoals weerstandsvermogen, schuldpositie en grondbeleid.

Structureel sluitende begroting

De begroting 2014-2017 is door de raad vastgesteld in november 2013. De begroting 2014 en het meerjarenperspectief 2015-2017 is structureel sluitend.

Bedragen x € 1.000	2014	2015	2016	2017
Geraamd resultaat	31	1	137	134
Geraamd "structureel" resultaat	367	-/- 22	113	110

De jaarrekening 2013 sluit met een positief saldo na bestemming van € 407.000 ten opzichte van een begroot saldo na bestemming van € 54.000 positief. Op hoofdlijnen is het verschil tussen begroting en realisatie als volgt te verklaren:

Programma: omschrijving afwijking	Bedrag afwijking	V = voordeel / N = Nadeel
Dienstverlening en bestuur:		
• Wethouders pensioenen	-/- € 332.000	N
• Begraven en lijkbezorging (tegengesteld effect op saldo kostenplaatsen)	€ 249.000	V
• Bommenregeling	€ 340.000	V
• Mutaties reserves (waaronder bommenregeling)	-/- € 223.000	N
• Overige afwijkingen	€ 219.000	V

Programma: omschrijving afwijking	Bedrag afwijking	V = voordeel / N = Nadeel
Samenleving:		
• WMO voordeel 2 ^e Burap SDD huishoudelijke hulp en vervoer	€ 475.000	V
• WMO huishoudelijke hulp voordeel jaarrekening 2013 SDD	€ 179.000	V
• GR Souburgh m.n. nagekomen baten 2012 (inzet uren)	€ 169.000	V
• Incidenteel aanvullende uitkering WWB 2011	€ 191.000	V
• Apparaatskosten SDD (tegengestelde voordelen andere producten, m.n. WMO)	-/- € 243.000	N
• Overige afwijkingen	€ 67.000	V
Ruimte:		
• Beheer wegen	-/- € 117.000	N
• Gladheidbestrijding	-/- € 108.000	N
• Openbare verlichting	-/- € 96.000	N
• Openbaar groen	-/- € 73.000	N
• Leges omgevingsvergunning	-/- € 63.000	N
• Overige afwijkingen	-/- € 89.000	N
Algemene dekkingsmiddelen:		
• Algemene uitkering	€ 284.000	V
• Saldo kostenplaatsen	-/- € 643.000	N
• Overige afwijkingen	€ 167.000	V
Totaal	€ 353.000	V

Voor een nadere toelichting op de afwijkingen verwijzen wij naar de analyses in de programmaverantwoording.

In de toelichting op de programmarekening in de jaarrekening is een overzicht van incidentele baten en lasten opgenomen. Het totaal van de incidentele baten en lasten, inclusief incidentele mutaties in de reserves, bedraagt € 56.000 positief. Het “structureel” saldo na bestemming 2013 bedraagt € 351.000 positief.

Saldo na bestemming 2013:	€ 407.000	voordelig
Waarvan incidenteel	€ 56.000	voordelig
“Structureel” saldo na bestemming 2013:	€ 351.000	voordelig

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers op te vangen waardoor de taken kunnen worden voortgezet. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en het gekwantificeerde risicoprofiel en is uit te drukken in een weerstandsratio (= beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door het gekwantificeerd risicoprofiel).

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de weerstandsratio van de gemeente Alblasserdam weergegeven:

	Jaarstukken 2013	Begroting 2013
Weerstandscapaciteit:		
- algemeen	3.501.800	4.103.100
- grondexploitaties	<u>1.183.800</u>	<u>1.698.100</u>
Totaal	4.685.600	5.801.200
Risicoprofiel:		
- algemeen	1.982.000	2.028.100
- grondexploitaties	<u>390.000</u>	<u>614.300</u>
Totaal	2.372.000	2.642.400
Ratio weerstandsvermogen:		
- algemeen	1,8	2,0
- grondexploitaties	<u>3,0</u>	<u>2,8</u>
Totaal	2,0	2,2

Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om de gekwantificeerde risico's op te kunnen vangen.

Schuldpositie

De investeringscapaciteit van een gemeente hangt in belangrijke mate samen met de ruimte die een gemeente heeft om nieuwe schulden aan te kunnen gaan. Deze ruimte wordt vooral bepaald door de inkomsten. Zijn er voldoende inkomsten om de hogere rentelasten van schulden op te vangen? Het bedrag van de schulden op de balans zegt niet alles. Het gaat om verhoudingsgetallen, zogenaamde kengetallen. Goede indicatoren voor het beoordelen van de hoogte van de gemeentelijke schuld zijn:

- De debt ratio;
- De netto schuld als aandeel van de inkomsten (netto schuldquote).

De debt-ratio wordt berekend door de som van de langlopende schulden, de kortlopende schulden en overlopende passiva op de rechterzijde van de balans te delen door het balanstotaal en dit verhoudingsgetal uit te drukken in procenten. De debt ratio is toegenomen van 66% per 31 december 2012 naar 69% per 31 december 2013. Een debt ratio van 80% geeft aan dat een gemeente zijn bezit met zeer veel schulden heeft belast.

De netto schuld quote (netto schuld gedeeld door totaal inkomsten voor bestemming) is toegenomen van 62% per 31 december 2012 naar 73% per 31 december 2013. De netto schuld is in 2013 afgenomen met € 1,6 miljoen, onder meer door de verkoop van de brandweerkazerne (circa € 3,0 miljoen). De stijging van de netto schuld quote wordt veroorzaakt doordat het totaal van de inkomsten in 2013 € 9,1 miljoen lager is dan in 2012. De netto schuldquote is in beide jaren ruim lager dan de kritische norm van 130% (stoplicht op rood) en zelfs ruim lager dan 100% (stoplicht op oranje), waarbij voorzichtigheid is geboden. Het stoplicht staat voor de gemeente Alblasserdam op “groen”.

Leeswijzer

In het jaarverslag treft u de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen. In de programmaverantwoording zijn de verantwoording van de programma's (Dienstverlening en bestuur, Samenleving en Ruimte) en een Overzicht algemene dekkingsmiddelen opgenomen. In de jaarrekening zijn de balans, de programmarekening, toelichtingen en de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa) opgenomen.

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Algemene programmegegevens

Programma	Algemene doelstelling	Thema	Product
Dienstverlening en bestuur	Het programma Dienstverlening en Bestuur gaat over de verbetering van dienstverlening van de gemeente Alblasserdam aan burgers, bedrijven en maatschappelijke partners. Daarnaast wil dit programma bijdragen aan de verhoging van de integrale veiligheid en de invulling van de wettelijke taken op het gebied van brandweer, rampenbestrijding en bestuurlijke handhaving. Tenslotte gaat dit programma over het bestuur, zowel lokaal als regionaal.	Bestuur	Raad en raadsondersteuning College en bestuurlijke ondersteuning Verkiezingen
		Dienstverlening	Burgerzaken Begraven en lijkbezorging
		Veiligheid	Brandweer Rampenbestrijding en –plan Integrale Veiligheid
Samenleving	In een tijd van economische crisis, zullen er minder voorzieningen vanuit overheidsgeld kunnen worden gefinancierd. De maatschappij in het algemeen en maatschappelijke organisaties in het bijzonder zullen hierin mogelijk een mitigerende rol in kunnen spelen. Bij de inzet van overheids gelden zal het college zich in ieder geval laten leiden door het in stand houden van de sociale infrastructuur. Binnen het collegeprogramma is Meedoen benoemd tot hoofddossier. Hierbij zal de aandacht in het bijzonder uitgaan naar: - het bevorderen van verbondenheid van sociaal zwakkeren aan de arbeidsmarkt; - meer Alblasserdammers die (volwaardig) meedoen in de samenleving; - bestrijden van eenzaamheid; - verbetering van met name de sportaccommodaties voor sociale voorzieningen; - toename van participatie op de terreinen sport, cultuur en recreatie; - het versterken van de lokale economie.	Kennis en economie	Weekmarkt Economie Openbaar onderwijs Onderwijs algemeen
		Maatschappij en zorg	Maatschappelijke ondersteuning Jeugd Vreemdelingen Accommodaties Gezondheid
		Vrije tijd	Kunst en cultuur Sport Sportcomplexen en gymnastieklokalen Recreatie en toerisme
		Werk en inkomen	Uitkeringen SDD Sociale werkvoorziening
Ruimte	Het programma Ruimte omvat de thema's ruimtelijke inrichting, ruimtelijk beheer, milieu en mobiliteit.	Milieu	Milieu
		Ruimtelijk beheer	Wegen, straten en pleinen Openbare verlichting Straatmeubilair Verkeer Openbaar vervoer Vastgoed Waterkering en afwatering Openbaar groen Reiniging Riolering
		Ruimtelijke inrichting	Ruimtelijke en stedelijke ontwikkeling Volkshuisvesting Bouw- en sloopvergunningen Woonwagenzaken Grondexploitatie
Algemene dekkingsmiddelen	In dit programma is het overzicht van algemene dekkingsmiddelen opgenomen.	Algemene dekking en onvoorzien	Beleggingen Uitkering gemeentefonds Nieuw beleid en onvoorzien Belastingen Saldi van kostenplaatsen

Portefeuillehouders	Dienstverlening en bestuur	Samenleving	Ruimte	Algemene dekkingsmiddelen
Burgemeester A.B. Blase	Openbare orde en veiligheid (inclusief brandweerzorg en rampenbestrijding); Bestuurskracht, communicatie, representatie; Evenementen; Publiekzaken / dienstverlening.			
Wethouder S.J. Veerman	Regionale samenwerking; Jumelage.	Vrije tijdseconomie; Sport; Welstandsbeleid.	Ruimtelijke ordening, Structuurvisie Alblasserdam 2040, Milieu (inclusief duurzaamheidsplan), Volkshuisvestingsbeleid inclusief woonwagencentra); Projecten Haven Zuid, Hof en Singel, Hof Souburgh, Lint Vinkenvolder, Project Waterhoven, Alblasserwerf en Oude Wipmolen.	
Wethouder A.L. Cardon		Welzijn (incl. accommodatiebeleid); Integraal Wmo-beleid (m.u.v. SDD en Drechtwerk); Cultuur; Cultuurhistorie; Jeugdbeleid; Gezondheidszorg; Economie.	Buitenruimte; Economie; Projecten Locatie Kerkstraat-Cornelis Smitstraat en Parallelweg (Oude MAVO/Kiekeboe).	
Wethouder P.J. Verheij		Sociale Dienst Drechtsteden; Sociale werkvoorziening Drechtwerk; Arbeidsmarkt en werkgelegenheid; Onderwijs.	Verkeer en vervoer; Vastgoed; Projecten Containertransferium, Bedrijventerrein Nieuwland, Dijklint, Fietspad dijklint, Mercon Kloos en Noord- en Landzigt.	Financiën, P&O en overige middelenfuncties.

De bestuurlijke inbedding in wettelijke kaders, verordeningen, (flankerende) beleidsnota's en plannen is per programma opgenomen in de begroting 2013 en het door de raad vastgestelde normenkader 2013.

1. Programma Dienstverlening en Bestuur

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Thema Bestuur

Wat hebben wij bereikt?				
<i>Een transparant, betrokken, herkenbaar en verbindend bestuur</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% inwoners met redelijk tot volledig vertrouwen in het gemeentebestuur	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	stijging	71% (Drechtsteden 75%; 2011)	72% (Drechtsteden 70%; 2013)
% inwoners dat een voldoende geeft voor het gemeentebestuur	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	stijging	80% (Drechtsteden 85%; 2011)	85% (Drechtsteden 83%; 2013)
rapportcijfer inwoners voor het gemeentebestuur	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	stijging	6,3 (Drechtsteden 6,4; 2011)	6,5 (Drechtsteden 6,4; 2013)
rapportcijfer van de bevolking op stelling: burgers worden voldoende betrokken bij totstandkoming van gemeentelijke plannen	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	stijging	5,6 (Drechtsteden 5,5; 2011)	5,9 (Drechtsteden 5,6; 2013)
rapportcijfer van de bevolking op stelling: burgers worden voldoende betrokken bij de uitvoering van gemeentelijke plannen	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	stijging	5,6 (Drechtsteden 5,5; 2011)	5,9 (Drechtsteden 5,6; 2013)

‘Alblasserdam, sterk door verbinding’ is de titel van het coalitieakkoord en het collegeprogramma. Het college van B&W van Alblasserdam heeft voor deze bestuursperiode gekozen voor een bestuursstijl die staat voor een betrouwbaar, stabiel, herkenbaar, transparant en verbindend bestuur. Het bestuur wil de relatie tussen de gemeente en de inwoners versterken door vertrouwen uit te stralen, dicht bij de burgers te staan, open te communiceren, in gesprek te zijn over wat burgers vragen en willen, en hun opvattingen te betrekken in de afwegingen. Het college heeft de samenleving actief betrokken bij bijvoorbeeld de totstandkoming van het collegeprogramma, duurzaamheid, het zoeken naar bezuinigingen en de bestuurlijke toekomst van Alblasserdam. Ook ‘kleinere’ middelen als buurtschouw en –overleg, collegespreekuur, een vernieuwd burgerjaarverslag via de Klaroen en experimenten met interactieve bestuurscommunicatie (bijvoorbeeld twitteraccounts bestuurders) zijn ingezet om in verbinding te zijn met de Alblasserdammers.

Monitor Communicatie en Bestuur

Begin 2011 is voor de eerste keer in de Drechtsteden onderzoek gedaan naar het oordeel van inwoners over communicatie en bestuur, de gemeentelijke informatie en de besturen van de zes gemeenten van de Drechtsteden. Het Onderzoekcentrum Drechtsteden (OCD) heeft dit onderzoek uitgevoerd. In maart 2013 kregen 6.670 regiobewoners een uitnodiging om mee te doen aan het regionale omnibusonderzoek. De respons was 32%: in totaal hebben 2.145 inwoners gereageerd. In Alblasserdam hebben 350 inwoners gereageerd van de in totaal 992 verstuurdde enquêtes; een respons van 35%.

Alblasserdam scoort in deze editie van de monitor Communicatie en Bestuur op verschillende vlakken beduidend hoger dan tijdens de meting in 2011. Het college heeft, mede via de invulling die gegeven is aan de nieuwe bestuursstijl, behoorlijk geïnvesteerd in contacten in de samenleving, in de zichtbaarheid van en vertrouwen in het gemeentebestuur en onder meer in de resultaten van deze monitor is terug te lezen dat dit zijn vruchten heeft afgeworpen. Er is een duidelijk stijgende lijn te zien.

De resultaten van monitor zijn meegenomen in het evaluatietraject van de nieuwe bestuursstijl als onderdeel van de afronding van de collegeperiode 2010 – 2014. In de komende maanden is daarnaast nog gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de website van de gemeente Alblasserdam, inclusief de toepassing van social media. De website is begin 2014 opgeleverd.

Bestuursstijl

De interactieve bestuursstijl staat voor een transparant, betrokken, herkenbaar en verbindend bestuur. Het college staat in de samenleving en zoekt actief de samenspraak met betrokken inwoners, bedrijven, instellingen en verenigingen. De ingezette bestuursstijl maakt deel uit van de evaluatie van het collegeprogramma en de aanbeveling is om deze in 2014 verder te ontwikkelen en uit te bouwen met college, raad en de organisatie.

Thema/ Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
Thema Bestuur P.J. Verheij Hoofddossier: <i>Solide financiële basis</i>	Om de financiën van de gemeente Alblasserdam goed gezond te houden: 1. maken we afspraken met gemeenschappelijke regelingen; 2. werken we aan de hand van scenario's en een ontwikkelingsrichting aan de bezuinigings taakstelling; 3. hanteren we de spelregels uit het coalitieakkoord voor een solide financiële toekomst.	1	<i>Afspraken maken met en actieve sturing op gemeenschappelijke regelingen</i> In de begroting is opgenomen dat gemeenschappelijke regelingen vanaf het jaar 2012 gefaseerd toegroeien naar een totale bezuiniging van in ieder geval 10% in 2014. In het traject van de afronding van de huidige collegeperiode is een evaluatie van de verbonden partijen uitgevoerd. Een van de aanbevelingen is om in 2014 een nieuwe nota verbonden partijen op te stellen waarin tenminste wordt ingegaan op actieve sturing op verbonden partijen. <i>Hanteren van spelregels uit het coalitieakkoord voor een solide financiële toekomst.</i> De begroting 2014-2017 is structureel sluitend. In alle jaren 2014 tot en met 2017 is sprake van een positief geraamd resultaat. Het geraamd "structureel" resultaat is het geraamd resultaat gecorrigeerd voor de incidentele baten en lasten (inclusief mutaties in de reserves). Over de jaren 2014-2017 is in totaal sprake van een positief geraamd "structureel" resultaat. <i>Monitoring nakomen prestatieafspraken.</i> In de reguliere P&C-cyclus (bestuursrapportage en jaarrekening) heeft ook in 2013 monitoring plaatsgevonden van de prestatieafspraken. <i>Begroting 2014</i> Het motto van de begroting 2014 is 'Oogsten. In deze begroting zitten geen voorstellen voor nieuw beleid. 2014 is een bijzonder jaar. Tot de verkiezingen ligt de nadruk op de realisatie van het collegeprogramma 2010-2014. Het jaar 2013 is afgesloten met een gezonde financiële positie: een structureel sluitende begroting, ruim voldoende weerstandsvermogen, een gunstige schuldpositie en geen verhoging van de OZB in 2014.

Thema/ Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
A. L. Cardon	Er wordt actief ingezet op communicatie met middelen als de buurtschouw.	1, 3	Er wordt nagedacht over het instrument wijkschouw in relatie tot een visie op netwerk en participatie die momenteel wordt afgerond in samenwerking met de SWA. In 2014 krijgt dit verder zijn beslag.
A. B. Blase	Plan van aanpak en uitvoering nieuwe bestuursstijl.	1	Een van de deelevaluaties van de afronding van deze collegeperiode is gewijd aan de evaluatie van de nieuwe bestuursstijl. Hierbij is teruggekeken op de gehele periode en niet alleen op het jaar 2013. In de aanbevelingen wordt onder meer geadviseerd om de (nieuwe) bestuursstijl te gebruiken als basis/uitgangspunt voor het nieuwe college en in de nieuwe periode vanaf dat startpunt een volgende doorontwikkeling te maken. Dit betekent dat extra geld en middelen hiervoor moeten worden gereserveerd.
P. J. Verheij	Visie op organisatieontwikkeling vanaf 2014	3	De gemeenteraad heeft in november 2011 het besluit genomen over de bestuurlijke toekomst van Alblasserdam. In het raadsbesluit is opgenomen om het scenario 'Alblasserdam, bestuurlijk zelfstandig' (scenario anderhalf) uit te voeren en daarmee de Alblasserdamse identiteit te behouden en te versterken, de korte afstand tussen bestuur, ambtenaren en samenleving te waarborgen, de nabijheid en kwaliteit van voorzieningen hoog in het vaandel te houden en zo doelmatig en effectief mogelijk met middelen om te gaan. 2013 is besteed aan het uitvoeren van de lijnen zoals in het Koersplan 'Met passie en lef' zijn beschreven. Eind 2013 is de organisatieontwikkeling geëvalueerd.
A. B. Blase	Eindevaluatie collegeprogramma	1	In het laatste kwartaal van 2013 is een evaluatie uitgevoerd naar de prestatieafspraken die in het collegeprogramma 2010 – 2014 zijn opgenomen. De evaluatie is aansluitend begin 2014 in het college vastgesteld en aangeboden aan de gemeenteraad.

Thema Dienstverlening

Thema/ Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
A. B. Blase Hoofddossier: <i>Dienstverlening</i>	In 2015 moet ook de gemeente Alblasserdam (op basis van landelijke wetgeving) het herkenbare loket zijn voor nagenoeg alle vragen aan de overheid.	1 tot en met 5	In 2015 is er een herkenbare ingang voor alle vragen aan de overheid. Dit levert voor de klant één ingang op via het kanaal van zijn keuze, waarbij ongeacht het gekozen kanaal altijd hetzelfde antwoord wordt gegeven. In het opgestelde realisatieplan dienstverlening wordt beschreven welke trajecten worden gevolgd om deze beweging vorm te geven. Zo is een groot deel van 2013 besteed aan de voorbereidingen van de lancering van de nieuwe website die begin 2014 is opgeleverd. Parallel hieraan zijn regionaal diverse zaaktypen geharmoniseerd en werken we verder aan de ontwikkeling van de lokale frontoffice van de Omgevingsdienst. Dit is gebeurd via het Realisatieplan Dienstverlening dat in 2012 door het college is vastgesteld en een doorlooptijd tot 2015 kent.

Thema/ Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
Regionale ontwikkelingen	Regionale samenwerking	3, 4, 5	Na de ambtelijke samenwerking in het proeftuinjaar 2011 is door de gemeentesecretarissen een visie op samenwerking in Drechtsteden opgesteld. Deze visie heeft geleid tot het Ontwikkelprogramma Drechtsteden. In juni 2013 werden de 17 voorstellen verkennend besproken in het college en is ingestemd om de voorstellen uit het programma verder uit te werken in businesscases. Het college heeft voor de zomerperiode in 2013 een visie gegeven op de ontwikkelvoorstellen en de raad hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Eind 2013 zijn de eerste voorstellen door de afzonderlijke colleges in de Drechtsteden vastgesteld: een voorstel voor regionaal projectmanagement, een voorstel voor promotie en acquisitie en een voorstel voor richtlijnen overhead. In de loop van 2014 volgen meer voorstellen, waaronder het voorstel over een regionaal Klant Contact Center.

Thema Veiligheid

Thema/ Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
A.B. Blase	Herijking Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid	5	In 2013 zijn, vanuit de kadernota integrale veiligheid (2012-2016), diverse maatregelen geïmplementeerd. Ook in 2013 is een uitvoeringsplan Veiligheid opgesteld in samenwerking met de politie en het Openbaar Ministerie waarin de doelen en te nemen acties worden afgesproken. In september 2013 is in het politiebureau een BIO over veiligheid gehouden waar onder meer aandacht is besteed aan het 'donkere dagen offensief'.
A.B. Blase	Nieuwe taak voor de gemeente: prostitutiewetgeving	2	De aanpassing van de prostitutiewetgeving is door het Rijk in 2012 gestart. De behandeling in de Tweede Kamer is inmiddels afgerond. Zoals het nu verloopt, lijkt het zeer waarschijnlijk dat de wet in de loop van 2014 in werking treedt. De betekenis hiervan voor de gemeenten is nog niet bekend.
A.B. Blase	Uitvoering drank- en horecawetgeving	5	De voorgestelde wijzigingen betekenen veel voor de taken en bevoegdheden van gemeenten. Gemeenten houden toezicht op de DHW in bijvoorbeeld de supermarkt, de horeca en de sportkantine. Het goed opzetten en uitvoeren van een effectieve toezichtfunctie door gemeenten is geen eenvoudige taak. In 2013 is in gezamenlijkheid met ander gemeenten in de regio een verordening opgesteld. Deze is op 17 december 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. Voor 1 juli 2014 worden het handavings- en preventieplan aan de gemeenteraad voorgelegd.
A.B. Blase	Rampenbestrijding	5	In de afgelopen jaren is veel bereikt op het terrein van de gemeentelijke processen, zowel voor de koude als voor de warme situatie. Zo is door de veiligheidsregio en de subregio's capaciteit beschikbaar gesteld voor ondersteuning van de coördinerend gemeentesecretaris en in het regionaal crisisplan zijn de organisatie en de prestaties van de gemeentelijke kolom bij incidenten geborgd. In 2012 heeft het algemeen bestuur VRZHZ besloten de organisatie van het proces crisiscommunicatie

Thema/ Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voort uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
			regionaal in te richten. In 2013 is verder gewerkt aan de uitvoering hiervan. Bij het bestuur, de secretarissen en de ambtenaren rampenbestrijding bestaat de behoefte om de gemeentelijke kolom door te ontwikkelen zodat zij efficiënter, effectiever en kwalitatief beter kan functioneren. Om die reden heeft het algemeen bestuur van de veiligheidsregio in 2013 de coördinerend gemeentesecretaris de opdracht gegeven om de organisatie van de gemeentelijke crisisbeheersing verder te verbeteren. Het doel is samenwerken in de rampenbestrijding en crisisbeheersing, zodat minder mensen opgeleid en geoefend hoeven te worden en toch wordt voldaan aan de gewenste kwantiteit (robuuste organisatie) en kwaliteit (vastgesteld opleidingsniveau en -eisen), en professionaliseer door ervaring te concentreren.

Wat heeft het gekost?

				1. PRIMAIRE BEGROTING 2013			2. ACTUELE BEGROTING 2013			3. REKENING 2013			4. ACTUELE BEGROTING -/- REKENING 2013			
Programma	Thema	Product	Omschrijving product	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
94-01 - Dienstverlening en Bestuur																
	Bestuur			2.114.300	0	-2.114.300	2.519.743	65.000	-2.454.743	3.063.267	303.928	-2.759.340	-543.524	-238.928	304.597	
		94-010	Raad en Raadsondersteuning	460.900	0	-460.900	448.400	0	-448.400	457.418	0	-457.418	-9.018	0	9.018	
		94-020	Raadsondersteuning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
		94-030	College en bestuurlijke ondersteuning	1.616.500	0	-1.616.500	2.049.443	65.000	-1.984.443	2.601.981	284.178	-2.317.804	-552.538	-219.178	333.361	
		94-040	Bestuurlijke ondersteuning	0	0	0	0	0	0	1.091	18.046	16.955	-1.091	-18.046	-16.955	
		94-060	Verkiezingen	36.900	0	-36.900	21.900	0	-21.900	2.777	1.704	-1.073	19.123	-1.704	-20.827	
	Dienstverlening			1.641.900	681.300	-960.600	1.605.365	738.757	-866.608	1.266.501	765.238	-501.263	338.864	-26.481	-365.345	
		94-050	Burgerzaken	884.400	244.700	-639.700	869.326	269.500	-599.826	760.036	282.638	-477.398	109.290	-13.138	-122.428	
		94-375	Begraven en lijkbezorging	757.500	436.600	-320.900	736.039	469.257	-266.782	506.465	482.600	-23.865	229.574	-13.343	-242.917	
	Veiligheid			1.767.200	73.300	-1.693.900	2.512.357	45.600	-2.466.757	2.086.407	39.338	-2.047.069	425.950	6.262	-419.688	
			94-080	Brandweer	1.144.000	3.700	-1.140.300	1.297.650	0	-1.297.650	1.347.830	1.589	-1.346.241	-50.180	-1.589	48.591
			94-090	Rampenbestrijding en -plan	143.700	0	-143.700	136.294	0	-136.294	41.710	0	-41.710	94.584	0	-94.584
			94-100	Integrale veiligheid	479.500	69.600	-409.900	1.078.413	45.600	-1.032.813	696.867	37.749	-659.118	381.546	7.851	-373.695
Totaal programma voor bestemming				5.523.400	754.600	-4.768.800	6.637.465	849.357	-5.788.108	6.416176	1.108.504	-5.307.672	221.289	-259.147	-480.436	
94-01			Mutaties reserves	13.643	67.100	53.457	0	1.011.025	1.011.025	4.400	787.648	783.248	-4.400	223.377	227.777	
Totaal programma na bestemming				5.537.043	821.700	-4.715.343	6.637.465	1.860.382	-4.777.083	6.420.576	1.896.151	-4.524.424	216.889	-35.769	-252.659	

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
94-030 college en bestuurlijke ondersteuning	60300000 college b&w	79.000 N	De burgemeester is tevens werkzaam voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De kosten minus de bijdrage voor deze werkzaamheden zijn netto begroot.	79.000 V	De burgemeester is tevens werkzaam voor de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De kosten minus de bijdrage voor deze werkzaamheden zijn netto begroot. Per saldo is er geen sprake van een afwijking van de begroting.
	60300040 Premie kapitaalverzekering	329.000 N	Eind 2013 is het benodigd beleggingstegoed voor de pensioenaanspraken van (gewezen) wethouders hoger dan het beschikbare beleggingstegoed bij de verzekeringsmaatschappij. Dit is vooral veroorzaakt door aanpassing van de rekenrente van 4% naar 3% in 2013. Voor de backservice van € 252.000 is ten laste van het resultaat 2013 een voorziening gevormd. Verder is vanwege een wetswijziging die eind 2013 in werking is getreden incidenteel een aanvullende storting gedaan in de polis voor de pensioenkosten van de wethouders (€ 80.000).		
	60300100 Bestuurlijke ondersteuning	73.000 N	In de primitieve begroting 2013 is een taakstellende post van € 100.000 opgenomen om alternatieve dekking te vinden voor de loonkosten op bestuurlijke ondersteuning. Deze alternatieve dekking is binnen het programma Dienstverlening en bestuur gevonden op het product burgerzaken. Tegenover dit nadeel van € 73.000 staat een voordeel van € 67.000 op dienstverlening binnen het product burgerzaken.		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
	60300200 regionale samenwerking	131.000 N	In het kader van de regionale samenwerking wordt optimaal gebruik gemaakt van de aanwezige expertise in de regio door middel van 'uitruil' van verschillende (beleids)medewerkers tussen de regiogemeenten. De uren van de medewerkers van Alblasterdam, die zijn 'uitgeleend' aan andere gemeenten zijn verantwoord op dit product. Daar staat tegenover dat 'ingeleende' expertise 'om niet' kon worden ingezet. Dit leverde voor de betreffende producten en projecten een besparing. Per saldo bedroeg de ambtelijke inzet € 131.000 meer dan was begroot. Tegenover dit nadeel staat ook een voordeel doordat er meer expertise is uitgeleend waarvoor een vergoeding is ontvangen.	168.000 V	Per saldo is meer expertise uitgeleend, waardoor van de andere gemeenten in totaal een bedrag van € 168.000 meer is ontvangen dan begroot. Tegenover dit voordeel staan ook hogere lasten. Per saldo is er sprake van een incidenteel voordeel van € 37.000.
	60300220 Bijdrage aan Drechtsteden	97.000 N	Bij vaststelling van de 2 ^e Burap 2013 van de GRD in de Drechttraad van 3 december 2013 is de bijdrage van Alblasterdam voor Bestuur en Staf € 89.000 hoger vastgesteld dan primair begroot. Het restant betreft overige aanpassingen in de 2 ^e Burap 2013 van de GRD.		
94-050 burgerzaken	60500100 dienstverlening	67.000 V	Het voordeel wordt veroorzaakt door minder uren besteding dan begroot voor een bedrag van € 65.500. Dit voordeel is alternatieve dekking voor het nadeel van € 73.000 op de taakstelling op het product college en bestuurlijke ondersteuning (onderwerp bestuurlijke ondersteuning).		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
94-375 begraven en lijkbezorging	63750000 begraven en lijkbezorging	249.000 V	De begrote lasten zijn € 249.000 te hoog geraamd door een technisch foutieve verwerking van de doorbelasting van de uren in de begroting. Tegenover de te hoge raming op het produkt begraven en lijkbezorging is in de primitieve begroting een voordelig saldo kostenplaatsen geraamd op het programma algemene dekkingsmiddelen. Deze technische fout in de begroting is geconstateerd bij het opstellen van de jaarrekening 2013 en kon niet meer worden hersteld middels een begrotingswijziging in 2013. De werkelijk gerealiseerde lasten gelijk aan de begrote lasten, rekening houdend met een correctie voor de foutieve presentatie in de begrotingscijfers (het voordelig saldo kostenplaatsen).		
94-090 rampenbestrijding en - plan	60900000 rampenbestrijding en -plan	95.000 V	Het verschil is voor een deel toe te schrijven aan het aantal geraamde uren door Buitenruimte. Afgelopen jaar is het niet nodig geweest om deze uren voor Rampenbestrijding en –plan in te zetten. Verder is de formatie die ten laste komt van deze post niet doorbelast.		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
94-100 integrale veiligheid	61000400 opsporing explosieven 2 ^e WO (bommenregeling)	340.000 V	In 2012 heeft de gemeente een rijksbijdrage aangevraagd en gekregen voor de opsporing en ruiming van conventionele explosieven (CE) uit de Tweede Wereldoorlog. De kosten worden voor 70% door het Rijk vergoed. De ontvangen bijdrage is in de jaarrekening 2012 gestort in de bestemmingsreserve bommenregling. Net als in veel andere gemeenten in Nederland hebben in Alblasserdam oorlogshandelingen plaatsgevonden waarbij mogelijke conventionele explosieven zijn achtergebleven in de bodem. Om (grond-) werkzaamheden veilig te kunnen uitvoeren, dienen voorafgaande aan deze (grond-) werkzaamheden explosievenonderzoeken plaats te vinden. Ook bedrijven mogen de gemeente verzoeken om voor de suppletie-uitkering in aanmerking te komen. De gemeente Alblasserdam heeft inmiddels verschillende verzoeken voor de suppletie-uitkering ontvangen van het Havenbedrijf Rotterdam (HBR) voor de bouw van de containerterminal en van Oceanco B.V. voor bouw van de nieuwe loods. Nog niet alle werkzaamheden van de aanvraag waarvoor de rijksbijdrage zijn verstrekt zijn uitgevoerd. In 2013 zijn de werkelijke lasten € 340.000 lager dan begroot.		
Mutaties reserves	Mutaties reserves			223.000 N	Door de lagere werkelijke lasten opsporing explosieven 2 ^e WO (bommenregeling) is de onttrekking aan de reserve bommenregeling € 340.000 lager dan begroot.
Overige verschillen		175.000 V	Diverse overige verschillen	12.000 V	Diverse overige verschillen
Totaal verschillen		217.000 V		36.000 V	

2. Programma Samenleving

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Thema Werk en inkomen

Wat hebben wij bereikt?				
<i>Een arbeidsmarkt waaraan meer sociaal zwakkeren verbonden zijn</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
aantal particuliere huishoudens met een inkomen tot 110%-grens van het sociaal minimum als % van alle particuliere huishoudens	CBS (Regionaal inkomens-onderzoek)	nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	7,7% (Nederland 10,1%) (2007)	7,3% (Nederland: 10,3%) (2010)
aantal personen met een Wwb/Wij-uitkering als % van bevolking van 15-64 jaar	CBS (bewerking OCD)	nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	1,5% (1 januari 2010) (Nederland 2,5%; Drechtsteden 2,5%)	1,8% (1 januari 2013) (Nederland 2,9%; Drechtsteden 2,8%)
aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WAO, WAZ, Wajong, WIA) als % van bevolking 15-64 jaar	UWV en CBS (bewerking OCD)	nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	5,2% (1 januari 2010) (Nederland 7,2%; Drechtsteden 6,4%)	5,5% (1 januari 2013) (Nederland 7,2%; Drechtsteden 6,7%)
aantal niet-werkende werkzoekenden als % van bevolking van 15-64 jaar	UWV en CBS (bewerking OCD)	nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	2,6% (1 januari 2010) (Nederland 4,6%; Drechtsteden 3,2%)	2,7% (1 januari 2013) (Nederland 5,1%; Drechtsteden 3,9%)
aantal personen met een WW-uitkering als % van bevolking 15-64 jaar	UWV en CBS (bewerking OCD)	nader bepalen n.a.v. regionale agenda Arbeidsmarktbeleid	1,9% (1 januari 2010) (Nederland 2,4%; Drechtsteden 2,0%)	1,9% (1 januari 2013) (Nederland 3,1%; Drechtsteden 2,7%)

Uit bovenstaande gegevens maken we op dat de ontwikkeling van de indicatoren in Alblasterdam gelijke tred houdt met die in de Drechtsteden en in Nederland. Een relatie met het lokale of regionale beleid is lastig te leggen. Deze indicatoren bewegen vooral mee met de landelijke ontwikkeling als gevolg van de economische omstandigheden. Binnen de planontwikkeling van het Rijk maakt het college zich sterk voor behoud van een krachtig sociaal beleid.

Werk en inkomen is geen afzonderlijk onderdeel meer in het sociale domein. De werkloosheid neemt verder toe en baanopeningen sluiten in veel gevallen niet aan bij de beschikbare werkzoekenden. In de lijn van de beginselen van de toenmalige Wet werken naar vermogen, nu Participatiewet worden de werkzoekenden / uitkeringsgerechtigden ingedeeld in vier groepen. Ten eerste de groep die vanuit de WW zoekt naar werk, dit betreft de kortstondige werkzoekenden. De overige drie groepen doen een beroep op de Wet werk en bijstand. Er is een groep die geen perspectief heeft op werk in een reguliere omgeving. Daarnaast zijn er twee groepen verdeeld in enerzijds een groep met een verdien capaciteit van minder dan 80% vanaf de groep die geen perspectief op werk heeft in een reguliere baan en anderzijds een groep met een verdien capaciteit van meer dan 80% van het minimumloon.

De groep 80% plus zal via Baanbrekend (een samenwerking tussen de Sociale Dienst Drechtsteden en Randstad) aan het werk geholpen kunnen worden. De gemeentelijke aandacht (via de Sociale Dienst Drechtsteden) zal vooral uit moeten gaan naar de groep onder de 80%. Afhankelijk van de economische ontwikkeling zal een deel van deze groep weer in een reguliere vacature benoemd kunnen worden, maar de groep met de laagste verdien capaciteit, maakt hierop in vrijwel geen enkele situatie een kans. Dit wil overigens niet zeggen dat deze groep niet op een bepaalde wijze inzetbaar kan zijn. Om een bepaalde inzet mogelijk te maken is, anders dan bij de andere groepen, een grote gemeentelijke inspanning noodzakelijk.

De richting waarin deze inzet gezocht wordt, is het maatschappelijke domein. Maatschappelijke instellingen en de gemeente (vooral voor wat betreft de buitenruimte) zullen hierin het voortouw moeten nemen. De ervaringen met het MFC Maasplein hebben opgeleverd dat het instituut leerwerkbedrijf uitstekend geschikt is als middel voor ontwikkeling en inzet van deze groep. Ook de andere Drechtstedengemeenten zijn van dit inzicht doordrongen en om die reden is besloten tot een meervoudig lokale aanpak.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
P.J. Verheij	Verzelfstandigen “gedeeltelijke” uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening ter uitvoering van de businesscase Leerwerkbedrijf MFC		De stichting leerwerkbedrijf ‘SMILE’ is per 1 maart 2013 opgericht en op diverse terreinen actief binnen de lokale gemeenschap. Verder is gewerkt aan inzet van het gemeentelijk leerwerkbedrijf bij de uitvoering van de Participatiewet met name de zorg voor de zgn. groep 3, de schoolverlaters VSO en praktijk onderwijs en de NUGgers. Inzet van leerwerkbedrijf bij operationalisering van de drie decentralisaties. Deze inzet loopt door in 2014.
A.L. Cardon / P.J. Verheij	Inzetten SW’ers voor de uitvoering van werkzaamheden bij de afdeling Buitenruimte (uitwerking en uitvoering businesscase Buitenruimte nieuwe Stijl)		De verkennende gesprekken over de inzet van SW’ers bij de afdeling Buitenruimte zijn in 2012 en 2013 met Drechtwerk gevoerd. Reeds in 2013 zijn Drechtwerkers via de Stichting Smile ingezet bij Buitenruimte/groen. Een ander onderdeel van de Businesscase Buitenruimte nieuwe stijl is een verschuiving van taken binnen de afdeling, waarvoor een reorganisatie nodig is. Dit traject is gestart in december 2013 en loopt door in 2014. Het traject is nodig om de veranderende werkwijze in te richten volgens de uitgangspunten van de nieuwe bestuursstijl.
P.J. Verheij	Het regionaal arbeidsmarktbeleid is op strategisch niveau vastgesteld door de Drechtraad. De gemeente Dordrecht ontwikkelt dit regionale arbeidsbeleid verder en voert regie bij de uitvoering. Vanuit het PFO sociaal wordt de koers in gezamenlijkheid vastgesteld. Bestuurlijke beïnvloeding vindt via het PFO plaats.		Het arbeidsmarktbeleid is op regionaal niveau uitgevoerd zoals afgesproken. Het Onderzoekcentrum Drechtsteden heeft een evaluatie uitgevoerd waarin het beleid positief wordt beoordeeld. Daarnaast wordt met lokale aanvullende initiatieven aangehaakt bij het regionale programma (bv. Techniek in het onderwijs).

Thema Maatschappij en Zorg

Wat willen we bereiken?				
1. Meer Alblasserdammers doen (volwaardig) mee in de samenleving 2. Een verbetering van accommodaties voor sociale voorzieningen				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat het afgelopen jaar vrijwilligerswerk heeft gedaan	Monitor Sociaal (OCD)	stijging	38% (2009)	43% (2013)
% van de bevolking dat lid is van een organisatie of vereniging	Monitor Sociaal (OCD)	stijging	84% (2009)	80% (2013)
% van de bevolking dat zegt onvoldoende sociale contacten te hebben	Monitor Sociaal (OCD)	daling	8% (2009)	5% (2013)
% van de bevolking dat de eigen gezondheid als goed tot uitstekend ervaart	Gezondheidsmonitor GGD	stijging	86% (2009)	75% (2012)
% van de bevolking dat zegt niet te gaan stemmen als er op dit moment verkiezingen voor de gemeenteraad zouden worden gehouden	Monitor Communicatie en Bestuur (OCD)	daling	12% (2009)	8% (2013)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over welzijnsvoorzieningen (zoals buurthuis of jongerencentrum)	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	30% (2009)	21% (2013)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over gezondheidsvoorzieningen in het algemeen	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	83% (2009)	74% (2013)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over onderwijs in het algemeen	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	64% (2009)	65% (2013)

Op een aantal vlakken is te zien dat de inspanningen in het maatschappelijke domein lonen. Het aantal vrijwilligers stijgt, en het aantal mensen met onvoldoende sociale contacten is gedaald. Er zijn ook aandachtspunten, zoals de lichte daling van het aantal leden van een organisatie of vereniging, de eigen gezondheid wordt minder goed ervaren en de dalende tevredenheid over voorzieningen. Het is goed om steeds per onderwerp te kijken hoe de cijfers geïnterpreteerd moeten worden en wat de achtergrond ervan is. Deze aandachtspunten worden meegenomen in gesprekken met maatschappelijke organisaties zoals welzijnsvoorzieningen en bewoners(groepen). Zo wordt het Gezondheidscentrum Dok11 de komende jaren verder ontwikkeld tot een innovatieve voorziening op het snijvlak tussen zorg en welzijn. Het gebouw wordt zo uitgebreid dat welzijnsorganisaties en zorgaanbieders (in de eerste en tweede lijn) optimaal samenwerken rondom de belangrijkste gezondheidsvraagstukken in Alblasserdam. In gesprekken met de Stichting Welzijn Alblasserdam wordt gesproken over de inzet van het maatschappelijk veld en vrijwilligers. In de pilot Meedoen in Kinderdijk is in 2013 ook hard gewerkt samen met maatschappelijke partners om ervoor te zorgen dat meer Alblasserdammers meedoen in de samenleving. Dit project is niet in de prestatieafspraken in de programmabegroting 2013 opgenomen en wordt daarom samen met de verlengde eerstelijnszorg apart beschreven onder het kopje "Extra gerealiseerd".

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
A. L. Cardon	Ontwikkelen en implementeren van beleid in het kader van de ouderengezondheidszorg	2	In het kader van de nota gezondheidsbeleid zou dit op Zuid-Holland Zuid niveau opgepakt gaan worden in 2013. De beleidsontwikkeling is echter pas in het najaar gestart. De Dienst Gezondheid & Jeugd heeft de opdracht gekregen een beleidskader op te leveren op het gebied van preventieve ouderengezondheidszorg en dit uit te werken in een regionaal ondersteuningsprogramma voor gemeenten. Het beleidskader dient te worden opgeleverd in maart 2014 en vervolgens te worden vastgesteld in het Algemeen Bestuur van de dienst Gezondheid en Jeugd (Juni 2014). In Alblasserdam krijgt binnen het te ontwikkelen inhoudelijk programma voor de voorziening verlengde eerstelijnszorg (uitbreiding Dok 11) de ouderengezondheidszorg een belangrijke plek.
A. L. Cardon	Uitvoeren Wmo beleid volgens het beleidsplan 2012-2015	5	Het Wmo beleid wordt uitgevoerd volgens het beleidsplan 2012-2015 en het uitvoeringsprogramma 2012-2013. De tussenevaluatie van het Wmo beleidsplan 2012-2015 heeft door het ontbreken van ambtelijke capaciteit en de ontwikkelingen rondom die nieuwe Wmo nog niet plaats kunnen vinden.
A. L. Cardon	Wij ontwikkelen samen met de SWA een ondersteuningsaanbod om sociale participatie te bevorderen en eenzaamheid tegen te gaan.	5	In maart 2013 heeft de SWA een conferentie rondom eenzaamheid georganiseerd, deze is zeer goed bezocht. Er waren sprekers o.a. vanuit het landelijke programma 'Coalitie erbij' en de voorbeeldgemeente Boxtel. De conferentie werd mogelijk gemaakt door een gemeentelijke projectsubsidie. Na de conferentie is een werkgroep gevormd van verschillende partijen die de handen ineen slaan voor de bestrijding van eenzaamheid en zijn er vrijwilligers getraind.
A. L. Cardon	Wij gaan ons in 2013 (verder) voorbereiden op de decentralisatie van begeleiding van de AWBZ naar de Wmo. In de eerste helft van 2013 zullen wij een visie en beleid (laten) vaststellen. De tweede helft van 2013 wordt het beleid geïmplementeerd.		Voor de zomer 2013 is de wettekst van de nieuwe Wmo bekend geworden. In de beleidsbrief Wmo 2015 zijn de uitgangspunten voor de Drechtsteden op basis van de nieuwe wet opgenomen, deze beleidsbrief is eind 2013 vastgesteld door de raden. Er is gewerkt aan een voorstel voor een serviceorganisatie Wmo dat eind 2013 richting de college's is gegaan. Na vaststelling van de wet, naar verwachting begin 2014, wordt het beleidsplan Wmo 2015 vastgesteld. Dit beleidsplan betreft een verdere uitwerking van de beleidsbrief.
A. L. Cardon	Eind 2012 is het jeugdbeleid geëvalueerd. De uitkomsten van deze evaluatie / herijking zullen in 2013 worden geïmplementeerd. Speciale aandacht hierbij zal uitgaan naar de toestroom richting geïndiceerde jeugdzorg en de jeugdoverlast in Alblasserdam.	2	De nieuwe nota Jeugdbeleid is in mei 2013 door de gemeenteraad vastgesteld. Met deze nota is het jeugdbeleid tot aan 2015 vastgelegd. Het beleid staat vooral in het teken van de voorbereiding op de transitie Jeugdzorg.
A. L. Cardon	In 2013 zal de gemeentelijke rol voor		Er is een ambtelijk programmteam gevormd die de transitie op Zuid-Holland Zuid niveau voorbereidt. Er zijn verschillende

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafpraak	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
	de transitie jeugdzorg verder worden uitgewerkt. Hierbij zullen de regionale ontwikkelingen goed worden gevolgd. Ook zal gekeken worden naar de samenhang met andere, te verwachten, decentralisaties als die van de AWBZ begeleiding.		stukken opgeleverd, zoals de schaalkeuzenotitie, het beleidsarm regionaal transitie arrangement (RTA), het beleidsplan jeugdhulp en het voorstel voor de serviceorganisatie Jeugdhulp. In 2014 wordt verder gewerkt aan de inrichting van de serviceorganisatie en het opstellen van het beleidsrijke transitiearrangement.
P.J. Verheij	Op basis van de uitkomst van de verkenningen naar de toekomst van de Logopedische dienst in 2012 zal naar verwachting in 2013 uitvoering gegeven worden aan deze uitkomsten. Zodra er meer bekend is zal er een raadsinformatiebrief worden opgesteld.		Per 1 januari 2014 zijn de activiteiten van deze GR worden gestopt. Financiële afwikkeling zal in 2014 plaatsvinden.
	Vanuit de wettelijke verplichting zal er in 2013 naar verwachting voor 8 vergunninghouders huisvesting aangeboden worden. In 2011 was sprake van een taakstelling van 12 vergunninghouders en voor 2012 is de taakstelling bijgesteld van 10 naar 8 te huisvesten vergunninghouders.		De wettelijke taakstelling voor 2013 is door het Rijk bijgesteld naar 11 te huisvesten vergunninghouders. Tot 1 juli 2013 zijn, onder meer als gevolg van afgeronde gezinsherenigingen, reeds 17 personen gehuisvest. De gemeente Alblasserdam heeft daarmee deze bestuursperiode ruimschoots voldaan aan de taakstelling voor heel 2013.

Extra gerealiseerd

Portefuillehouder/ Hoofddossier	Wat is er extra gerealiseerd?	Komt voor uit: 1 college-programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
A. L. Cardon	Meedoen Kinderdijk De pilot in de wijk Kinderdijk krijgt steeds verder vorm. Meedoen in Kinderdijk focust zich in het bijzonder op alle sociale netwerken die er al zijn. Daarbij zal het evenwicht steeds meer verschuiven naar de samenleving, zij gaat de experimenten zelf dragen. Met andere woorden: bewoners en professionals nemen samen verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de experimenten. Vanuit de ervaringen die worden opgedaan in de pilot Meedoen in Kinderdijk wordt een werkwijze ontwikkeld voor heel Alblasserdam.	2	In de wijk Kinderdijk werken ongeveer 40 organisaties samen aan experimenten om participatie en zelfredzaamheid te versterken. Dit netwerk is in 2013 ongeveer vier keer bijeen gekomen. Ideeën over meedoen en saamhorigheid versterken, worden uitgewerkt. De organisaties (van vrijwilligersorganisaties tot bibliotheek en van zorgorganisaties tot bewonerscommissies) hebben de ideeën zelf ingebracht. Bovendien werken zij de ideeën zelf uit in kleine groepen. De gemeente ondersteunt waar nodig. De belangrijkste ideeën op dit moment zijn: • Het bundelen van krachten als het gaat om vraag en aanbod van vrijwilligers, waarbij ook een koppeling wordt gelegd naar de meldpunten van kerken; • Een reeks bijeenkomsten in het MFC waar een digitaal archief van de wijk wordt gemaakt. Daarmee bereiden we elkaar ook voor op allerlei vormen van digitale ondersteuning (e-health); • Een (betaalde) klussendienst voor bewoners van de wijk door medewerkers van leerwerkbedrijf SMILE; • Betere ondersteuning van mantelzorgers van mensen met dementie (door vrijwilligers en professionals), zodat deze mensen langer thuis kunnen blijven wonen en een hogere kwaliteit van leven hebben; • Een vorm van dagbesteding waarbij mensen in en voor hun eigen wijk kleding inzamelen en meubels repareren; • Een vernieuwend model voor het financieren van professionele zorg, een model dat stimuleert om vroeg te ondersteunen (en daarmee erger te voorkomen) en het netwerk rondom een zorgvrager te activeren; De resultaten van deze experimenten worden gebruikt om aanbevelingen te doen voor lokaal en regionaal beleid (met name de nieuwe Wmo, jeugd, werk en inkomen).
A. L. Cardon <i>Hoofddossier: Meedoen</i>	Verlengde eerstelijnszorg Gezondheidscentrum Dok11 ontwikkelt zich de komende jaren verder tot een innovatieve voorziening op het snijvlak tussen zorg en welzijn.		Het gebouw wordt zo uitgebreid dat welzijnsorganisaties en zorgaanbieders (in de eerste en tweede lijn) optimaal samenwerken rondom de belangrijkste gezondheidsvraagstukken in Alblasserdam. In navolging op de resultaten uit het haalbaarheidsonderzoek 'Zorg in de Wijk' door de Erasmus Universiteit wordt in 2014 het inhoudelijk programma voor de voorziening verlengde eerstelijns samen met de betrokken partners ontwikkeld (o.a. Woonkracht10, Dok 11, VGZ, huisartsen, Rivas Zorggroep, Albert Schweitzer Ziekenhuis en Yulius). Dit inhoudelijk programma moet richting geven aan de fysieke uitbreiding van Dok 11 op de huidige locatie van peuterspeelzaal Kiekeboe. Daartoe is de intentieovereenkomst met Woonkracht10 over ontwikkeling van deze locatie in 2013 omgezet in een samenwerkingsovereenkomst. Voor de uitbreiding is een wijziging van het bestemmingsplan vereist. In de loop van 2014 wordt hiertoe een voorstel gedaan aan de gemeenteraad.

Thema Vrije Tijd

Wat willen we bereiken?				
<i>Toegenomen participatie op de terreinen sport, cultuur en recreatie</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over aanbod culturele voorzieningen	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	56% (2009)	57% (2013)
% van de bevolking dat het afgelopen jaar gebruik heeft gemaakt van culturele voorzieningen (muziek en theater, film, culturele feesten en festivals, museum, bibliotheek)	Omnibusonderzoek (OCD)	stabiel	84% (2009)	96% (2013)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over sportvoorzieningen in de gemeente	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	71% (2009)	59% (2013)
% van de bevolking dat sport	Vrijtijdbestedingsonderzoek Drechtsteden (OCD)	stijging	50% (2009)	57% (2012)
aantal leden sportverenigingen	Gemeente Alblasserdam	stijging	3.359 (1 januari 2009)	3.308 (juli 2013)
% van de bevolking dat het afgelopen jaar gebruik heeft gemaakt van recreatieve voorzieningen (park en natuurgebied, kinderboerderij en speeltuin, trapveld en skatebaan)	Omnibusonderzoek (OCD)	stabiel	83% (2009)	88% (2013)

Veel Alblasserdammers brengen een groot deel van hun vrije tijd in de gemeente door. Zo sporten de meeste sporters in Alblasserdam, winkelt men vaak in de eigen gemeente en gaat men wel eens uit eten in Alblasserdam. Logischerwijs is de locatie in veel gevallen ook afhankelijk van het soort activiteit. Niet alle voorzieningen zijn in Alblasserdam aanwezig, maar dat is voor de meeste inwoners geen probleem. De tevredenheid met de bestaande vrijetijdsvoorzieningen in de gemeente is redelijk groot. Alleen op het gebied van uitgaan vormt het huidige aanbod voor vier op de tien inwoners een belemmering om meer uit te gaan. Twee op de tien Alblasserdammers missen dan ook een bepaalde uitgaansvoorziening in hun gemeente. Dit aandeel is wel wat lager dan gemiddeld in de Drechtsteden. Eén op de zeven Alblasserdammers geeft aan graag meer te willen uitgaan of sporten. Wel is de behoefte om meer te sporten minder groot dan gemiddeld in de regio. Veel mensen die aangeven meer in hun vrije tijd te willen doen, geven aan dat het weinig prioriteit heeft en het er gewoonweg nog niet van gekomen is. Bij sport en recreatie vormt tijd daarnaast een belangrijke belemmering. In Alblasserdam is gedurende deze periode twee kleine(re) gymzalen gesloopt, terwijl de discussie over vervanging werd gestart. Dit verklaart mogelijk de terugloop in tevredenheid over de sportvoorzieningen. Extra naast de prestatieafspraken is de cultuurnota opgesteld in 2013 met als doel het culturele aanbod in Alblasserdam te ontsluiten, verbindingen te leggen, kaders te stellen en kansen te benoemen.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman	Gebruik maken van de Rijksregeling Brede Impuls Combinatiefuncties om met behulp van in totaal 3,1 fte de operationele kracht van het sportbeleid en de cultuuractiviteiten te versterken en verbreden.		De combinatiefunctionarissen zijn in het najaar van 2012 van start gegaan. Op alle scholen, behalve de Ds. Beukelmanschool, krijgen de groepen 1 en 2 nu een vakleerkracht, die tevens ook lesthema's maakt voor die scholen. De lesthema's zijn het begin van een doorlopende leerlijn in het bewegingsonderwijs. De combinatiefunctionaris cultuur is met ingang van 2013 gestart. In 2014 wordt het werken met de combinatiefunctionarissen met de scholen geëvalueerd en bekeken of zij bereid zijn om dit project voort te zetten met een bijdrage vanuit de scholen.
S.J. Veerman	Oprichting beheerstichting sport per 1 juli 2013.		In oktober 2013 is de Beheersstichting Sport Alblasserdam (BSSA) via notariële akte opgericht. Het personeel is per 1 januari 2014 overgegaan van de gemeente naar deze nieuwe stichting. Uit zorgvuldigheidsoverwegingen is zowel de oprichting van de stichting als de overgang van het personeel iets vertraagd.
A.L. Cardon	Wij gaan deelnemen aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.	2	In juli 2013 is de regeling definitief toegekend. ToBe voert de regeling uit voor alle Drechtstedengemeenten en gaat met de scholen aan de slag om een passend aanbod cultuureducatie te realiseren.
A.L. Cardon	Opstellen en vaststellen welstandsnota Alblasserdam		De welstandsnota is aan het begin van de bestuursperiode aangepast aan de terminologie van de Wabo. In 2013 is de nieuwe welstandsnota door het college vastgesteld en wordt aangeboden aan de gemeenteraad ter vaststelling op 4 maart 2014.
S.J. Veerman	Opstellen en vaststellen beleidsnota vrijetijdseconomie		In 2013 is gewerkt aan een bestuurlijke opdracht en beleidsvoorstel over vrijetijdseconomie. In 2014 krijgt dit een vervolg in de vorm van een visiedocument en een uitvoeringsprogramma. Integraal werken en het toepassen van de nieuwe bestuursstijl zijn leidend. Vorbereidingen met betrekking tot de genoemde onderwerpen zijn reeds in gang gezet: gesprekken over de VVV, aanwezigheid Waterdriehoek overleg, samenwerking Molenwaard, de gebiedsvisie Kinderdijk, het bestemmingsplan Haven-Zuid. Rondom het Werelderfgoed Kinderdijk is gewerkt aan een nieuwe bestuursstructuur en aan versterking van de exploitatie van het Werelderfgoedcomplex. Vanuit de gemeente Alblasserdam is op beide onderdelen meegedacht en meegewerkt. Verder is gewerkt aan de opstart van een overlegstructuur met de gemeente Molenwaard over het onderwerp toerisme en recreatie. De overleggen over de Waterdriehoek Biesbosch- Dordrecht-Kinderdijk zijn geïntensiveerd.
S.J. Veerman	Vaststellen 2e herziening bestemmingsplan Haven-Zuid		Eind 2012 zijn de overeenkomsten met Royal House of Holland die voorzagen, in een herontwikkeling van het gebied, beëindigd. Een projectontwikkelaar is vervolgens in de gelegenheid gesteld om te komen met een voorstel voor ontwikkeling van het betreffende plandeel. Deze partij is gevraagd voor 1 januari 2014 met een voorstel te komen. In deze ontwikkeling is aanleiding gevonden om de procedure van het bestemmingsplan Haven Zuid tweede herziening te stoppen in afwachting van dit voorstel.

Extra gerealiseerd

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Wat is er extra gerealiseerd?	Komt voor uit: 1 college-programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
A.L. Cardon	De cultuurnota 'verrijking en verbinding' is opgesteld met als doel het culturele aanbod in Alblasterdam te ontsluiten, verbindingen te leggen, kaders te stellen en kansen te benomen.	2	In aanloop naar de nota is deskresearch gedaan, gesproken met 25 lokale stakeholders in het culturele veld en heeft er op 8 oktober 2013 een BIO plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een cultuurnota die in december 2013 is vastgesteld door college en in januari 2014 door de raad. In de nota zijn twee speerpunten benoemd: cultuureducatie in het basisonderwijs en kunst in de openbare ruimte.

Thema Kennis en economie

Wat willen we bereiken? <i>Een versterking van de lokale economie</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
procentuele ontwikkeling aantal startende ondernemers t.o.v. landelijke ontwikkeling	Kamer van Koophandel (bewerking OCD)	stabiel	81 (2009) <i>ontwikkeling 2008-2009: Alblasterdam -35% en Nederland -2%</i>	106 (2012) <i>ontwikkeling 2011-2012: Alblasterdam +15% en Nederland -15%</i>
procentuele ontwikkeling aantal vestigingen van bedrijven en instellingen t.o.v. landelijke ontwikkeling	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	stabiel	770 (1 januari 2009) <i>ontwikkeling 2008-2009: Alblasterdam +5,0% en Nederland +4,8%</i>	880 (1 januari 2012) <i>ontwikkeling 2011-2012: Alblasterdam -0,1% en Nederland +1,5%</i>
aantal vestigingen van bedrijven en instellingen op bedrijventerreinen	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	stijging	329 (1 januari 2009)	330 (1 januari 2012)
procentuele ontwikkeling aantal arbeidsplaatsen t.o.v. landelijke ontwikkeling	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	stabiel	6.691 (1 januari 2009) <i>ontwikkeling 2008-2009: Alblasterdam +2,4% en Nederland +0,3%</i>	7.110 (1 januari 2012) <i>ontwikkeling 2011-2012: Alblasterdam +0,9% en Nederland -0,7%</i>
aantal arbeidsplaatsen op bedrijventerreinen	Bedrijvenregister Drechtsteden (OCD)	stijging	4.565 (1 januari 2009)	4.817 (1 januari 2012)

In bovenstaande tabel is af te lezen wat de ontwikkeling per indicator is in de periode 2008 – 2009 en afgezet tegen de ontwikkeling 2011 – 2012. Om een vergelijking mogelijk te maken is het landelijke cijfer eveneens toegevoegd. De Nederlandse economie kromp in het 2e kwartaal 2013 voor het vierde kwartaal op rij. Over 2012 was sprake van een krimp met 1%. Volgens cijfers van het CBS kromp de economie van de Drechtsteden in 2012 1,5%, een slechtere 'prestatie' dan landelijk gemiddeld en met name ook slechter dan Rijnmond. In 2011 deden we het wat beter dan landelijk gemiddeld, in 2010 beduidend slechter dan landelijk gemiddeld en de buurregio's. De werkgelegenheid in de Drechtsteden ontwikkelde zich tot en met 2010 nog relatief gunstig. In 2011 sloeg de balans om in het nadeel van de regio: waar landelijk het aantal werkzame personen daalde met 0,7% was dat in de Drechtsteden meer dan het dubbele (-1,7%).

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
P.J. Verheij	In vervolg op de nota Onderwijsbeleid (LEA) uit 2009 worden eind 2012/ begin 2013 de onderwerpen <i>doorgaande leerlijn</i> en <i>peuterspeelzaalbeleid</i> verder uitgewerkt. De beleidslijnen die hieruit voortkomen worden in 2013 geïmplementeerd.		Voor het onderwerp doorgaande leerlijn is de warme overdracht, inclusief overdrachtsformulieren geïmplementeerd. Peuterspeelzaalbeleid wordt aangehouden omdat gewacht wordt op landelijke ontwikkelingen. In het kader van de nieuwe Wet Passend Onderwijs is in 2013 in Drechtsteden gestart met een bestuursopdracht van waaruit een regionaal Educatieve Agenda (REA) wordt opgesteld in samenspraak met betrokken partijen over onder meer: • onderzoeken wat we gezamenlijk lokaal en wat we regionaal willen en kunnen organiseren; • vaststellen hoe de gemeente haar regierol ten aanzien van de samenwerking in de (zorg)keten invult; • waar we nu staan ten aanzien van de organisatie van passende onderwijs- zorgarrangementen voor ieder kind; • hoe we zorgen voor gezamenlijk verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van ieder kind; • vaststellen hoe de gemeente haar taak invult ten aanzien van de toetsing van zorgplannen

Wat heeft het gekost?

				1. PRIMAIRE BEGROTING 2013			2. ACTUELE BEGROTING 2013			3. REKENING 2013			4. ACTUELE BEGROTING -/- REKENING 2013		
Programma	Thema	Product	Omschrijving product	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
94-02 - Samenleving															
			Kennis en Economie	2.499.100	151.300	-2.347.800	2.634.588	112.300	-2.522.288	2.299.046	135.305	-2.163.741	335.542	-23.006	-358.547
		94-110	Weekmarkt	55.500	35.700	-19.800	54.513	26.700	-27.813	52.055	23.746	-28.309	2.458	2.954	496
		94-120	Economie	118.800	0	-118.800	118.107	0	-118.107	59.843	750	-59.093	58.264	-750	-59.014
		94-450	Openbaar onderwijs	31.100	30.000	-1.100	1.100	0	-1.100	13.310	0	-13.310	-12.210	0	12.210
		94-455	Onderwijs Algemeen	2.308.700	85.600	-2.223.100	2.460.868	85.600	-2.375.268	2.173.838	110.809	-2.063.029	287.030	-25.209	-312.239
		94-460	Huisvesting onderwijs	-15.000	0	15.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
		94-465	Onderwijsondersteuning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			Maatschappij en Zorg	4.811.909	44.600	-4.767.309	5.054.049	44.600	-5.009.449	4.378.609	40.693	-4.337.916	675.440	3.907	-671.535
		94-390	Maatschappelijke ondersteuning	3.416.109	900	-3.415.209	3.678.046	900	-3.677.146	2.953.054	1.018	-2.952.036	724.992	-118	-725.110
		94-395	Jeugd	965.000	0	-965.000	968.920	0	-968.920	1.008.004	24.545	-983.459	-39.084	-24.545	14.539
		94-400	Vreemdelingen	26.600	0	-26.600	26.748	0	-26.748	29.055	0	-29.055	-2.307	0	2.307
		94-405	De Alblashof	56.400	0	-56.400	10.200	0	-10.200	12.835	9	-12.826	-2.635	-9	2.626
		94-410	Gezondheid	272.000	0	-272.000	294.335	0	-294.335	272.267	0	-272.267	22.068	0	-22.068
		94-445	Accomodaties	75.800	43.700	-32.100	75.800	43.700	-32.100	103.394	15.121	-88.273	-27.594	28.579	56.173
			Vrije Tijd	2.765.400	848.800	-1.916.600	3.043.354	894.300	-2.149.054	3.360.361	974.618	-2.385.743	-317.007	-80.318	236.689
		94-420	Kunst en cultuur	753.400	0	-753.400	864.550	0	-864.550	845.645	5.500	-840.145	18.905	-5.500	-24.405
		94-425	Sport	620.300	3.800	-616.500	655.567	93.800	-561.767	575.297	186	-575.111	80.270	93.614	13.344
		94-430	Sportcomplexen en gymnastieklokalen	1.298.700	834.200	-464.500	1.430.237	789.700	-640.537	1.831.666	956.001	-875.665	-401.429	-166.301	235.128
		94-440	Recreatie en toerisme	93.000	10.800	-82.200	93.000	10.800	-82.200	107.753	12.931	-94.822	-14.753	-2.131	12.622
			Werk en Inkomen	6.485.700	5.019.500	-1.466.200	6.589.958	5.417.959	-1.171.999	7.318.866	6.103.879	-1.214.988	-728.908	-685.920	42.989
		94-380	Uitkeringen SDD	4.659.000	3.388.000	-1.271.000	4.710.000	3.676.000	-1.034.000	5.301.465	4.202.944	-1.098.521	-591.465	-526.944	64.521
		94-385	Sociale werkvoorzieningen.	1.826.700	1.631.500	-195.200	1.879.958	1.741.959	-137.999	2.017.401	1.900.935	-116.466	-137.443	-158.976	-21.533
			Totaal programma voor bestemming	16.562.109	6.064.200	-10.497.909	17.321.949	6.469.159	-10.852.790	17.356.882	7.254.496	-10.102.386	-34.933	-685.337	-750.404
94-02			Mutaties reserves	440.946	637.400	196.454	117.293	669.276	551.983	117.293	756.927	639.634	0	71.656	87.651
			Totaal programma na bestemming	17.003.055	6.701.600	-10.301.455	17.439.242	7.138.435	-10.300.807	17.474.174	8.011.423	-9.462.752	-34.933	-872.988	-838.055

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-120 Economie	61200010 Lokale economische zaken	42.000 V	Er zijn incidenteel minder uren besteed aan post lokale economische zaken o.a. door herprioritering werkzaamheden (regionale aangelegenheden) en strakker op uren boeken.		
Product 94-455 Onderwijs Algemeen	64550211 Het Kompas- Asbest sanering	74.000 V	Dit geeft een beetje een vertekend beeld, omdat € 42.000 van de kosten al in 2012 is verantwoord. Het "echte" overschot op het budget zou normaliter dus € 32.000 zijn.		
	64550235 Lokaal onderwijsbeleid	35.000 V	Dit voordeel wordt veroorzaakt door de proeftuin (€ 33.000 V), een voordeel op de lokale educatieve agenda (€ 14.000 V) en nadelen door indexering van subsidies (€ 1.500 N) en een eenmalige subsidie aan Klokradio (€ 4.000). In verband met regionale inzet in de proeftuin zijn de werkelijk aan dit produkt doorbelaste uren € 33.000 lager dan begroot. Op regionale samenwerking (programma bestuur en dienstverlening) heeft dit tot hogere lasten geleid. In 2013 zijn vrijwel geen uitgaven gedaan vanuit de lokale educatieve agenda vanwege uitblijvend beleid dat financieel ondersteund moet worden. Via budgetoverheveling wordt gevraagd het budget van 2013 toe te voegen aan budget 2014 voor uitvoering van o.a. techniek in het onderwijs, passend onderwijs en regionale educatieve agenda.		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
	64550240 GR Logopedische dienst	67.000 V	Het overschot kan worden verklaard door het feit dat de eerste termijn bijdrage Logopedische Dienst voor 2013 al in 2012 is betaald (€ 23.000). Daarnaast valt de liquidatie van de dienst, tot op heden, goedkoper uit dan geraamd (voordeel van ongeveer € 40.000). Dit is in het raadsbesluit van november 2013 gemeld. In afwachting van de definitieve liquidatie en de daaraan verbonden financiële risico's is het wenselijk om dit bedrag, conform het raadsbesluit uit februari 2013 te reserveren voor 2014.		
	64550255 Leerlingenvervoer	84.000 V	In verband met regionale inzet in de proeftuin zijn de werkelijk aan dit produkt doorbelaste uren € 50.000 lager dan begroot. Op regionale samenwerking (programma bestuur en dienstverlening) heeft dit tot hogere lasten geleid. In de 2 ^e Burap 2013 is reeds een bedrag van € 100.000 afgeraamd op leerlingenvervoer. Hierbij is nog een slag om de arm gehouden i.v.m. het effect van nieuwe schooljaar 2013/2014 (mutaties zijn lastig in te schatten) en mogelijk hogere OV kosten. Deze effecten hebben zich blijkbaar niet of nauwelijks voorgedaan. Door het aanbestedingsvoordeel, striktere toepassing van de verordening, minder leerlingen t.o.v. het vorige jaar zijn de werkelijke lasten € 35.000 lager dan begroot.		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-390 Maatschappelijke ondersteuning	63900300 SDD WMO (huishoudelijke hulp)	396.000 V	In de 2e Burap van de GRD, die is vastgesteld door de Drechtraad in december 2013, is de bijdrage van de Alblasserdam aan SDD voor de WMO huishoudelijke hulp bijgesteld naar € 1.392.000. Het verschil met onze begroting (na wijziging) van € 1.609.000 bedraagt € 217.000 voordelig. In de jaarrekening van de GRD is een positief resultaat op de WMO huishoudelijke hulp verantwoord van € 179.000. Het totale voordeel van € 396.000 is het gecombineerde gevolg van de doorwerking van bezuinigingsmaatregelen 2012 (waaronder de invoering van een hogere eigen bijdrage), de nieuwe gekantelde manier van indiceren per 1 januari 2013 en mogelijke veranderingen (in de daadkracht) van de doelgroep.		
	63900301 SDD WMO vervoer & Drechthopper	317.000 V	In de 2e Burap van de GRD, die is vastgesteld door de Drechtraad in december 2013, is de bijdrage van de Alblasserdam aan SDD voor de WMO hulpmiddelen en vervoer (Drechthopper) bijgesteld naar € 639.000. Het verschil met onze begroting (na wijziging) van € 897.000 bedraagt € 258.000 voordelig. In de jaarrekening van de GRD is een positief resultaat op de WMO hulpmiddelen en vervoer (Drechthopper) verantwoord van € 69.000. De interne uren zijn € 10.000 hoger dan begroot. Het totale voordeel van € 317.000 is het gevolg van de nieuwe manier van indiceren, waarbij eerst wordt gekeken naar de mogelijkheden van de klant en zijn / haar omgeving (de Kanteling).		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-425 Sport	64250016 Accommodatiesubsidie GR Souburgh	88.000 V	De bijdrage aan de GR Souburgh is lager uitgevallen doordat de GR Souburgh de terugontvangen BTW in de bijdrage aan de gemeenten heeft verrekend. In de begroting(swijziging) is deze lagere bijdrage als een bate geraamd. Tegenover het voordeel op de lasten staat een nadeel op de baten. Per saldo is er geen sprake van een afwijking van de begroting.	90.000 N	Begrote bate i.v.m. een BTW teruggave aan de GR Souburgh. De BTW teruggave is met de gemeente verrekend via een lagere bijdrage aan de GR Souburgh. Zie ook de toelichting op de afwijking van de lasten.
Product 94-430 Sportcomplexen en gymnastieklokalen	64300030 Sportpark Souburgh			169.000 V	In 2013 is van de GR Souburgh ontvangen de uren inzet 2012 ad € 138.500,- (voornamelijk onderhoud groen). Dit bedrag was niet op de balans als nog te ontvangen verantwoord. Dit betreft een incidentele meevaller. De werkelijke uren inzet 2013 die in rekening is gebracht aan de GR Souburgh is € 17.400 hoger dan geraamd.
	64300100 Zwembad	241.000 N	Op 8 november 2011 heeft de raad het college de opdracht gegeven een verkenning te doen naar de oprichting van een beheersstichting sport. Deze stichting is eind 2013 een feit geworden. De overschrijding is grotendeels een gevolg van de overdracht van het personeel van sportcentrum Blokweer naar BSSA per 1 januari 2014. Met name de kosten voor de aanvulling pensioen (ruim € 180.000) en een extra maand salaris (ruim € 20.000) in het kader van het sociaal plan veroorzaken het leeuwendeel van de overschrijding. Pas eind 2013 is besloten om de pensioenafkoop eenmalig over te maken i.p.v. gefaseerd. Daarnaast zijn de materiële kosten (€ 7.000) en de kosten van inhuur overschreden.		
	64300200 Expl. Sporthal Blokweer	57.000 N	De afwijking wordt veroorzaakt door hogere energielasten (€ 23.000), hogere kosten interne uren (€ 20.000) en meer schoonmaakkosten belastingen (€ 16.000).		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
	64300220 Verzelfstandiging en oprichting beheersstichting sport	64.000 N	Voor deze uitgaaf een bedrag van € 47.690 beschikbaar gesteld vanuit de innovatiereserve. Deze hoger last is onttrokken aan de reserve.		
Product 94-380 Uitkeringen SDD	63800010 SDD Inkomensondersteuning	354.000 N	In de 2e Burap van de GRD, die is vastgesteld door de Drechttraad in december 2013, is de bijdrage van de Alblasserdam aan SDD voor de inkomensondersteuning op grond van de definitieve budgetbrief 2013 van het ministerie SZW aangepast naar € 3.513.000. Het verschil met onze begroting (na wijziging) van € 3.178.000 bedraagt € 335.000 nadelig. Voor de bekostiging van het programma Inkomensondersteuning bij de SDD is de afpraak gemaakt "samen trap op, samen trap af". De hoogte van de financiële bijdrage van de gemeente aan de SDD is gelijk aan de hoogte van het door het Rijk aan de gemeente toegekende budgetten. Eventuele resultaten bij de SDD worden via gemaakte financieringsafspraken via resultaatbestemming bij de SDD of gemuteerd in de programmareserve inkomensondersteuning binnen de GRD of verrekend met de gemeenten. Verder is in 2013 een nadeel op de BBZ van € 17.000 met het SDD verrekend.	534.000 V	Op grond van de definitieve budgetbrief 2013 van het ministerie SZW is de rijksbijdrage 2013 aangepast naar € 3.513.000. Het verschil met onze begroting (na wijziging) van € 3.178.000 bedraagt € 335.000 nadelig. Deze hogere rijksbijdrage is bekend geworden via de 2e Burap 2013 van de GRD, die is vastgesteld door de Drechttraad in december 2013. Voor de bekostiging van het programma Inkomensondersteuning bij de SDD is de afspraak gemaakt "samen trap op, samen trap af". De hoogte van de financiële bijdrage van de gemeente aan de SDD is gelijk aan de hoogte van het door het Rijk aan de gemeente toegekende budgetten. Tegenover de hogere rijksbijdrage staat ook een hogere bijdrage aan de SDD van € 335.000. In 2013 hebben wij incidenteel een aanvullende uitkering WWB 2011 (IAU 2011) ontvangen van € 191.000. Het totale voordeel op de inkomsten op inkomensondersteuning bedraagt daarmee € 526.000.
	63800030 SDD Apparaatskosten	243.000 N	In de primaire begroting zijn de apparaatskosten deels op andere posten geraamd in de begroting. Hierdoor is de raming voor de apparaatskosten voor een bedrag van € 250.000 te laag. Op andere posten heeft dit mede tot voordelen geleid.		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-385 Sociale Werkvoorzieningen	63850010 SDD WSW	159.000 N	In de 2e Burap van de GRD, die is vastgesteld door de Drechttraad in december 2013, is de bijdrage van de Alblasserdam aan WSW op grond van de definitieve budgetbrief 2013 van het ministerie SZW aangepast naar € 1.803.000. Het verschil met onze begroting (na wijziging) van € 1.642.000 bedraagt € 161.000 nadelig. Het verschil is voornamelijk ontstaan door uitruil en een stimuleringsuitkering.	161.000 V	Op grond van de definitieve budgetbrief 2013 van het ministerie SZW is de rijksbijdrage 2013 aangepast naar € 1.803.000. Het verschil met onze begroting (na wijziging) van € 1.642.000 bedraagt € 161.000 voordelig. Deze hogere rijksbijdrage is bekend geworden via de 2e Burap 2013 van de GRD, die is vastgesteld door de Drechttraad in december 2013. Tegenover de hogere rijksbijdrage staat ook een hogere bijdrage aan de SDD van € 161.000.
Mutaties reserves	Mutaties reserves			141.000 N	Dit betreft lagere onttrekkingen aan de reserves dan begroot doordat: - de werkelijke kosten in 2013 in verband met de liquidatie van Toon lager zijn uitgevallen € 27.000 - in 2013 zijn minder kosten verantwoord in verband met de liquidatie van de logopedische dienst dan begroot € 39.000 - de werkelijke kosten asbestsanering in Het Kompas in 2013 lager zijn dan begroot € 75.000
				228.000 V	Dit voordeel is onder meer het gevolg van een onttrekking aan de reserve zwembad van € 180.000 voor de kosten van afkoop van pensioenen in verband met de overgang van het zwembad personeel naar BSSA. Pas eind 2013 is besloten om de pensioenafkoop eenmalig over te maken i.p.v. gefaseerd, waardoor deze onttrekking aan de reserve niet meer is verwerkt in een begrotingswijziging.
Overige verschillen		20.000 N	Diverse overige verschillen	12.000 V	Diverse overige verschillen
Totaal verschillen		35.000 N		873.000 V	

3. Programma Ruimte

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij daarvoor gedaan?

Thema Ruimtelijke inrichting

Wat willen we bereiken? <i>Een duurzaam ingerichte woon-, werk- en leefomgeving.</i>

Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
rapportcijfer van inwoners voor hun woonomgeving	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	stijging	7,4 (2009)	7,5 (2013)
rapportcijfer van ondernemers voor het ondernemingsklimaat	Gemeentelijk ondernemingsklimaat Drechtsteden (OCD)	stijging	6,2 (2007)	7,1 (2010)

Het rapportcijfer van de ondernemers houdt mede verband met de economische prestaties van Alblasserdam. Van 2011 op 2012 is het rapportcijfer voor het economisch presteren (bron: Bureau Louter) van de Drechtsteden zo goed als gelijk gebleven. Koploper in de regio is Alblasserdam, de andere gemeenten presteerden juist minder goed. We zien dit ook terug in de ontwikkeling van de werkgelegenheid, die in de West-Alblasserwaard beduidend gunstiger is dan in Dordrecht en de Zwijndrechtse Waard. In de gesprekken over de nieuwe bestuursstijl klinkt de waardering van ondernemers en burgers voor het gemeentebestuur terug. Men ziet zichtbare resultaten in Alblasserdam waar het gaat om (bouw)projecten, maar ook op sociaal terrein, bijvoorbeeld de oprichting van de Stichting Welzijn Alblasserdam. Wel wordt aangegeven dat de gemeente duidelijk moet zijn in de communicatie, bijvoorbeeld aan de (interactieve) start van projecten. Er moet 'worden gezocht naar een gezonde spanning in de samenwerking tussen partners. Hierdoor komt de lat hoger te liggen.' Ook wordt meegegeven dat er naast de geldende regels ook gedacht moet worden vanuit mogelijkheden en slimme maatregelen'. Dit geldt zowel voor het bestuur als de organisatie.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman Hoofddossier: <i>Structuurvisie</i>	1. Structuurvisie: a. Vaststellen van een realistische visie voor Alblasserdam waarmee de (ruimtelijke) koers voor de middellange termijn (2020-2025) wordt uitgestippeld. b. Een uitvoeringsprogramma maakt onderdeel uit van de koers. c. In het kader van de op te stellen structuurvisie de	1	Begin 2013 is het profiel van de structuurvisie vastgesteld: <i>Bedrijvig Hollands Dijkdorp; een woondorp met ruime werkgelegenheid en groeiende mogelijkheden voor toerisme.</i> Het profiel, dat op interactieve wijze met het bedrijfsleven, de Alblasserdamse bevolking en het maatschappelijk veld tot stand is gekomen, is doorvertaald naar een ambitie en ruimtelijk raamwerk voor Alblasserdam. De ambitie voor de komende jaren is als volgt geformuleerd: "Alblasserdam is een dorp met een menselijke maat waar aangenaam wonen en ruimte voor ontmoeting vanzelfsprekend zijn. Alblasserdam koestert haar groene en dorpse karakter waar de lijnen kort zijn, de sociale infrastructuur hecht en de voorzieningen op het huidige niveau blijven. De economische kracht zit in de marktplaatsfunctie die Alblasserdam vanouds door haar ligging heeft en in de samenwerking met haar omgeving.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
	mogelijkheden om tot functiemenging te komen op Vinkenwaard-Noord onderzoeken en een richting bepalen. d. Het vitaal maken van oude bedrijfsterrinen maakt onderdeel uit van de structuurvisie. e. Bij de structuurvisie zullen we ook de eisen aan het wegennet in de planperiode betrekken.		De houding van de gemeente is er één van netwerken, faciliteren, kansen zien, flexibiliteit en ruimte geven. Vanuit deze basis richt Alblasserdam zich op een veilige en duurzame toekomst.” Uit de visie volgt de volgende uitvoeringsagenda: 1) bereikbaarheid, 2) centrum, 3) uitbouwen transferiumfunctie. In juni 2013 is het ontwerp van de structuurvisie ter inzage gelegd. In het najaar van 2013 is de structuurvisie door de gemeenteraad vastgesteld met inachtneming van de vijf ontvangen reacties.
S.J. Veerman	Opstellen beheersprogramma Bestemmingsplannen.	1	In 2013 is geconstateerd dat er behoefte is aan het formuleren van eenduidig en uniform beleid voor het afwijken van bestemmingsplannen. Dit als vervolg op de grote actualiseringsronde van bestemmingsplannen; deze ronde had enkel als doel verouderde bestemmingsplannen te actualiseren naar beheersplannen. Het vertrek van de afdeling bouw- en woningtoezicht naar de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid heeft deze behoefte verstevigd. Via de actualiseringscyclus van bestemmingsplannen worden afwijkingen waaraan tussentijds is meegewerkt, uiteindelijk verwerkt in het bestemmingsplan. De actualiseringscyclus, of liever beheersprogramma bestemmingsplannen, zal in 2014 worden uitgewerkt.
S.J. Veerman	De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bepaalt dat voor buitenplanse ontheffingen een verklaring van geen bedenkingen noodzakelijk is.		Om de bestuurlijke druk te verminderen is in maart 2013 overgegaan tot het aanwijzen van categorieën van gevallen waarvoor een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist.
P.J. Verheij	Het plan Dijklint is in maart 2012 gewijzigd vastgesteld. Door een tussenuitspraak van de Raad van State bleek nieuwe besluitvorming noodzakelijk.		Op 27 maart 2012 en op 25 juni 2013 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Dijklint gewijzigd vastgesteld. Op 23 oktober 2013 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State einduitspraak gedaan. In de einduitspraak is een opdracht opgenomen tot het nemen van een nieuw besluit. Het voorstel aan de gemeenteraad eind december 2013 is om gevolg te geven aan deze opdracht. De eerder genomen besluiten worden door de gemeenteraad voor het overige in stand gelaten en het bestemmingsplan Dijklint wordt gewijzigd vastgesteld door de gemeenteraad. Met de uitspraak wordt een intensief proces afgesloten waarbij in dit geval negen bestemmingsplannen zijn vervangen door een actueel bestemmingsplan Dijklint dat voor het overgrote deel onherroepelijk in werking is getreden.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman	Vaststellen bestemmingsplan Kom eerste herziening.		Voor 2013 stond de eerste herziening van het bestemmingsplan Kom op de rol. Inmiddels is geconstateerd dat meerdere bestemmingsplannen moeten worden aangepast onder meer als gevolg van gerechtelijke uitspraken. Voorgesteld wordt om dit in één keer op te pakken in een zogenaamd herstelplan (zie hieronder).
	Veegplan bestemmingsplannen.		Een zogenaamd 'herstelplan' is voorgesteld en op 28 januari 2013 door het college vastgesteld. In dat plan worden inventarisatiefouten uit het plan Kom hersteld en worden de plannen Kom en Centrum gedigitaliseerd. Daarnaast is besloten een aantal ontwikkelingen die inmiddels hebben plaatsgevonden te verwerken in het herstelplan. Naast deze inhoudelijke overweging, waarvan de inventarisatie en verwerking meer tijd kost, heeft een gewijzigde prioriteitstelling in de werkvoorraad geleid tot een vertraging in het proces. Het herstelplan zal in 2014 aan de raad worden aangeboden.
S.J. Veerman	Vaststelling definitief bestemmingsplan Werkgebied		Tegen de gewijzigde vaststelling van het bestemmingsplan Werkgebied (vastgesteld op 25 september 2012) is door een aantal appellanten beroep ingesteld met betrekking tot de regeling voor het perceel Kelvinring 60 (Hornbach). Op 4 september 2013 heeft de Raad van State over deze beroepen een uitspraak gedaan. In de uitspraak worden appellanten gedeeltelijk gegrond verklaard in hun beroep waarmee het plandeel Kelvinring 60 wordt vernietigd. De rest van het bestemmingsplan werkgebied is met deze uitspraak onherroepelijk en in werking getreden. Het gevolg is dat de raad een nieuw besluit heeft moeten nemen op het bestemmingsplan Werkgebied voor zover het plandeel Kelvinring 60 betreft.
A.L. Cardon	Oude bedrijfsterreinen vitaal maken: Plan van aanpak om te zorgen dat Vinkenwaard niet verder verrommelt en de kwaliteit van de overige bedrijfsterreinen op peil wordt gehouden, zodat dit plan van aanpak in de periode 2014 – 2018 kan worden uitgevoerd; Aansluiting zoeken bij uitvoeringsprogramma Bedrijfsterreinen van de regio. Kosten hiervan worden nog uitgewerkt.		Op bedrijventerrein Vinkenwaard is zowel de technische- als beeldkwaliteit onder het gewenste niveau gekomen. De gemeente heeft middelen voor groot onderhoud van de bestrating in de meerjarenplanning opgenomen. Om een integrale herstructurering en verbetering met als kernbegrippen duurzaam en efficiënt te kunnen realiseren is externe (co)financiering noodzakelijk. De UHB-subsidie biedt hier een goede mogelijkheid toe. Bij de Provincie Zuid Holland zijn met succes drie subsidies aangevraagd. Deze subsidies zijn bestemd voor het opstellen van een beeldkwaliteitplan, het verbeteren van de waterhuishouding en het uitvoeren van de herstructurering zelf. De subsidie zijn een co -financiering die ook van de gemeente een investeringen verlangt. De herstructurering is opgenomen in het provinciaal herstructureringsprogramma bedrijventerreinen Zuid Holland 2009 – 2013. De herinrichting van het bedrijventerrein is interactief met betrokkenen aangepakt. Het project bevindt nu in de contractfase. Op 30 januari 2014 vindt de aanbesteding plaats en vanaf maart 2014 zal het werk in uitvoering gaan.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
A. L. Cardon Hoofddossier: <i>Structuurvisie</i>	Cultuurhistorische kwaliteit Dam-Cortgene veiligstellen en versterken van de dorpskern door: Aanwijzen van beschermd dorpsgezicht voor de Dam-Centrum (onderdeel traject aanwijzen beschermd dorpsgezicht)		In 2013 is de nieuwe erfgoedverordening vastgesteld op grond waarvan beschermd dorpsgezicht en beeldbepalende panden zijn aangewezen. In navolging hierop willen we in 2014 een nieuwe verordening op de monumentencommissie laten vaststellen en de gemeentelijke monumentenlijst aanvullen.
	1. Gebiedvisie opstellen voor het terrein ATO/Bochanen , Cornelis Smitstraat - Kerkstraat		Het terrein van de Oude Wipmolen is met de komst van Landvast door de gemeente verkocht aan Woonkracht10 met de intentie er een woonzorgcomplex te realiseren. De andere locatie wordt gevormd door de voormalige Bochanengarage en de gemeentewerf. Voor dit terrein heeft de gemeenteraad op 13 december 2011 de ruimtelijke randvoorwaarden Kerkstraat – Cornelis Smitstraat vastgesteld.
	2. Beoordelen van de door het kerkbestuur in te dienen lijst van locaties voor de bouw van een nieuwe kerk. Meenemen in bovenstaande gebiedvisie voor zover daarin gelegen.		Voor beide locaties geldt een aantal kaders waaronder de ruimtelijke randvoorwaarden en het bestemmingsplan Centrum. In de structuurvisie die in 2013 door de gemeenteraad is vastgesteld, staat aangegeven dat het centrum versterking behoeft. Projectontwikkelaar BOGOR ziet sinds juni 2013 mogelijkheden voor het vestigen van een supermarkt in combinatie met woningbouw. Woonkracht10 heeft een studie gedaan naar de mogelijkheden. Het college heeft waardering voor het initiatief voor de Plantageweglocatie: hiermee laat de samenleving zien daadwerkelijk te willen investeren in Alblasserdam. Het voorstel heeft echter impact op de beleving van het centrum er is een aantal uitdagingen met betrekking tot verkeer en beeldkwaliteit.
S.J. Veerman	4. De gemeente stelt een ruimtelijke kader op voor het (nieuwe) initiatief van de eigenaar. Bos Rijkee wordt zoals afgesproken gerenoveerd.		Daarnaast is gebleken dat het terrein en ondergrond van de Oude Wipmolen, eigendom van Woonkracht10, minder geschikt is voor de gedachte (woonzorg)woningen tenzij hoge investeringen worden gepleegd. Woonkracht10 geeft aan het programma zoveel mogelijk te willen overhevelen naar de Kerkstraat – Cornelis Smitstraat-locatie of andere locaties waar zij eigendommen heeft. Woonkracht10 heeft aangegeven het terrein van de Oude Wipmolen te willen verkopen. Gegadigde voor het terrein is de Gereformeerde Gemeente in Nederland dat momenteel gevestigd is in de Kerkstraat. Het college heeft de intentie uitgesproken te willen meewerken aan de grondverkoop. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar de gemaakte afspraken met Woonkracht 10 over onder meer Bos Rijkee. Het college heeft eind december 2013 aan de gemeenteraad de ontwikkelingen aangeboden en voorgesteld hierover in gesprek te gaan. Dit gesprek heeft in februari 2014 plaatsgevonden.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman	Realiseren woningbouw 1 ^e fase (52 woningen) door een projectontwikkelaar en de overname van de bijbehorende openbare ruimte in aangelegde staat.		In 2012 is het oude LTS-gebouw gesloopt. Begin september 2012 is gestart met het project Hof en Singel: een woningbouwproject van 68 woningen, waaronder 18 tussenwoningen, 8 hoekwoningen, 13 twee-onder-één-kapwoningen, 12 kleine woningen en 21 beneden- en bovenwoningen. De ontwikkeling van Hof en Singel vindt plaats in twee fasen. Fase 1 bestaat in totaal uit 52 woningen en fase 2 uit 16 woningen. De bouw hiervan is gestart. De 19 woningen in fase 1A zijn al opgeleverd, waarvan 17 al worden bewoond. Op 27 januari 2014 zijn de volgende 16 woningen uit fase 1 in de verkoop gegaan. Afhankelijk van de verkoop zullen de overige deelfasen worden gerealiseerd.
P.J. Verheij	Faciliteren van de projectontwikkelaar bij de realisatie van de twintig woningen en de aanleg van de openbare ruimte.		In 2002 is het project gestart met een ontwikkelaar die voorbereidend werk heeft verricht en een bouwaanvraag heeft ingediend. Nadat deze ontwikkelaar in 2007 failliet ging, heeft Reuvers het contract in 2008 overgenomen en in verband met gewijzigde plannen een nieuwe bouwaanvraag ingediend. De bouwvergunning is in het voorjaar 2013 onherroepelijk geworden. Zowel gemeente als de ontwikkelaar willen het vergunde plan met 8 woningen in het Trosgebouw, 5 polderwoningen en 7 dijkwoningen realiseren. De afspraak is dat in het voorjaar van 2014 wordt gestart met de realisatie van het plan, waarbij een aantal eerdere voorwaarden is losgelaten en vastgelegd in een addendum. Zo wordt de voorgevel van het Trosgebouw niet gerestaureerd maar herbouwd. De oude platanen worden niet gehandhaafd. Hiermee neemt het risico voor de gemeente aanzienlijk af. Met het addendum wordt bereikt dat het oorspronkelijke project wordt gerealiseerd onder aangepaste condities. Omwonenden worden door de gemeente en aannemer nauw bij het project betrokken. De huidige stand van zaken is dat de planologische procedure begin 2013 is afgerond. De start van het bouwrijp maken en aansluitend de bouw is gepland per 1 april 2014. Door de precare woningmarkt, wordt oplevering van het plan niet voor eind 2016 verwacht.
S.J. Veerman	Realisatie van een kleinschalige woon- en dagbestedingsvoorziening.		Woonkracht10 en WoonCadans (zorgondernemer) zijn in 2013 overeengekomen om de boerderij aan de Randweg om te vormen tot een kleinschalige woon- en dagbestedingsvoorziening. In 2010 heeft de voorganger van Woonkracht10, Westwaard Wonen, de boerderij van de gemeente Alblasserdam gekocht met de afspraak dat de boerderij de bestemming 'wonen met zorg' zou krijgen. In 2013 is de ruimtelijke procedure gestart om in 2014 te komen tot een daadwerkelijke invulling van dit voornemen.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman	Het bedrijfsterrein van Verolme-terrein (Alblasserwerf) herontwikkelen ten behoeve van de realisatie van woningen, commerciële voorzieningen en kantoorruimten. Concrete afspraken: 1. Vervangen kademuur door constructie van stortsteen. 2. Havenmeesters (33 woningen). Herijkte prestatieafspraken 2012: <i>Blok II en III van de Havenmeesters zijn gerealiseerd. Realisatie van Blok I is afhankelijk van marktomstandigheden.</i> 3. Dijk- en havenwoningen (40 woningen). Herijkte prestatieafspraken 2012: <i>De gemeente is de ontwikkelaar behulpzaam bij het zoeken naar alternatieven voor investeerders en doelgroepen voor het project dijk- en havenwoningen.</i> 4. Inrichting buitenruimte		Het oorspronkelijke doel van het project was om in samenwerking met de projectontwikkelaar een volwaardige woonwijk te realiseren van ongeveer 400 woningen. Een groot gedeelte van de wijk is inmiddels afgerond: Woonblok De Hellingen (203 woningen), Woonstraten (83 woningen) en Havenmeesters (20 woningen). De woningbouw in de wijk Alblasserwerf is door slechte verkoopresultaten als gevolg van de financieel economische crisis stil komen te liggen. De tijdelijke stimuleringsregeling uit 2009 van het toenmalige ministerie van VROM heeft deze terugval niet kunnen voorkomen. Dit heeft als gevolg dat een gedeelte van de woonwijk nog niet is gerealiseerd: Havenmeesters (14 woningen), de Noord (55 woningen) en dijk- en havenwoningen (43 woningen). Met afspraken waarbij drie partijen betrokken zijn (Woonkracht10, Alblasserwerf CV en de gemeente) kan een doorbraak komen in de technische afronding van de openbare ruimte en kunnen de geplande dijk- en havenwoningen worden gebouwd. Hiermee kan ook het laatste ontbrekende stuk fietspad worden aangelegd als onderdeel van het fietspad Dijklint. Dit kan echter niet zonder af te wijken van het beeldkwaliteitsplan uit 2004. De gemeenteraad beslist begin 2014.
P.J. Verheij	Realisatie van het scenario dat wordt gekozen voor ds. J. Beukelmanschool (prestatieafspraken zijn sterk afhankelijk van gekozen scenario)		Het bestemmingsplan is vastgesteld in de gemeenteraadsvergadering van 9 juli 2013. De omgevingsvergunning is inmiddels verleend en de bouw start in het 1e kwartaal van 2014. De bouw duurt ongeveer één jaar. Gedurende het gehele proces zijn omwonenden en andere belanghebbende partijen geïnformeerd, zoals de Stichting Planontwikkeling Mesdaglaan (Werkgroep Schoolzicht).

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman	Vaststellen 1e herziening bestemmingsplan Haven-Zuid.		Het plangebied omvat het bedrijfsterrein van jachtbouwer Oceanco. Een aantal onderdelen van het plangebied is herzien. Ten eerste is gebied in de Noord niet langer in beeld is voor de realisering van een aanlegsteiger, daarom worden de bestaande bestemmingen gewijzigd in een bedrijfsbestemming. Daarnaast is een aantal onderdelen toegevoegd, zoals het vergroten van het bouwvlak van de tweede loods in zuidelijke richting ten behoeve van werkplaatsen, het intekenen van opstelplaatsen voor containers en het intekenen van diverse bouwvlakken van reeds vergunde bouwwerken. Het bestemmingsplan heeft tot en met 26 december 2013 ter inzage gelegen en is in februari 2014 aan de gemeenteraad aangeboden ter vaststelling.
	Vaststellen 2e herziening bestemmingsplan Haven-Zuid.		Eind 2012 zijn de overeenkomsten met Royal House of Holland die voorzagen in een herontwikkeling van het gebied beëindigd. In deze ontwikkeling is aanleiding gevonden om de procedure van het bestemmingsplan Haven Zuid tweede herziening te stoppen. Een projectontwikkelaar is in de gelegenheid gesteld om voor 1 januari 2014 met een voorstel te komen voor ontwikkeling van het gebied. Het voorstel betreft de bouw van een toeristisch centrum bestaande uit een ruimte voor commerciële horeca en recreatief gerelateerd activiteiten en detailhandel, een fitnessruimte, vergaderruimte en 40 appartementen (voor starters). Tegen de erfgrens met Oceanco is het transferium geprojecteerd bestaande uit een zeslaags gebouwde parkeervoorziening. Met name over de capaciteit van deze parkeervoorzieningen en de hotelaccommodatie heeft afstemming plaatsgevonden tussen de projectontwikkelaar en Oceanco. Het college heeft besloten om in januari en februari 2014 het plan nader te bestuderen, met name ten aanzien van de te hanteren grondprijzen en het programma. Een en ander betekent dat wij nu geen alternatieve scenario's voor de ontwikkeling van Haven Zuid zullen uitwerken, maar dat wij eerst een besluit zullen nemen over de volgende fase: over het al dan niet opstellen van een realisatie overeenkomst.

Thema Ruimtelijk Beheer

Wat willen we bereiken? <i>Een (minimaal) gehandhaafd kwaliteitsniveau van de leefomgeving.</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over onderhoud van wegen/fietspaden in de buurt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	48%	65%

			(2009)	(2013)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over groenvoorzieningen in de buurt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	69% (2009)	63% (2013)
schaalscore verloedering fysieke woonomgeving: samengestelde score van een aantal vragen die te maken hebben met de fysieke woonomgeving in de woonbuurt: - bekladding van muren en/of gebouwen; - rommel op straat; - hondenpoep op straat; - vernieling van straatmeubilair.	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/ Veiligheidsmonitor (OCD)	daling	4,4 (2009)	3,4 (2013)

De stijging van tevredenheid over het onderhoud van wegen en straten kan verklaard worden door de toegenomen actieve inzet door de Buitendienst bij de afhandeling van klachten. In veel gevallen is bij kleine schades aan bestrating het devies "vandaag gemeld-morgen hersteld". De nieuwe mogelijkheden via de meldlijn dragen zeker bij aan deze ontwikkeling. De daling van tevredenheid aangaande groen past niet in deze trend en vindt wellicht zijn oorsprong in de aanleg van meer parkeerplaatsen in wijken, waar in een aantal gevallen groen voor moet wijken. Een ander argument voor de lichte daling in deze score is dat wij als gevolg van doorgevoerde bezuinigingen de zogenaamde "6" als gemiddelde beeldkwaliteit voor de Buitenruimte hanteren waar voorheen een hoger niveau de maatstaf was.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
S.J. Veerman	Bestemmingsplan Hof Souburgh vaststellen, gericht op verdere ontwikkeling en restauratie van Hof Souburgh;		De gemeenteraad heeft op 29 januari 2013 het bestemmingsplan Hof Souburgh vastgesteld. Het bestemmingsplan is naast het mogelijk maken van de beperkte ontwikkeling gericht op het beschermen van de aanwezige monumentale en cultuurhistorische waarden en gericht op de beheersituatie. De Souburghse molen is medio oktober 2013 door de gemeente in eigendom verworven voor een bedrag van € 1. De molen stond er tot voor kort niet fraai bij. Weer en wind hadden vrij spel. De bouwkundige staat liep hierdoor zienderogen achteruit. In overleg met uw raad is besloten de molen wind- en waterdicht te maken. Hiervoor is gekozen omdat er geen garantie is dat er in 2014 voldoende subsidiegeld beschikbaar is. Op 18 oktober 2013 kon de kap van de molen, die voor reparatiewerkzaamheden van de molen was afgehaald, weer worden teruggezet. De gesprekken met de Stichting tot instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden (Simav) zijn voortgezet. De Simav wil de molen kopen voor € 1 en subsidie aanvragen volgens de subsidieregeling restauratie Rijksmonumenten Zuid-Holland 2013. Een onherroepelijke omgevingsvergunning is voorwaarde voor het verkrijgen van de restauratiesubsidie. Uitgangspunt is dat de Simav de molen gaat restaureren en beheren. Het restauratieplan moet in ieder geval leiden tot een volwaardige restauratie. De Simav heeft inmiddels opdracht gegeven aan een gespecialiseerd adviesbureau voor het opstellen van een bestek en aan een notaris voor het opstellen van koop- en leveringsakten.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
P.J. Verheij	Afronding plan van aanpak vastgoed "Naar professioneel vastgoedbeheer voor de gemeente Alblasserdam" Vaststellen vastgoedbeleid		De uitvoering van het plan van aanpak vastgoed is begin 2012 gestart. In juli 2013 is de raad, conform afspraak, via een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van de stand van zaken m.b.t. uitvoering. Een aantal activiteiten loopt nog door in 2014. Een resultaat op het gebied van vastgoed tot nu toe is bijvoorbeeld dat 75% van de huurders / gebruikers van gebouwen en gronden inzichtelijk zijn gemaakt. De nota vastgoed en grondbeleid is vastgesteld in de gemeenteraad van 17 december 2013. In de nota staat bijvoorbeeld de keuze voor huurprijsmethodiek van gebouwen beschreven, de keuze voor huur, pacht, zakelijk recht bij gronden en wateren en het eenduidig regelen van het gemeentelijke vastgoedbeheer.
A.L. Cardon	Uitvoeren van de Monitor Buitenruimte		Op basis van de 'Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2010' is door een extern bureau de monitor uitgevoerd. In de Perspectiefnota 2014 is gemeld dat, op basis van een eerste inschatting van extern bureau die een meting heeft uitgevoerd, de huidige budgetten wellicht te laag zijn (mede door een toename van het areaal). In 2013 is nader onderzoek gestart om (financieel) inzicht te verkrijgen in de begroting ten opzichte van het onderzoek van het extern bureau. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in de begroting 2015 worden verwerkt.
S.J. Veerman	Transitie taken en medewerkers bouw- en woningtoezicht, vergunningverlening en APV naar Omgevingsdienst Zuid- Holland Zuid		Met ingang van 1 juni 2013 is de behandeling van Wabo-aanvragen en -procedures overgegaan naar de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Ook de betreffende medewerkers zijn in dienst gekomen van de Omgevingsdienst. Door middel van werkafspraken en de aanstelling van een regieambtenaar wordt betrokkenheid bij vergunningverlening gegarandeerd. Grotere buitenplanse ontheffingen worden intern door de gemeente zelf opgepakt en afgehandeld; de zogenoemde kruimelgevallen worden door de Omgevingsdienst zelf afgehandeld. Het beleid voor afwijken van bestemmingsplannen is overigens leidend. Het jaarprogramma van de Omgevingsdienst is een integraal programma dat bestaat uit een jaarprogramma van milieu (vergunningverlening, toezicht, handhaving en Milieu en Ruimte) en de taken op het gebied van BWT (inclusief brandveiligheid) en APV evenals andere mogelijke taken. (zie ook bij thema milieu). Het beleid voor toezicht en handhaving is onderdeel van het jaarprogramma van de Omgevingsdienst dat tussen gemeente en Omgevingsdienst per jaar wordt overeengekomen. In 2014 zal een voorstel worden voorgelegd voor een andere manier van bouwtoezicht en handhaving, via een methode die de Omgevingsdienst nu reeds voor de gemeente Dordrecht toepast.
S.J. Veerman	Onderzoek naar regionaal bureau bestemmingsplannen		In 2013 is, als onderdeel van het Ontwikkelprogramma Drechtsteden, een onderzoek gestart naar de (on)mogelijkheden van een regionaal bureau bestemmingsplannen. Het betreft het uitwerken van een voorstel voor een te hosten gemeenschappelijk Bureau Bestemmingsplannen. De gedachte is dat het bureau het centrale expertisecentrum voor planjuristen gaat vormen; alle opdrachten, capaciteit en expertise op deze gebieden zouden dan in het gemeenschappelijk Bureau worden ondergebracht en gematched. Dit onderzoek loopt nog.

Thema Milieu

Wat willen we bereiken?				
<i>Een gezondere leefomgeving</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
% van de bevolking dat vaak overlast ervaart van geluid door verkeer	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	daling	20% (2009)	12% (2013)
concentratie stikstofdioxide (NO ₂ in µg/m ³); hoogst berekende waarde en achtergrondconcentratie	Milieudienst Zuid-Holland- Zuid / Monitor Milieu (OCD)	daling	hoogst berekende waarde 48,6 en achtergrondconcentratie 28,6 (2008)	in 2010 nabij aansluitingen van wegen op de rijksinfrastructuur (A15) is sprake van overschrij- dingen van de toekomstige norm voor stikstofdioxide (NO ₂ = 40 µg/m ³).
aantal woningen met te hoge geluidsbelasting vanwege wegverkeer	Monitor Milieu (OCD)	daling	459 (2008)	356 (2012)
het gebied waar de geluidsbelasting van alle bedrijven op het bedrijventerrein tezamen boven de 50 dB(A) ligt	Milieudienst Zuid-Holland- Zuid / Monitor Milieu (OCD)	daling	deze indicator wordt niet uitgedrukt in een getal maar in een gebied weergegeven in een kaart	alle bedrijven- terreinen voldoen aan de norm (2012)
rapportcijfer van inwoners voor de leefbaarheid in de eigen buurt	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	7,4 (2009)	7,4 (2013)
% van de bevolking dat vaak stankoverlast ervaart door verkeer	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	daling	8% (2009)	9% (2013)

Het is positief dat de mate waarin onze inwoners geluids- of stankoverlast ervaren, is gedaald. Het is niet zeker of deze daling is veroorzaakt door het gemeentelijk beleid. Wel hebben we de afgelopen jaren (ook voor de komst van dit college) ingezet op geluidsisolatie van woningen langs de hoofdwegenstructuur van Alblasserdam. Ook het inrichten van veel woonwijken volgens het concept Duurzaam Veilig kan een positieve bijdrage hebben geleverd. De waardering van inwoners voor de leefbaarheid in de eigen buurt is de afgelopen jaren gelijk gebleven, namelijk op het niveau van het rapportcijfer 7,4. Ten opzichte van de regio scoren we hiermee gemiddeld. De ontwikkeling van het cijfer in de regio houdt gelijke tred met die in onze gemeente.

Portefeuillehouder /Hoofddossier	Prestatieafpraak	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
P.J. Verheij Hoofddossier: <i>Duurzaamheid</i>	1. Opstellen van een milieueffect-rapportage. 2. Opstellen van een maatwerk-bestemmingsplan voor het container-transferium. 3. Aangaan van privaatrechtelijke overeenkomsten voortvloeiend uit bestuurlijke afspraken: • Overeenkomst duurzaam plus variant; • Overeenkomst planschade • Overeenkomst zondagsrust; • Exploitatie-overeenkomst. 4. Een maximale inspanning om een bevredigend resultaat op de huiswerkpunten te verkrijgen conform de motie van de gemeenteraad van 25 maart 2009.		Alle prestatieafspraken zijn gerealiseerd. In december 2013 is de voorbelasting van het containertransferium gereedgekomen.
S.J. Veerman Hoofddossier: <i>Duurzaamheid</i>	Het interactief opstellen van een duurzaamheidsplan gericht op burgers en de interne organisatie en gebruikmakende van strategische samenwerkingsverbanden. De uitvoering van het uitvoeringsplan tot en met 2014 wordt gerealiseerd.		In 2011 is op een interactieve wijze het duurzaamheidsactieplan opgesteld. Dit plan is richtinggevend. De uitvoering van het duurzaamheidsactieplan loopt volgens planning tot en met het eind van de collegeperiode volgens planning. Bovendien heeft een discussie over windenergie en plaatsing van windmolens plaatsgevonden die een vervolg krijgt in de volgende collegeperiode. De gemeenteraad heeft hier in 2013 een bestuurlijk standpunt over vastgesteld. Er is geen draagvlak aanwezig om medewerking te verlenen aan het realiseren van windturbines binnen de gemeentegrenzen. Ten aanzien van windenergie moet op regionaal niveau op basis van het regionale rapport 'Windenergie in de Drechtsteden' een gezamenlijke koers wordt vastgelegd. Het duurzaamheidsactieplan bevat 26 acties om duurzaamheid in Alblasserdam in de praktijk te brengen en een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen 20% duurzame energie in 2020 en 2% energiebesparing per jaar. In 2014 zullen de acties uit het duurzaamheidsactieplan verder worden uitgevoerd en vindt daarmee actualisatie plaats. Veel acties zijn al afgerond of inmiddels opgestart: energiescan koopwoningen, oplaadpalen voor elektrische voertuigen, nulmeting totaal energiegebruik in

Portefeuillehouder /Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college-programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
			Alblasserdam, visie op (groen)structuur met samenleving en waterschap, aanleg natuurvriendelijke oevers, verbetering waterkwaliteit Lammetjeswiel, cursus duurzaamheid voor ondernemers, startabonnement Milieubarometer voor bedrijven, interne milieuzorg gemeente, duurzame straatverlichting Nieuwland Parc en deel wijk Blokweer. In 2014 lopen door: onderzoek hergebruik restwarmte Nedstaal gestart, voorlichting via algemene gemeentelijke communicatiemiddelen en voorjaar 2014 duurzaamheidskrant, onderzoek naar voorlichting op kinderboerderij, actualisatie groenstructuurplan, onderzoek vergroening woon-werkverkeer ambtenaren. In de Drechtsteden loopt daarnaast een project sinds medio 2013 waarbij woningeigenaren een energiescan kunnen laten uitvoeren voor tips en een vrijblijvende offerte voor energiebesparing en opwekken van duurzame energie.
S.J. Veerman	Uitvoeren werkprogramma LMUP 2013	5	Uitgevoerd conform planning.
S.J. Veerman	Uitvoeren jaarprogramma 2013 door Omgevingsdienst ZHZ	5	Uitgevoerd conform planning.
S.J. Veerman	Opstellen LMUP 2014-2019 en werkprogramma 2014	5	De integratie van de BWT-taken en de milieu-taken op zowel programma- als op begrotingsniveau is in 2 ^e helft 2013 verder uitgewerkt. Ten gevolge hiervan zal het jaarlijks gemeentelijke werkprogramma en het LMUP 2014 komen te vervallen.
S.J. Veerman	Opstellen Jaarprogramma 2014 door Omgevingsdienst ZHZ	5	Het jaarprogramma 2014 is in concept opgesteld in december 2013. Het opstellen van het jaarprogramma past in het gemeentelijke beleid om zo transparant mogelijk uitvoering te geven aan haar wettelijke taken waarin aansluiting gevonden wordt op de meerjarenbegroting. Daarnaast krijgen de thema's duurzaamheid in het jaarprogramma- en leefbaarheid door prioritering op de lokale luchtkwaliteit in 2014 de aandacht. In maart 2014 is deze ter vaststelling aan de raad aangeboden. Raadsbesluit is voorzien in april 2014.

Thema Mobiliteit

Wat willen we bereiken? <i>Een verbeterde verkeersveiligheid en bereikbaarheid</i>				
Indicator	Bron	Streven 2014	Nulmeting	Recente meting
schaalscore verkeersoverlast: samengestelde score op basis van aantal vragen naar het vóórkomen van: - agressief verkeersgedrag - geluidsoverlast door verkeer - te hard rijden - parkeeroverlast	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)/Veiligheidsmonitor (OCD)	daling	4,3 (2009)	3,9 (2013)
% van de bevolking dat (zeer) tevreden is over openbaar vervoer	Monitor Leefbaarheid en Veiligheid/Omnibusonderzoek (OCD)	stijging	71% (2009)	71% (2013)
aantal verkeersongevallen	Politie Zuid-Holland Zuid	daling	24 (2009)	8 (2010)
rapportcijfer van ondernemers voor de bereikbaarheid van hun vestiging per auto	Gemeentelijk ondernemingsklimaat Drechtsteden (OCD)	stijging	7,7 (2007)	7,4 (2010)
rapportcijfer van ondernemers voor de bereikbaarheid van hun vestiging per openbaar vervoer	Gemeentelijk ondernemingsklimaat Drechtsteden (OCD)	stijging	6,2 (2007)	6,5 (2010)
oordeel inwoners over bereikbaarheid gemeente en eigen wijk, rapportcijfers: - bereikbaarheid buurt met auto - bereikbaarheid buurt vanaf de snelweg - doorstroming op hoofdwegen in gemeente	Omnibusonderzoek (OCD)		7,6 8,0 6,3 (2011)	7,6 8,0 6,4 (2013)

De terugloop in cijfers over het omgaan met elkaar in het verkeer en de mate van overlast die wordt ervaren is niet te verklaren door het aantal verkeersongevallen. Dit is immers afgenomen in de afgelopen jaren. Het oordeel van inwoners over de bereikbaarheid van de gemeente en de eigen wijk is stabiel gebleven.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college-programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
P.J. Verheij	Opstellen en vaststellen Inrichtingsplan Dijklint		Gereed, is vastgesteld voor de zomer van 2013.
P.J. Verheij	Opstellen en vaststellen mobiliteitsplan		In 2013 is het regionale mobiliteitsplan vastgesteld. Het mobiliteitsplan vormt het kader voor de aanpak van regionale mobiliteitsvraagstukken. Het centrale doel is het realiseren van een goede balans tussen bereikbaarheid en leefbaarheid.

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het eindresultaat?
			Concrete punten uit het plan zijn bijvoorbeeld Lean and Green en het fietsplan. Lean and Green is een stimuleringsprogramma voor bedrijven en overheid om te groeien naar een hoger duurzaamheidsniveau, door maatregelen te nemen die niet alleen kostenbesparingen opleveren, maar ook milieubelasting reduceren. In 2014 wordt het mobiliteitsplan verder uitgevoerd.
P.J. Verheij	Afronding uitvoering maatregelen 'Fietsfilevrije Beneden Merwederoute'		De gemeente Papendrecht heeft de Beneden Merwederoute als fiets-filevrijproject aangemeld. Dit is een project die parallel liggen aan filegevoelige wegen en bovendien een regionaal karakter hebben, Alblasserdam participeert in het project en voor Alblasserdam betreft het maatregelen aan of herinrichting van de Hoogendijk, Staalindustrieweg en de Kabelbaan omdat fietsverkeer en vrachtverkeer elkaar hier kruisen. Er is rijkssubsidie verkregen en er zijn gesprekken gaande voor het verkrijgen van (extra) subsidie van de provincie.

Thema Ruimtelijke inrichting

Portefeuillehouder/ Hoofddossier	Prestatieafspraken	Komt voor uit: 1 college- programma 2 nieuw beleid 3 innovatie 4 besparing 5 going concern	Wat is het resultaat over 2013?
S.J. Veerman	Stand van zaken woonwagenvoorstel		Doelstelling van het project is de verhuizing van de 16 aan de Staalindustrieweg gesitueerde woonwagens naar 6-8 sociale huurwoningen en maximaal 10 standplaatsen aan de 2e linie Lint Vinkenveld (voormalige ASVZ locatie). Tevens het bieden van een nieuwe bedrijfskavel voor de thans gesitueerde bedrijven binnen de huidige locatie. Het jaar 2013 heeft in het teken gestaan van de uitvoering van de met de gemeenteraad gemaakte afspraak (raadsbesluit d.d. oktober 2012). Er zijn meerdere gespreksrondes met de bewoners geweest, die in het teken stonden van verkenning van (individuele) woonwensen en de mogelijkheden voor realisatie hiervan. Bewoners hebben vele vragen gesteld over de inrichting van de woonwagenvoornen en standplaatsen, verhuiskosten, en het daadwerkelijke verhuistrajct. Per 1 december 2013 is een projectleider aangesteld te stellen om het project verder te brengen. Deze projectleider (vanuit Integraal Project Management van de gemeente Dordrecht) heeft ook het woonwagenvoorstel (met verhuizing naar woonwagenvoornen) in de gemeente Papendrecht met succes afgerond. Door een projectmatige aanpak wordt de volgende stap gezet voor de daadwerkelijke realisatie van de bouw van de woningen, de aanleg van de nieuwe woonwagenvoorn, de aanleg aan de nieuwe bedrijfskavels en het opheffen van de huidige woonwagenvoorn.

Wat heeft het gekost?

				1. PRIMAIRE BEGROTING 2013			2. ACTUELE BEGROTING 2013			3. REKENING 2013			4. ACTUELE BEGROTING -/- REKENING 2013		
Programma	Thema	Product	Omschrijving product	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
94-03 - Ruimte															
		Milieu		411.100	0	-411.100	525.663	0	-525.663	455.945	0	-455.945	69.718	0	-69.718
	94-370	Milieu		411.100	0	-411.100	525.663	0	-525.663	455.945	0	-455.945	69.718	0	-69.718
		Ruimtelijk Beheer		10.127.800	4.765.600	-5.362.200	10.778.988	5.238.457	-5.540.531	11.377.300	5.525.872	-5.851.428	-598.312	-287.415	310.897
	94-300	Wegen straten en pleinen		2.133.000	10.900	-2.122.100	2.720.516	610.900	-2.109.616	3.025.342	701.311	-2.324.031	-304.826	-90.411	214.415
	94-310	Openbare verlichting		311.700	17.300	-294.400	311.700	17.300	-294.400	378.172	22.851	-355.321	-66.472	-5.551	60.921
	94-320	Straatmeubilair		15.000	0	-15.000	15.000	0	-15.000	34.303	0	-34.303	-19.303	0	19.303
	94-330	Verkeer		309.400	0	-309.400	345.309	0	-345.309	361.128	18.722	-342.406	-15.819	-18.722	-2.903
	94-340	Openbaar vervoer		53.000	0	-53.000	55.000	0	-55.000	53.382	7.208	-46.174	1.618	-7.208	-8.826
	94-345	Vastgoed		1.488.500	514.400	-974.100	1.431.135	454.900	-976.235	1.483.117	444.009	-1.039.108	-51.982	10.891	62.873
	94-350	Waterkering en afwatering		477.800	0	-477.800	507.800	0	-507.800	516.955	20.712	-496.243	-9.155	-20.712	-11.557
	94-355	Openbaar groen		1.645.000	67.800	-1.577.200	1.639.000	24.800	-1.614.200	1.697.887	2.256	-1.695.631	-58.887	22.544	81.431
	94-360	Reiniging		2.003.400	2.003.800	400	1.991.241	1.968.449	-22.792	2.093.713	2.060.903	-32.810	-102.472	-92.454	10.018
	94-365	Riolering		1.691.000	2.151.400	460.400	1.762.287	2.162.108	399.821	1.733.299	2.247.900	514.601	28.988	-85.792	-114.780
		Ruimtelijke Inrichting		19.540.500	18.771.100	-769.400	6.371.597	5.992.631	-378.966	4.090.236	2.839.446	-1.250.790	2.281.361	3.153.185	871.824
	94-130	Ruimtelijke en stedelijke ontwikkeling		498.000	0	-498.000	608.000	0	-608.000	398.768	1.500	-397.268	209.232	-1.500	-210.732
	94-140	Volkshuisvesting		216.400	116.400	-100.000	215.700	116.400	-99.300	220.950	117.714	-103.236	-5.250	-1.314	3.936
	94-150	Stedelijke ontwikkeling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	94-160	Bouw- en sloopvergunningen		1.108.500	675.000	-433.500	1.029.046	505.583	-523.463	1.062.045	438.960	-623.085	-32.999	66.623	99.622
	94-170	Woonwagenzaken		43.900	24.200	-19.700	143.900	24.200	-119.700	64.814	8.614	-56.200	79.086	15.586	-63.500
	94-200	Grondexploitatie		17.673.700	17.955.500	281.800	4.374.951	5.346.448	971.497	2.343.659	2.272.659	-71.000	2.031.292	3.073.789	1.042.497
		Totaal programma voor bestemming		30.079.400	23.536.700	-6.542.700	17.676.248	11.231.088	-6.445.160	15.923.481	8.365.319	-7.558.162	1.752.767	2.865.769	1.113.002
94-03		Mutaties reserves		164.111	190.300	26.189	865.897	687.008	-178.889	319.601	707.447	387.846	546.296	-20.439	-566.735
		Totaal programma na bestemming		30.243.511	23.727.000	-6.516.511	18.542.145	11.918.096	-6.624.049	16.243.082	9.072.766	-7.170.316	2.299.063	2.845.330	546.267

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-370 Milieu	63700011 Fijnstofmetingen	65.000 V	Meetpunt fijnstofmetingen is pas eind 2013 geopend. Hierdoor zijn in 2013 nog niet alle geplande werkzaamheden uitgevoerd. Deze werkzaamheden zullen in 2014 worden uitgevoerd.		
Product 94-300 Wegen straten en pleinen	63000051 WEGEN SP: Storting voorz buru voor wegen	76.000 N	De kosten van een aantal subsidieprojecten zijn in voorgaande jaren gedekt uit de voorziening buitenruimte. De nagekomen bate uit de subsidie afrekening is toegevoegd aan deze voorziening. Deze last was niet in de begroting opgenomen.	76.000 V	Van een aantal uitgevoerde projecten in de buitenruimte is de subsidie met de provincie Zuid-Holland afgerekend. Doordat de projecten in voorgaande jaren zijn uitgevoerd waren de subsidie inkomsten niet begroot in 2013.
	63000070 WEGEN SP: Beheer wegen	117.000 N	In 2013 zijn meer uren besteed aan regioprojecten dan begroot € 16.000 en zijn extra werkzaamheden rond kabels en leidingen uitgevoerd vanwege het (binnenkort) aflopen van de concessieovereenkomsten € 81.000. Daarnaast is er meer klein onderhoud uitgevoerd € 20.000.		
	63000085 WEGEN SP: Gladheidsbestrijding	108.000 N	Ivm gladheidbestrijding zijn er 50 rondes gereden. De ramingen zijn gebaseerd op 30 rondes. Per abuis zijn er geen uren opgenomen in de (primaire) raming van 2013, omdat dit product voorheen werd uitbesteed. Op andere producten heeft dit een voordeel tot gevolg.		
Product 94-310 Openbare verlichting	63100000 Openbare verlichting	96.000 N	Door ziekte is een medewerker langere tijd uitgevallen. Zijn werkzaamheden zijn intern door andere collega's overgenomen, waardoor er o.a. minder uren aan projecten zijn besteed en dubbele kosten op dit product.		
Product 94-355 Openbaar groen	63550005 Speelterr Dagelijks onderhoud	36.000 N	In 2013 zijn voor € 23.000 meer uren besteed dan begroot aan dagelijks onderhoud speelterreinen en is voor € 13.000 meer aan externe kosten gemaakt dan begroot.		
	63550101 Openbaar groen algemeen / 63550103 Openb Groen Dagelijks onderhoud	37.000 N	Hogere kosten inhuren SW doordat het uurtarief nog niet is verlaagd naar €5 waarvan in de begroting was uitgegaan: €40.000 N.		

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-360 Reiniging	63600000 Reiniging	20.000 N	In verband met de onderhandelingen voor het afsluiten van een nieuwe dienstverleningsovereenkomst met HVC zijn er meer uren gemaakt dan in andere jaren. Het saldo op het product reiniging wordt gemuteerd in de reserve riolering, waardoor dit geen effect heeft op het rekening resultaat.	55.000 V	In 2013 is een bate inzamelvergoeding van de Stichting Afvalfonds over 2012 uitgekeerd. Deze post was eind 2012 niet voorzien. Het saldo op het product reiniging wordt gemuteerd in de reserve riolering, waardoor dit geen effect heeft op het rekening resultaat.
	63600042 Inzamelen plastic	36.000 N	De begroting is voor het inzamelen plastic niet aangepast voor de inzameling via containers. Deze extra lasten vallen per saldo weg met voordelen elders in de overeenkomst met HVC. Het saldo op het product reiniging wordt gemuteerd in de reserve riolering, waardoor dit geen effect heeft op het rekening resultaat.		
Product 94-365 Riolering	63650060 Baten rioolrechten			82.000 V	De baten, belastingopbrengsten eigenaren zijn hoger uitgevallen dan geraamd. Het saldo op het product riolering wordt gemuteerd in de reserve riolering, waardoor dit geen effect heeft op het rekening resultaat.
Product 94-130 Ruimtelijke en stedelijke ontwikkeling	61300000 Ruimtelijke plannen	119.000 V	Er zijn minder uren besteed aan post ruimtelijke plannen; activiteiten zijn doorgeschoven naar 2014 als gevolg van herprioritering van de werkzaamheden in 2013.		
	61300110 Stedenbouw	87.000 V	Door sturing op deze activiteiten en meer inzet op andere produkten zijn de lasten incidenteel lager dan begroot en zijn minder activiteiten uitgevoerd in 2013.		
Product 94 – 160 Bouw – en sloopvergunningen	61600010 Legesopbrengsten omgevingsvergunningen			63.000 N	De tendens van de terugloop van de inkomsten van de legesopbrengsten omgevingsvergunning is in 2013 verder doorgedaan. Bij de 2e Burap 2013 is reeds € 134.000 structureel afgeraamd. Hier bovenop blijkt bij de jaarafsluiting alsnog minder legesinkomsten omgevingsvergunningen te zijn binnengekomen. De oorzaak ligt in langdurig uitstel of zelfs annulering van bouwplannen.

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94 – 170 Woonwagenzaken	61700000 Woonwagenzaken	79.000 V	Bij de 1e burap 2013 is een werkbudget beschikbaar gekomen voor de voorbereidingskosten van het woonwagendossier (verplaatsing Staalindustrieweg). Het betreft hier een doorlopend project waardoor het voorstel is gedaan om dit over te hevelen naar 2014.		
Product 94 – 200 Grondexploitatie	Grondexploitaties	2.031.000 V	Door vertragingen in de grondexploitaties zijn zowel de lasten als de baten grondverkoop circa € 2 miljoen lager dan begroot. Voor een nadere toelichting op de stand van zaken van de projecten wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.	3.074.000 N	Door vertragingen in de grondexploitaties zijn zowel de lasten als de baten grondverkoop circa € 2 miljoen lager dan begroot. In de begroting 2013 was per saldo voor een bedrag van € 971.000 aan positieve resultaten geraamd. In 2013 zijn geen winstnemingen op projecten gerealiseerd.
Mutaties reserves	Mutaties reserves	546.000 V	In de begroting was een storting in de reserve grondexploitatie geraamd voor de geraamde winstnemingen van € 971.000. Verder wijken de werkelijk mutaties in de reserves riolering en reiniging af van de begroting vanwege afwijkingen op de baten en lasten van deze produkten.		
Overige verschillen		101.000 N	Diverse overige verschillen	79.000 V	Diverse overige verschillen
Totaal verschillen		2.299.000 V		2.845.000 N	

4. Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost?

				1. PRIMAIRE BEGROTING 2013			2. ACTUELE BEGROTING 2013			3. REKENING 2013			4. ACTUELE BEGROTING -/-		
Programma	Thema	Product	Omschrijving product	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
94-04 - Algemene dekking en Onvoorzien															
	Algemene dekking en Onvoorzien			-199.700	21.332.239	21.531.939	1.075.327	22.644.174	21.568.847	906.567	22.470.417	21.563.850	-392.940	-387.943	4.997
	94-470	Beleggingen		-122.800	1.316.900	1.439.700	57.200	1.461.270	1.404.070	27.260	1.545.841	1.518.581	29.940	-84.571	-114.511
	94-475	Uitkering gemeentefonds		0	15.720.109	15.720.109	67.375	16.203.952	16.136.577	0	16.555.387	16.555.387	67.375	-351.435	-418.810
	94-480	Stelpost nieuw beleid/onvoorzien		219.600	6.500	-213.100	131.836	48.352	-83.484	-4.384	0	4.384	136.220	48.352	-87.868
	94-485	Belastingen		113.000	4.278.900	4.165.900	113.000	4.368.900	4.255.900	96.466	4.369.189	4.272.723	16.534	-289	-16.823
	94-490	Saldi van kostenplaatsen		-360.100	0	360.100	144.216	0	-144.216	787.225	0	-787.225	-643.009	0	643.009
	94-495	Saldo van baten en lasten voor bestemming		-49.400	9.830	59.230	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	94-496	Geraamd resultaat		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal programma voor bestemming			-199.700	21.332.239	21.531.939	513.627	22.082.474	21.568.847	906.567	22.470.417	21.564.486	-392.940	-387.943	108.997
	Mutaties Reserves														
	94-500	Mutaties reserves		0	45.000	45.000	206.764	394.080	187.316	206.764	207.400	636	0	186.680	186.680
Totaal programma na bestemming				-199.700	21.287.239	21.486.939	720.391	22.476.554	21.756.163	1.113.331	22.677.817	21.564.486	-392.940	-201.263	191.677
Totaal															
	Totaal voor bestemming			51.965.209	51.687.739	-277.470	42.149.289	40.632.078	-1.517.211	40.603.108	39.198.735	-1.404.369	1.546.185	1.433.343	-112.842
	Mutaties Reserves			618.700	939.800	321.100	1.189.954	2.761.389	1.571.435	648.058	2.459.422	1.811.364	541.896	301.967	-239.929
	Totaal na bestemming			52.583.909	52.627.539	43.630	43.339.243	43.393.467	54.224	41.251.162	41.658.157	406.995	2.088.081	1.735.310	-352.771

Product	Grootboek rekening / onderwerp	Afwijking lasten	Toelichting afwijking	Afwijking baten	Toelichting afwijking
Product 94-470 Beleggingen	64700020 Geldleningen < 1 jaar			90.000 V	Dit betreft een voordeel op rentebaten op uitstaande leningen.
Product 94-475 Uitkering gemeentefonds	64750000 Uitkering gemeentefonds	67.000 V	In de begroting zijn de tijdelijk extra NUP gelden in de algemene uitkering als last verantwoord op algemene dekkingsmiddelen. De uitvoering van deze activiteiten is op andere produkten verantwoord.	351.000 V	De begroting is bij de 2 ^e Burap aangepast op de inschatting volgens de meicirculaire 2013. Na de 2 ^e Burap is de algemene uitkering nog bijgesteld in de september en december circulaire. Dit heeft een voordeel opgeleverd van € 351.000
Product 94-480 Stelpost nieuw beleid	64800010 Onvoorziene uitgaven	40.000 V	In de primitieve begroting is in het programma Algemene dekkingsmiddelen een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen € 40.000. Dit bedrag is niet aangewend in 2013.		
	64800030 Nieuw beleid	91.000 V	Op nieuw beleid zijn diverse nieuwe ontwikkelingen en taakstellingen geraamd. Zodra deze activiteiten daadwerkelijk starten of taakstellingen zijn gerealiseerd wordt het budget overgeheveld naar de desbetreffende produkten. In de jaarrekening worden de werkelijke lasten of besparingen verantwoord op de betreffende produkten. Op nieuw beleid resteert een voordeel op de lasten van € 91.000.		
Product 94-490 Saldi van kostenplaats	64900000 Verschil kostenplaatsen	643.000 N	Het hoger nadelig saldo kostenplaatsen is in belangrijke mate veroorzaakt door een lagere doorbelasting aan producten en projecten inclusief grondexploitaties (waardoor op andere plaatsen in de rekening een voordeel is ontstaan) en door inhuur voor vervanging wegens ziekte. De lagere doorbelasting naar projecten en grondexploitaties is vooral het gevolg van de marktomstandigheden, die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen.		
Mutaties reserves	Mutaties reserves			187.000 N	
Overige verschillen		53.000 V	Diverse overige verschillen	53.000 N	Diverse overige verschillen
Totaal verschillen		392.000 N		201.000 V	

Paragrafen

1. Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op de heffingen waarvan de besteding zowel gebonden als ongebonden is. De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten en zijn een integraal onderdeel van het beleid. Een aanduiding van de lokale lastendruk is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Een beschrijving van het kwietscheldingsbeleid maakt het beeld van de lokale lasten compleet.

De belangrijkste (gemeentelijke woonlasten) zijn de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. Daarnaast wordt nog een aantal andere belastingen en retributies geheven zoals hondenbelasting, begraafrechten en precariobelasting. De heffing en invordering van genoemde belastingen en retributies wordt sinds 2001 verzorgd door het Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) te Klaaswaal. De heffing en invordering van de leges zoals o.a. de bouwleges wordt door de gemeente zelf verzorgd.

Overzicht gemeentelijke belastingopbrengsten

Belasting	Opbrengst in 2012	Geraamd in 2013	Werkelijk in in 2013	Saldo in 2013
Leges burgerzaken	€ 340.303	€ 269.500	€ 282.638	€ 13.138
Integrale veiligheid	€ 17.734	€ 18.000	€ 14.686	€ 3.314-
Baten Weekmarkt	€ 26.229	€ 26.700	€ 23.746	€ 2.954-
Legesopbrengsten omgevingsvergunningen	€ 403.410	€ 675.000	€ 438.779	€ 236.221-
Opbrengst afvalstoffenheffing	€ 1.909.004	€ 1.989.049	€ 1.910.541	€ 11.236-
Baten rioolrechten	€ 2.262.906	€ 2.162.108	€ 2.231.636	€ 79.221
Grafrechten	€ 401.630	€ 469.257	€ 433.512	€ 35.745-
OZB	€ 3.932.997	€ 4.110.500	€ 4.071.069	€ 43.700-
Hondenbelasting	€ 76.549	€ 73.300	€ 79.778	€ 6.499
Precariobelasting	€ 199.906	€ 206.400	€ 196.821	€ 9.578-
Toeristenbelasting	€ 10.376	€ 32.000	€ 25,788	€ 6.121-
Totaal	€ 9.581.044	€ 10.031.814	€ 9.781.712	€ 250.102-

Heffingen woonlasten (lokale belastingdruk)

Algemeen

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Deze belastingen vormen het grootste deel van de opbrengst van de gemeentelijke heffingen. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de woonlasten (voor meerpersoonshuishoudens) volgens de Atlas van de lokale lasten van het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) over de laatste drie jaren weergegeven.

	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
Ontwikkeling lastendruk	€ 745,00	€ 758,00	€ 772,00
% stijging t.o.v. vorig jaar	0,9%	1,7%	2,0%

Landelijk stegen de woonlasten in 2013 met 2,0%.

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Er zijn drie onroerende-zaakbelastingen. Het tarief voor de OZB is een percentage van de jaarlijks vastgestelde WOZ-waarde. Onderstaand zijn per belasting de tarieven over de afgelopen drie jaar opgenomen. De stijging of daling van de tarieven heeft een directe relatie met de stijging of daling van de WOZ-waarde. Daalt de WOZ-waarde, dan dient voor een gelijkblijvende opbrengst het tarief te stijgen.

	<u>tarief 2011</u>	<u>tarief 2012</u>	<u>tarief 2013</u>
1. OZB eigenaar woning	0,1083%	0,1130%	0,1203%
2. OZB eigenaar niet-woning	0,2343%	0,2382%	0,2505%
3. OZB gebruiker niet-woning	0,1782%	0,1789%	0,1881%

OZB 2013					
	Raming	Opgelegd Over 2013	Opgelegd Voorg. jaren	Nog op te leggen	Totaal Netto opbrengst
eigenaren woningen		€ 2.037.446	€ 1.038		€ 2.038.484
eigenaren niet-woningen		€ 1.255.384	€ 8.325		€ 1.263.709
gebruikers niet-woningen		€ 859.648	€ 46.529		€ 906.177
TOTAAL		€ 4.152.478	€ 55.892		€ 4.208.370
Verminderen:					
bezwaar		€ 119.254			€ 119.254
kwijtschelding		€ 3.423			€ 3.423
oninbaar		€ 14.624			€ 14.624
TOTAAL NETTO		€ 4.015.177	€ 55.892		€ 4.071.069

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven ter dekking van de kosten voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Uitgangspunt is dat dit kostendekkend gebeurt. De afgelopen drie jaar zijn de tarieven:

	<u>tarief 2011</u>	<u>tarief 2012</u>	<u>tarief 2013</u>
Eenpersoonshuishouden	€ 218,41	€ 207,00	€ 217,00
Meerpersoonshuishouden	€ 277,89	€ 264,00	€ 273,21

Afvalstoffenheffing 2013					
	Raming	Opgelegd Over 2013	Opgelegd Voorg. jaren	Nog op te leggen	Totaal Netto opbrengst
TOTAAL		€ 2.018.748	€ 3.517		€ 2.022.265
Verminderen:					
bezwaar		€ 13.115			€ 13.115
kwijtschelding		€ 90.831			€ 90.831
oninbaar		€ 7.779			€ 7.779
TOTAAL NETTO		€ 1.907.024	€ 3.517		€ 1.910.541

Rioolheffing

Vanaf 2010 is het rioolrecht gewijzigd in de rioolheffing i.c. de brede rioolheffing. In de brede rioolheffing is ook begrepen de kosten voor de zorg van de afvoer van het hemelwater en de zorg voor het grondwater. Vanaf 2010 zijn ook de percelen, die niet op de riolering zijn aangesloten belast. Vanaf 2010 is de rioolheffing voor woningen gebaseerd op een vast bedrag per perceel en voor niet-woningen gebaseerd op een percentage van de WOZ-waarde.

De ontwikkeling van de tarieven voor het eigendom is:

	<u>tarief 2011</u>	<u>tarief 2012</u>	<u>tarief 2013</u>
woningen	€ 235,00	€ 250,00	€ 250,00
niet-woningen	0,05%	0,05%	0,05%
	WOZ-waarde	WOZ-waarde	WOZ-waarde

Het tarief voor niet-woningen is overigens gemaximeerd. Voor 2013 bedraagt het maximale bedrag € 2.750,00.

Rioolheffing 2013					
	Raming	Opgelegd Over 2013	Opgelegd Voorg. jaren	Nog op te leggen	Totaal Netto opbrengst
TOTAAL		€ 2.246.364	€ 3.249		€ 2.249.613
Verminderen:					
Bezwaar		€ 7.613			€ 7.613
kwijtschelding		€ 2.896			€ 2.896
Oninbaar		€ 7.468			€ 7.468
TOTAAL NETTO		€ 2.228.387	€ 3.249		€ 2.231.636

Overige lokale heffingen

Secretarieleges

Secretarieleges worden in rekening gebracht voor de verstrekking van o.a. reisdocumenten, rijbewijzen, uittreksels uit de GBA en Burgerlijke Stand, aanvraag Verklaring Omtrent Gedrag, huwelijksvoltrekkingen. Zij worden in rekening gebracht ingevolge de Legesverordening. De opbrengsten waren tezamen begroot op € 269.500. De werkelijke opbrengsten bedroegen in 2013 € 283.000. Tegenover deze opbrengsten staan ook hogere lasten in verband met afdrachten aan het rijk.

Bouwleges

Bouwleges worden in rekening gebracht voor het in behandeling nemen en het verstrekken van diverse vergunningen. Het betreft hier onder meer reguliere en lichte bouwvergunningen, schetsplannen, sloopvergunningen, sloopmeldingen, monumentenvergunningen en reclamevergunningen, volgens de uitvoering van de WABO. De opbrengsten zijn oorspronkelijk tezamen begroot op € 675.000. De werkelijke netto opbrengst bedraagt € 439.000. De lagere opbrengst van € 71.000 heeft te maken met vertraagde of niet ingediende bouwplannen in 2012, waaronder Waterhoven (uitgesteld naar 2013) en plannen van Woonkracht 10 voor de Randweg en Parallelweg. In de tweede burap is daarnaast aangegeven dat de leges voor woningbouwplan Hof en Singel net zijn bijgeboekt in 2011, terwijl bij de begroting 2012 wel rekening was gehouden met deze inkomsten.

Hondenbelasting

De ontwikkeling van het tarief voor de hondenbelasting is:

	<u>tarief 2011</u>	<u>tarief 2012</u>	<u>tarief 2013</u>
per hond	€ 85,20	€ 85,20	€ 85,20

Hondenbelasting 2013					
	Raming	Opgelegd Over 2013	Opgelegd Voorg. jaren	Nog op te leggen	Totaal Netto opbrengst
TOTAAL		€ 85.647	€ 2.648		€ 88.295
Verminderen:					
Bezwaar		€ 4.970			€ 4.970
kwijtschelding		€ 3.235			€ 3.235
Oninbaar		€ 311			€ 311
TOTAAL NETTO		€ 77.130	€ 2.648		€ 79.778

De opbrengst hondenbelasting ligt circa 7% boven de raming, onder meer als gevolg van een intensivering van de controle.

Precariobelasting

Precariobelasting is een tijdvak belasting. Dit betekent dat (nagenoeg altijd) de aanslagen eerst na afloop van het tijdvak i.c. het jaar kunnen worden opgelegd. De aanslagen 2013 worden in het eerste kwartaal 2014 opgelegd. In het eerste kwartaal 2013 zijn de aanslagen 2012 (€ 197.669,-) opgelegd. Vanaf 2010 worden ook de kabels en leidingen voor de precariobelasting belast.

Precariobelasting 2013					
	Raming	Opgelegd Over 2013	Opgelegd Voorg. jaren	Nog op te leggen	Totaal Netto opbrengst
TOTAAL		€ 194.993	€ 3.161		€ 198.154
Verminderen:					
Bezwaar		€ 400			€ 400
kwijtschelding oninbaar		€ 933			€ 933
TOTAAL NETTO		€ 193.660	€ 3.161		€ 196.821

Toeristenbelasting

Vanaf maart 2012 wordt toeristenbelasting geheven van degene die de gelegenheid biedt tot verblijf met overnachting tegen vergoeding binnen de gemeente Alblasserdam. De toeristenbelasting wordt geheven op basis van het aantal overnachtingen. Het tarief per overnachting is voor 2013 vastgesteld op € 2,-. In 2013 zijn voorzover nog geen gegevens zijn aangeleverd voorlopige aanslagen over 2012 opgelegd op grond van inschattingen.

Kwijtscheldingen

Als een burger te weinig inkomen en geen vermogen heeft, kan voor een belastingaanslag kwijtschelding worden verleend. Binnen de wettelijke kaders bepaalt de gemeenteraad of en in welke omstandigheden aanslagen worden kwijtgescholden. Onze gemeente heeft de norm voor kwijtschelding gesteld op 100% van de bijstandsnorm.

2. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in (mogelijke) risico's voor de gemeente Alblasterdam en de weerstandscapaciteit om die risico's op te vangen. De risico's afgezet tegen de weerstandscapaciteit leidt tot een conclusie over de financiële flexibiliteit en soliditeit van de gemeente Alblasterdam, zijnde het weerstandsvermogen. In de jaarrekening worden de nu bekende risico's gekwantificeerd. Dit dient mede om een meer gefundeerd voorstel te kunnen doen over de (minimaal) benodigde omvang van de algemene reserve. Het zal overigens altijd zo blijven, dat bepaalde risico's lastig of niet te kwantificeren zijn. Daarnaast betreft het altijd een momentopname en deze heeft net als bij iedere risico-inschatting - vooral rondom de kansinschatting - een mate van subjectiviteit in zich.

Het hoofdstuk ziet er als volgt uit: korte beschrijving wat er onder weerstandsvermogen verstaan wordt, vervolgens wordt het begrip risico's gedefinieerd en wordt de uitkomst van de risico-inventarisatie opgesomd. Dit hoofdstuk sluit af met een conclusie rondom het benodigde weerstandsvermogen en de huidige algemene reserve.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van de gemeente is het vermogen om niet structurele financiële tegenvallers te kunnen opvangen waardoor de taken kunnen worden voortgezet. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten. Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de gemeente voor het begrotingsjaar en voor de meerjarenraming.

Risico's

In de begroting en jaarrekening zijn de geraamde en werkelijke lasten en baten opgenomen. Naast de gangbare begrotingsposten spelen voor het beoordelen van de totale financiële positie van de gemeente ook zaken een rol die niet direct uit de begroting en jaarrekening blijken of ontwikkelingen die de budgetten onder grote druk kunnen zetten. In tegenstelling tot de rest van dit document wordt hier expliciet naar voren gekeken. De risico's zijn organisatiebreed in kaart gebracht.

Risico-inventarisatie

Organisatiebreed heeft een risico-inventarisatie plaatsgevonden. Deze is als volgt opgebouwd:

- Korte beschrijving van het risico;
- Het financiële effect / kans / risicobedrag;
- Eventueel te nemen beheersmaatregelen.

Bij de korte beschrijving van het risico wordt er op hoofdlijnen toegelicht wat het risico behelst. Vervolgens vindt er op basis van de beschikbare informatie daar waar mogelijk een inschatting plaats van het financiële effect inclusief de mate van zekerheid dat het risico zich gaat voordoen. Dit resulteert in het risicobedrag. De mate van zekerheid wordt aangeduid met zeer laag (10%), laag (25%), gemiddeld (50%), hoog (75%) en zeer hoog (100%). In het overzicht is het risicobedrag met deze percentages vermenigvuldigd. Daarnaast wordt er aangegeven of het risico structurele of incidentele gevolgen heeft. Daar waar structurele gevolgen zijn, zullen indien dit risico zich voor doet ook structurele beheersmaatregelen genomen moeten worden. Eventuele incidentele gevolgen kunnen worden ingezet tegen incidentele beheersmaatregelen.

Zoals vermeld kan het zo zijn dat er eventuele beheersmaatregelen mogelijk zijn om het risico te verminderen c.q. te voorkomen. Te denken valt aan aanpassing van beleid, het invoeren van extra interne controles, verzekeringen enz.

De uitkomsten van de risico-inventarisatie hebben wij geclusterd in vijf categorieën:

1. Aansprakelijkheid en planschade
2. Minder inkomsten door tegenvallende economie
3. Nieuwe wetten en regelingen of opgelegde kortingen vanuit het rijk
4. Bedrijfsmatige risico's
5. Gemeenschappelijke regelingen

Totaal overzicht risico's (benodigd weerstandsvermogen)

De uitkomsten van de risico-inventarisatie zijn besproken in het MT en het college van B&W. De gemeenteraad is geïnformeerd over deze uitkomsten. De risico's zijn gekwantificeerd en per risico is bepaald welke weerstandsvermogen benodigd is om het risico te kunnen opvangen. Voor een aantal posten is de omvang van het risico (nog) niet te kwantificeren. Bij de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen hanteren wij voor deze posten een "overdekking" van 10%.

Algemene risico's (excl. grondexploitaties)	Jaarrekening 2013	Begroting 2013
Aansprakelijkheid	€ 5.000	€ 5.000
Minder inkomsten door tegenvallende economie	€ 75.000	€ 75.000
Nieuwe wetten en regelingen of opgelegde kortingen vanuit het rijk	€ 327.500	€ 0
Bedrijfsmatige risico's	€ 1.101.800	€ 1.589.000
Gemeenschappelijke regelingen	€ 292.500	€ 174.700
Totaal benodigd algemeen weerstandsvermogen	€ 1.801.800	€ 1.843.700
<i>Buffer ter dekking van de pm posten</i>	<i>€ 180.200</i>	<i>€ 184.400</i>
Benodigd algemeen weerstandsvermogen met overdekking	€ 1.982.000	€ 2.028.100

In de paragraaf grondbeleid is de inschatting van de risico's voor de grondexploitaties weergegeven. Voor de grondexploitaties bedraagt het benodigde weerstandsvermogen € 390.000 (begroting 2013: € 614.300). Het totaal benodigde weerstandsvermogen voor de gemeente Alblasserdam bedraagt € 2.372.000 (begroting 2013: € 2.642.400).

Bepaling weerstandscapaciteit

De gemeente heeft middelen beschikbaar om financiële gevolgen op te vangen indien risico's zich daadwerkelijk manifesteren. Onder tegenvallers wordt in de regel verstaan het effectueren van risico's. In de begroting en jaarrekening worden daarom de risico's afgezet tegen de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit ruimte op de exploitatiebegroting (stelpost onvoorzien en eventueel onbenutte belastingcapaciteit), ruimte in de reserves en eventuele stille reserves. Primair dienen de algemene reserves als buffer voor financiële tegenvallers. De gemeente Alblasserdam heeft twee grote algemene reserves, namelijk de algemene reserve en de algemene reserve van het Grondbedrijf.

Totaal beschikbare algemene weerstandscapaciteit (standen per 31-12-2013), exclusief grondexploitaties:

	Jaarrekening 2013	Begroting 2013
<i>Totaal beschikbare algemene weerstandscapaciteit</i>	€ 3.501.800	€ 4.103.100

In de paragraaf grondbeleid is vermeld dat de beschikbare weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties per 31-12-2013 € 1.183.800 bedraagt (begroting 2013: € 1.698.100). De totale weerstandscapaciteit voor de gemeente Alblasserdam bedraagt € 4.685.600 (begroting 2013: € 5.801.200).

Conclusie rondom benodigd weerstandsvermogen

Risico's worden gekwantificeerd en afgezet tegen de weerstandscapaciteit om zicht te krijgen op de toereikendheid van het weerstandsvermogen. Een algemene norm voor de weerstandsratio is niet door de wetgever vastgesteld.

Uit de literatuur blijkt wel een veel gehanteerde beoordelingstabel van het weerstandsvermogen:

Categorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de weerstandsratio van de gemeente Alblasserdam weergegeven:

	Jaarrekening 2013	Begroting 2013
Weerstandscapaciteit:		
- algemeen	3.501.800	4.103.100
- grondexploitatie	<u>1.183.800</u>	<u>1.698.100</u>
Totaal	4.685.600	5.801.200
Risicoprofiel:		
- algemeen	1.982.000	2.028.100
- grondexploitatie	<u>390.000</u>	<u>614.300</u>
Totaal	2.372.000	2.642.400
Ratio weerstandsvermogen:		
- algemeen	1,8	2,0
- grondexploitatie	<u>3,0</u>	<u>2,8</u>
Totaal	2,0	2,2

Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om de gekwantificeerde risico's op te kunnen vangen.

3. Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Beheerinstrumenten

Het beheer van de openbare ruimte en gebouwen is een reguliere taak van de gemeente, die bestaat uit de jaarlijkse beheers-, vervangings- en onderhoudsmaatregelen wegen, groen, constructies, openbare verlichting, speelvoorzieningen en gebouwen. Voor het beheer van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen beschikt de gemeente over:

- Beheersystemen waarin van objecten de relevante data zijn ingebracht. Op grond daarvan worden de onderhouds- en vervangingsplanningen opgesteld;
- De inspecties naar de onderhoudsgesteldheid van de objecten. Aan de hand van de bevindingen rond de technische kwaliteit wordt het beheersysteem geactualiseerd. Relevante mutaties in het areaal worden doorlopend bijgewerkt;
- Een meerjaren vervangingsplan waarin de jaarlijkse bestemming van de beschikbare middelen voor groot onderhoud en vervanging is bepaald. De planning leidt ertoe dat werkzaamheden zoveel mogelijk worden gecombineerd;
- De eigenlijke onderhoudswerkzaamheden worden (zoveel mogelijk) via bestekken aan marktpartijen opgedragen.

Beeldkwaliteitsniveau openbare ruimte

De beeldkwaliteit voor de openbare ruimte is vastgesteld op een gemiddelde zes (B) gemeten over de gehele gemeente. De uitzondering is de begraafplaats waar een hogere beeldkwaliteit gewenst is.

Gebouwen

Beleidskader

Behalve het meerjarenonderhoudsplan zijn er geen richtinggevende beleidskaders voor de gebouwen. Het meerjarenonderhoudsplan wordt elke twee jaar geactualiseerd. De laatste actualisatie heeft in 2013 plaatsgevonden.

Areaal	Aantal
Gemeentelijke objecten incl. kunstwerken	54

Tabel 1. Aantal objecten

Door de verkoop van Alblashof en de toevoeging van het brugwachtershuisje Zuiderstek aan het gebouwenbeheersplan is het aantal panden gelijk gebleven. Het Palet Mesdaglaan is gesloopt t.b.v. nieuwe huisvesting Ds. Beukelmanschool.

Kwaliteit en risico's

Door inspecties en de tweejaarlijkse actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan wordt de kwaliteit gewaarborgd.

Wegen, straten en pleinen

Beleidskader

Wegenbruiksplan (2004), Nota bewonersparticipatie bij reconstructies (2006), Nota openbare ruimte (2009) en Integraal vervangingsplan (2012), verordening Kabels en leidingen (2013/2014) zijn de kaders waar langs gewerkt wordt. Met name de Nota openbare ruimte die in 2009 is vastgesteld, wordt gehanteerd bij het bepalen van de beeldkwaliteit van alle gemeentelijke eigendommen. Verder wordt er volgens de CROW richtlijnen weginspectie uitgevoerd om zo te kunnen bepalen welke wegen technisch toe zijn aan vervanging. Verder worden de normale werkzaamheden uitgevoerd, zoals gladheidbestrijding, schoonhouden verharding, wijklijn meldingen, klein onderhoud en reparaties.

Areaal	Aantal
Gesloten verharding incl. fietspaden en voetpaden	236.475 m ²
Open verharding incl. fietspaden en voetpaden	638.203 m ²
Openbare verlichting	4.182 st
Straatmeubilair, abri's, banken, afvalbakken	753 st
Straatnaam- en verkeersborden	2.110 st
Verkeersregelinstallatie	2 st

Tabel 2. Areaal wegen, straten en pleinen.

Vanuit het integraal vervangingsplan zijn de Van Eesterensingel-oost (rehabilitatie), Rivierenbuurt, het Wilgenplein en Vinkenwaard-Noord in 2013 in gestart en zullen in 2014 (verder) worden uitgevoerd.

Kwaliteit en risico's

Bij meldingen vanuit onze eigen dienst, wijklijn meldingen of technische inspecties worden kleinere calamiteiten snel gesignaleerd en hersteld. De evaluatie van de wijklijn meldingen zal in de jaarrekening worden meegenomen.

Groen

Beleidskader

Het openbaar groen is een beeldbepalend onderdeel van de openbare ruimte en het visitekaartje van de gemeente. Het groenstructuurplan (2013), speelruimtebeleidsplan (1995), hondenpoepbeleid (2006), Bomen en kapvergunningenbeleid (2008), Bomenverordening Alblasterdam (2009), nota openbare ruimte (2009), integraal vervangingsplan openbare ruimte (2009), beheerverordening gemeentelijke begraafplaats Alblasterdam en nota bewonersparticipatie bij reconstructies vormen de kaders waarbinnen dit wordt gerealiseerd.

Areaal	Aantal
Bos	40.049 m ²
Bosplantsoen	73.169 m ²
Sierheesters	29.894 m ²
Rozen	5.949 m ²
Bodembedekkers	43.268 m ²
Hagen	4.611 m ²
Blokhaag	826 m ²
Vaste planten	743 m ²
Wisselperken	19 m ²
Klimplanten	40 m ²
Bomen	5.594 st
Knotbomen	597 st
Leibomen	86 st
Wekelijks gras	121.497 m ²
Trapvelden	14.508 m ²
Maandelijks gras	57.769 m ²
Natuurlijk gras	116.169 m ²
Ruw gras	75.666 m ²
Bloembollen	14.160 m ²
Hekwerken	3.549 m
Speelvoorzieningen	300 st
Kunstgras	542 m ²

Tabel 3. Areaal groen en speelvoorzieningen

Maatgevend voor het onderhoud is de beeldkwaliteit die is afgesproken in de nota Openbare Ruimte (2009). Verder zal de vervanging van het groen worden meegenomen in de eerder genoemde straten en buurten (zie wegen, straten en pleinen).

Speelvoorzieningen

Uitgangspunt is dat twee tot drie speellocaties op jaarbasis worden gerenoveerd. Jaarlijks worden deze vastgesteld naar aanleiding van de technische staat en/of wensen vanuit de buurt. Aan de hand van onderhoudsinspecties die jaarlijks drie maal worden gehouden, wordt bepaald of renovatie noodzakelijk is of dat renovatie nog achteren wordt geschoven. Afhankelijk van de intensiteit van het gebruik wordt in overleg met buurtcomités / bewoners gekeken in hoeverre de speelvoorziening terug moet komen of vervangen moet worden voor iets anders. Het doel is dat een speellocatie eens in de 13 jaar wordt gerenoveerd. Door het toepassen van duurzame materialen (staal / RVS) wordt deze termijn opgerekt. Het streven is om speellocaties zoveel mogelijk mee te nemen in de integrale aanpak rondom reconstructies.

Waterkering en afwatering

Beleidskader

Ten aanzien van waterkering en afwatering is het gemeentelijk waterplan (2006) het enige kader. De beoordeling van de kwaliteit van de civiel technische constructies wordt zowel visueel als technisch geïnspecteerd. Vanuit het vastgestelde waterplan zal in 2014 de realisatie van de vereiste drie hectare waterberging en van de natuurvriendelijke oevers door de gehele gemeente worden afgerond.

Areaal	Aantal
Water	208.736 m ²
Beschoeiingen	29.615 m
Duikers	40 st
Steigers en vlonders	16 st
Bruggen beton	22 st
Bruggen hout	48 st
Oude toren brug	1 st
Ophaalbrug haven	1 st
Steiger haven	1 st
Steiger Waterbus	1 st
Kademuur Haven	1 st

Tabel 4. Areaal waterkering en afwatering

Alle bovenstaande arealen worden eveneens in het integrale vervangingsplan meegenomen.

Riolering

Beleidskader

Voor de riolering geldt het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) welke in 2009 door de Raad is vastgesteld. Vanuit het GRP wordt integraal het vervangingsplan voor de gehele openbare ruimte vastgesteld en in het investeringsplan opgenomen.

Areaal	Aantal
Hoofdruiol	100.900 m
Bergbezink riolen	3 st
Rioolgemalen	25 st
Minigemalen	72 st
Persriolering	20.000 m

Tabel 9. Areaal riolering

In 2014 wordt de riolering in Vinkenwaard-Noord, het Wilgenplein (voor zover in 2013 noodzakelijk is gebleken) en de Kastanjelaan vervangen.

Kwaliteit en risico's

Jaarlijks wordt 10% geïnspecteerd, waardoor onbekende knelpunten worden gesignaleerd en kunnen worden opgenomen in de meerjarenplanning. Vooralsnog is nog geen rekening gehouden in de raming met areaaluitbreiding.

Financiële consequenties

De kosten voor jaarlijks onderhoud en kapitaallasten zijn verantwoord in de programmabegroting. Voor groot onderhoud op basis van beheerplannen zijn voorzieningen groot onderhoud ingesteld. Dit betreft de voorzieningen openbare ruimte en onderhoud kapitaalgoederen:

Bedragen x € 1.000	2013 realisatie	2014 begroot	2015 begroot	2016 begroot	2017 begroot
Totaal voorzieningen beheerplannen 31-12	5.066	2.417	1.605	1.161	398
Stand					
voorzieningen 1-1	5.086	5.066	2.417	1.605	1.161
Toevoegingen aan de voorzieningen	2.418	1.704	1.655	1.804	1.804
Aanwendungen	2.438	4.353	2.467	2.247	2.567
Vrijval t.g.v. baten en lasten					
Stand					
voorzieningen 31-12	5.066	2.417	1.605	1.161	398

4. Paragraaf financiering

Algemeen

In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is bepaald dat decentrale overheden een financieringsparagraaf moeten opnemen in zowel de begroting als in de jaarrekening. In de thans voorliggende jaarrekeningparagraaf wordt door het college verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid op het gebied van treasury. Hierbij wordt onder andere ingegaan op de manier waarop de gemeente Alblasserdam met het aantrekken en, voor zover van toepassing, het uitzetten van geldmiddelen is omgegaan, zowel op korte als op langere termijn. Tevens worden de risico's in beeld gebracht alsmede de eventueel genomen maatregelen om deze risico's te beheersen.

Externe ontwikkelingen

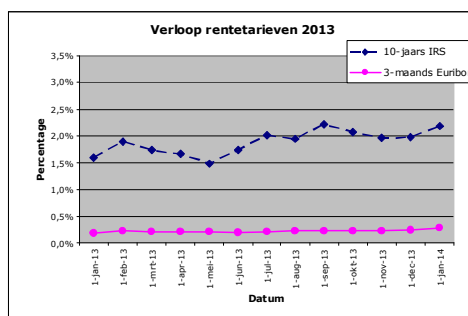
Economische ontwikkelingen

De internationale financiële crisis, die de afgelopen jaren voor veel onrust zorgde, lijkt voor een flink deel onder controle. Zowel landen als banken werden onder strenger toezicht geplaatst. Voor landen richtte zich dat vooral op verhoging van de begrotingsdiscipline. Banken kregen te maken met lagere 'leverage-ratio's' (hoeveel banken mogen uitleenen bij een gegeven eigen vermogen) en kwamen er hogere vermogensvereisten. Dit laatste heeft vooral betrekking op buffervorming voor het opvangen van tegenvallers.

De Nederlandse economie lijkt vanaf de zomer van 2013 op een keerpunt richting enig herstel te zijn beland. Hoewel de economische groei, uitgedrukt in het bruto binnenlands product (BBP), over geheel 2013 1% negatief was (ofwel: 'krimp') lieten de laatste kwartalen van 2013 een bescheiden plusje zien. En hoewel de koopkracht in 2013 met 1% daalde, was die daling lager dan een jaar eerder (-2,4%). Maar dus nog altijd een daling. Ook overige economische indicatoren zagen er niet rooskleurig uit. Zo nam de werkloosheid in 2013 toe naar circa 7% van de beroepsbevolking en kwam de inflatie uit op 2½ %. Bovendien bleef de situatie op de economisch belangrijke woningmarkt ronduit zorgelijk.

Deze ontwikkelingen leiden er toe dat de nationale economie zich slechts zeer moeizaam kan ontworstelen aan de financiële en economische crisis. Dit omdat huishoudens, banken, pensioenfondsen en overheid voorrang geven aan verder herstel van hun eigen financiële situatie, hetgeen een rem zet op binnenlandse bestedingen. Vooral huishoudens werden daarin beïnvloed door de aanvullende bezuinigingsmaatregelen die werden afgekondigd om het begrotingstekort van de overheid binnen de perken te houden. Deze extra bezuinigingen konden echter niet voorkomen dat de kredietwaardigheidsstatus van Nederland eind november 2013 werd verlaagd van AAA naar AA+ 'stabiel'. Gelukkig bleef een majeur effect op de in Nederland te betalen rente uit, hetgeen betekent dat de markt deze ontwikkeling al min of meer had 'ingeprijsd'.

De ontwikkeling van de rente gedurende 2013 kan als volgt worden weergegeven:

Bedacht moet worden dat, indien een langlopende lening daadwerkelijk wordt opgenomen, er thans opslagen gelden bovenop het IRS-tarief zoals hierboven weergegeven. Voor een 10-jaars lening bedroeg dit eind 2013 circa 0,65 procentpunt.

Wettelijke ontwikkelingen

Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof)

Op 10 december 2013 heeft de Eerste Kamer ingestemd met dit wetsvoorstel. Het wetsvoorstel is vervolgens op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd, waarna de wet twee dagen later van kracht is geworden. Deze wet richt zich op de ontwikkeling en het beheersen van begrotingstekorten en overheidsschulden. De meeste nadruk gaat daarbij uit naar tekortreductie.

De Wet hof is een nationale doorvertaling van de EU-begrotingsrichtlijn (maximaal begrotingstekort 3% van het BBP) naar een toegestaan portie tekort voor de gezamenlijke decentrale overheden, de zogenoemde macronorm. Naar verhouding van begrotingstotalen kan deze macronorm vervolgens herleid tot een tekortnorm per gemeente, de individuele referentiewaarde. Deze waarde dient vervolgens te worden afgezet tegen het gemeentelijke EMU-saldo op basis van begrote of werkelijke cijfers. Elders in deze jaarrekening treft u deze EMU-berekening aan.

Schatkistbankieren

Naar analogie van de Wet hof is ook het wetsvoorstel verplicht schatkistbankieren op 10 december 2013 in de Eerste Kamer aangenomen. Vervolgens is dit besluit ook op 13 december 2013 in het Staatsblad gepubliceerd en kent de regeling dezelfde datum van inwerkingtreding.

De wet is een uitvloeisel van de in het Begrotingsakkoord 2013 neergelegde afspraak dat decentrale overheden vanaf 2013 (tijdelijke) overschotten aan geldmiddelen verplicht bij het Rijk moeten stallen. Dit wordt aangeduid als schatkistbankieren zonder leenfaciliteit. Het is aldus beter om te spreken van schatkistbeleggen. De redenering van het Rijk met betrekking tot Schatkistbankieren luidt dat het aanhouden van overschotten bij het Rijk betekent dat de Nederlandse Staat minder geld hoeft te lenen op de financiële markten, hetgeen een voordelig effect geeft op de staatsschuld. De gemeentelijke autonomie met betrekking tot de wijze waarop zij met haar overtollige middelen wenst om te gaan wordt met het Schatkistbankieren ingeperkt. Bovendien zullen de rendementen op de bij de Schatkist gestalde middelen belangrijk lager zijn.

Toegestaan blijft:

- dat decentrale overheden een bedrag van 0,75% van het begrotingstotaal buiten de Schatkist mogen houden (het zgn. drempelbedrag). Voor Alblasserdam komt dit in december 2013 neer op circa € 395.000,-.
- dat decentrale overheden geld uitlenen aan andere overheden.

Leningverstrekking uit hoofde van de publieke taak blijft te allen tijde mogelijk en wordt niet beïnvloed door de introductie van het Schatkistbankieren.

Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. Omdat de Wet halverwege december 2013 in werking is getreden, is het gemiddeld creditsaldo over de gehele maand december als maximale benutting van het drempelbedrag als uitgangspunt genomen. In die maand heeft een overschrijding van deze normering plaatsgevonden van ca. € 610.000,-. Ondanks dat een bedrag van € 3 miljoen in de Schatkist is gestort, is – achteraf gezien – het relatief hoge creditsaldo gedurende de weekenden en feestdagen, debet geweest aan deze overschrijding.

Uitzettingen

Uitzettingen zijn binnen de Wet fido gedefinieerd als verstrekte geldleningen en beleggingen. De gemeente heeft geen beleggingen. In 2013 zijn er twee leningen verstrekt: aan de Stichting Sociaal Cultureel Centrum Alblasserdam een lening van € 235.000,- en aan de Stichting Leerwerkbedrijf Alblasserdam een lening van € 20.000,-. Voor specificatie van de totale portefeuille aan lopende uitzettingen zie verderop in deze paragraaf onder Kredietrisico's.

Financiering

Ter consolidatie van de vlottende schuld is eind juli 2013 een langlopende lening van € 17,5 miljoen opgenomen met een looptijd van 10 jaar (vijf jaar fixe en vervolgens lineair) tegen een rente van 2,15%. Rekening houdend met het voorgaande bedroeg de totale langlopende leningschuld van de gemeente Alblasserdam per 31 december 2013 € 34,5 miljoen. Dit betreft 9 leningen. De gemiddelde rente over deze leningen bedroeg per eind 2013 3,00%.

Schuldpositie

Het aantrekken van onder andere langlopende financiering, bijvoorbeeld om investeringen te bekostigen, leidt tot een zogenoemde schuldpositie. Landelijk neemt de aandacht voor deze positie sterk toe. In de navolgende tabel wordt de (ontwikkeling van) de schuldpositie van de gemeente in beeld gebracht in termen van netto schuld, schuldevolutie en debt ratio.

Tabel 1 Schuldpositie 2013 t.o.v. 2012

				Bedragen x € 1,-	
				Per eind 2012	Per eind 2013
NETTO SCHULD					
Opgenomen langlopende leningen				€ 22.934.000	€ 34.458.000
Kortlopende schulden + overlopende passiva				€ 17.252.000	€ 6.276.000
	Subtotaal (= Totale schuld)	A		€ 40.186.000	€ 40.734.000
Minus:					
Langlopende uitzettingen				€ 3.983.000	€ 3.435.000
Liquide middelen				€ 206.000	€ 3.492.000
Kortlopende vorderingen + overlopende activa				€ 5.961.000	€ 5.341.000
	Netto Schuld	B		€ 30.036.000	€ 28.466.000
Aantal inwoners		C		19.400	19.600
	Netto Schuld per inwoner	B/C		€ 1.548	€ 1.452
SCHULDEVOLUTIE					
Mutatie netto schuld 2013 t.o.v. 2012					-€ 1.570.000
Idem per inwoner					-€ 96
DEBT RATIO					
Balanstotaal		D		€ 60.658.000	€ 59.201.000
	Debt ratio	A/D		66%	69%
NETTO SCHULD QUOTE					
Inkomsten voor bestemming reserves		E		€ 48.286.000	€ 39.199.000
	Netto schuld quote	B/E		62%	73%

Uit deze tabel blijkt dat de schuldpositie van de gemeente ten opzichte van 2012 is toe genomen. Bedacht moet worden dat bovenstaande cijfers meer betekenis krijgen indien deze tegen landelijke waarden van vergelijkbare gemeenten kunnen worden afgezet. Ten tijde van de opstelling van deze paragraaf was deze informatie echter niet voorhanden.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico's en de kredietrisico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet fido bedraagt deze limiet 8,5% van het totaal van de exploitatiebegroting. Gezien de omvang van de begroting 2013 (ca. € 52,5 miljoen) betekende dit dat de gemeente Alblaserdam haar financiële huishouding voor maximaal circa € 4,4 miljoen met kort geld mocht financieren. Conform voorschrift uit de Wet fido is in bijgaande tabel de spiegeling weergegeven van de gemeentelijke kortlopende middelen ten opzichte van de kasgeldlimiet gedurende 2013:

Tabel 2 Verloop kasgeldlimiet 2013

Bedragen x € 1.000,-				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld netto vlottende schuld (+) of gemiddeld netto vlottend overschot (-)	€ 13.417	€ 14.819	€ 310-	€ 4.455-
Kasgeldlimiet	€ 4.463	€ 4.463	€ 4.463	€ 4.463
Overschrijding kasgeldlimiet	€ 8.954	€ 10.356	-	-
Ruimte onder kasgeldlimiet	-	-	€ 4.773	€ 8.918

Ter verdere regulering van het gemeentelijke banksaldo zijn in het eerste halfjaar 2013 7 kasgeldleningen opgenomen met een looptijd van 21 tot 33 dagen. Deze leningen waren gemiddeld groot bijna € 14 miljoen. Omdat het gemiddelde renteniveau van deze leningen in 2013 slechts circa 0,06% bedroeg is deze financieringswijze bijzonder voordelig geweest voor de gemeente.

Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Om dat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. Aldus bedroeg de renterisiconorm van de gemeente Alblasserdam in 2013 een kleine € 10,5 miljoen. Uit onderstaande berekening komt naar voren dat de gemeente Alblasserdam in 2013 ruim binnen de renterisiconorm heeft geopereerd.

Tabel 3 Toetsing renterisiconorm 2013

Berekening renterisico:			
Bedrag renteherzieningen	€	-	
Bedrag aflossingen	€	5.976	
Totaal renterisico	€	5.976	
Renterisiconorm	ca. € 52,5 miljoen x 20%	€	10.500
Toets aan renterisiconorm			
Onderschrijding	€	4.524	

Kredietrisico's

De gemeente Alblasserdam loopt kredietrisico op uitzettingen (o.a. verstrekte geldleningen) en op leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven.

Tabel 4 Overzicht kredietrisico's

Categorie		Bedragen x € 1.000,-	
		Per 1-jan-2013	Per 31-dec-2013
Uitzettingen		€ 3.983	€ 3.435
Borgstellingen	Direct	€ 11.484	€ 11.925
	Indirect	€ 32.424	€ 29.350
	Totaal	€ 43.908	€ 41.275

Het in bovenstaande tabel weergegeven bedrag aan uitzettingen per 31 december 2013 van € 3.435.000 kan als volgt worden gespecificeerd:

- Woonkracht10: € 2.436.000 (1 lening)
- GR Souburgh: € 668.000 (2 leningen)
- Diverse leningen t.b.v. lokale maatschappelijke organisaties: € 231.000.

Woonkracht10 heeft ultimo 2013 zes relatief kleine leningen vervroegd afgelost. Eén van de drie aan de GR Souburgh verstrekte leningen is overeenkomstig het aflossingsschema in 2013 geheel afgelost. In 2013 zijn leningen verstrekt aan de Stichting Sociaal Cultureel Centrum Alblasserdam (Landvast; € 235.000,-) en aan de Stichting Leerwerkbedrijf Alblasserdam (€ 20.000,-).

Daarnaast stond de gemeente per 31 december 2013 voor in totaal € 41,3 miljoen garant. Hiervan had € 29,3 miljoen (ofwel circa 71%) betrekking op de achtervangpositie in het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (indirecte borgstelling). Gezien de rond dat fonds gebouwde zekerheidsstructuur is hieraan een relatief laag risico verbonden. De achtervangovereenkomst van de gemeente met het WSW is eind 2013 verlengd tot eind 2016.

Het bedrag aan directe borgstellingen bedroeg per eind 2013 € 11,9 miljoen. De belangrijkste directe borgstellingen worden gevormd door:

- HVC Alkmaar (0,81%-belang; 'getrapt' via GR Gevudo) € 4,8 miljoen
- Stichting Waardenburgh: € 2,9 miljoen
- Deelname in GR Drechtsteden € 1,5 miljoen
- Deelname in GR Veiligheidsregio ZHZ € 1,6 miljoen
- Deelnames in overige Gemeenschappelijke Regelingen: € 0,3 miljoen.

Binnen de in 2010 verleende garantstelling voor de Voetbalvereniging Alblasserdam van € 175.000,- , is medio 2013 het tot dan toe afgeloste bedrag van € 18.000 opnieuw opgenomen.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van de gemeente Alblasserdam. Naast de BNG houdt de gemeente een rekening aan bij de ING en bij de Deutsche Bank.

Administratieve Organisatie

Conform de in het Financieringsstatuut opgenomen bepalingen heeft gedurende 2013 tweemaal ambtelijk voortgangsoverleg plaatsgevonden tussen gemeente en het SCD over de uitvoering van de financieringsfunctie. In dit overleg wordt één van de belangrijkste gespreksonderwerpen gevormd door de liquiditeitenplanning, welke een horizon heeft van vijf jaar.

5. Paragraaf bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over de (geplande en ongeplande) resultaten van de bedrijfsvoering 2013 van de gemeente Alblasserdam.

Ontwikkelingen binnen bedrijfsvoering in 2013

In het afgelopen jaar hebben, naast de 'going concern', twee zaken prominent de aandacht gekregen binnen de bedrijfsvoering:

- 1) Sturing op de 'uitvoeringsagenda' die is opgebouwd uit:
 - a. Het behalen van reeds ingeboekte bezuinigingen bij eerdere begrotingen; en
 - b. De uitvoering van de innovatievoorstellen van de begroting 2012.
- 2) Organisatieontwikkeling.

Op 13 oktober 2011 sprak de raad uit bestuurlijk zelfstandig te blijven (scenario anderhalf). In 2012 is op basis hiervan de doorontwikkeling van de (bestuurlijke en) ambtelijke organisatie verder vormgegeven. In juni 2012 is door het college, na een uitgebreide consultatie van de hele organisatie en een gesprek met een vertegenwoordiging van het maatschappelijk veld, het organisatieontwikkelprogramma 'Samen verder met Passie en Lef' vastgesteld. Hierin wordt aan de hand van vier ontwikkelsporen uitgewerkt hoe Alblasserdam tot en met 2014 toegroeit naar een flexibele netwerkorganisatie. De volgende ontwikkelsporen zijn benoemd: waardegedreven organisatie, verbindingen met en versterken van netwerken, transitieprojecten, personeel & organisatie. Verschillende werkgroepen uit de organisatie zijn sinds de zomer van 2012 aan de slag om de activiteiten uit de ontwikkelsporen te realiseren.

Evaluatie

Aan het eind van de collegeperiode, in het vierde kwartaal van 2013, is het traject van de organisatieontwikkeling geëvalueerd. De evaluatie inclusief de aanbevelingen zijn op 4 maart 2014 in de gemeenteraad geagendeerd. Een van de hoofddoelen van de organisatieontwikkeling is het verder ontwikkelen van de samenwerking met de partners in de lokale gemeenschap. In evaluatiegesprekken met partners blijkt dat de ontwikkeling van de medewerkers wordt opgemerkt. Zo werkt een goede ambtelijke verbinding met de gemeenschap altijd door in de bestuurlijke relaties. Van de ambtelijke organisatie wordt gevraagd om vanuit mogelijkheden te denken en met slimme maatregelen te komen die passen bij de schaal van Alblasserdam. Daarnaast is het zaak om de organisatie zodanig in te richten dat deze optimaal kan antwoorden op vragen uit de gemeenschap. In de afgelopen periode is het samenwerken met de partners in de organisatie vanzelfsprekender geworden, ieder in zijn/haar eigen rol, waarbij kracht en positie worden benut. Er heeft een bewustwordingstraject plaatsgevonden, aangejaagd door de nieuwe bestuursstijl van het college. Dit is terug te zien in bijvoorbeeld reconstructies, de structuurvisie en de tussen- en eindevaluatie van het collegeprogramma.

In de Alblasserdamse organisatieontwikkeling staan de mensen centraal. De vaststelling van het koersplan door het college en het beschikbaar stellen van het bijbehorende budget geven aan dat de organisatieontwikkeling serieus is neergezet. De directe betrokkenheid van vele medewerkers bij de start van het koersplan, de evaluatie, de aanwezigheid bij activiteiten en de deelname aan de projectgroepen geeft aan dat er een brede betrokkenheid is. Dit schept verwachtingen én geeft energie voor het vervolg van de organisatieontwikkeling in 2014 en verder. De lijnen voor de toekomst worden in de nieuwe collegeperiode verder uitgewerkt zowel in concrete acties als in benodigde financiële middelen voor verdere doorontwikkeling.

Daarnaast speelden in 2013 verschillende organisatieontwikkelingen:

- Uit 2012 liep de vormgeving van de huidige afdeling Buitenruimte naar de afdeling Buitenruimte 'nieuwe stijl' door. Dat wil zeggen: vermindering beleidscapaciteit, nieuwe constructie met Drechtwerk, en specialistisch werk regionaal organiseren.
- Per 1 januari 2013 is het brandweerpersoneel dat in dienst was bij de gemeente Alblasserdam overgegaan naar de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. In het vierde kwartaal van 2013 werd ook de brandweerkazerne overgedragen aan de Veiligheidsregio.
- Per 1 juni 2013 zijn de medewerkers bouw- en woningtoezicht, APV en vergunningverlening overgegaan naar de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Dit op basis van een door het college vastgestelde businesscase eind januari 2013 en met instemming van de Ondernemingsraad. De periode tussen januari en juni is besteed aan de voorbereiding van de personele overgang (plaatsingstraject). Per 1 september is bij de afdeling RMO een accountmanager/contramal

Omgevingsdienst aangesteld die stuurt op de uitvoering van zowel het milieuprogramma als het BWT-programma. Beide worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst.

- Verzelfstandiging sportaccommodaties in een sportstichting (per 1 januari 2014).
- Per 1 januari zijn de medewerkers van het zwembad overgegaan naar de nieuw gevormde Sportstichting Alblasserdam.
- Deelname in de Netwerk MT's Drechtsteden, een van de voorstellen van het Ontwikkelprogramma Drechtsteden. De Netwerk MT's vervangen voor een deel de vroegere ambtelijke overleggen (AO's), maar zijn meer integraal van aard en gericht op eenduidige regionale advisering van bestuurders.
- Aanstelling in algemene dienst. Sinds medio 2013 zijn alle medewerkers in algemene dienst van de gemeente Alblasserdam.

Sturing- en verantwoordingsproducten

De gemeente Alblasserdam heeft ook in 2013 gewerkt met een bestuurlijke planner per kwartaal. Hierin staan de belangrijkste voorstellen waarover bestuurlijke besluitvorming binnen college of raad moet plaatsvinden. Daarnaast is vanwege de afronding van de collegeperiode een uitgebreide evaluatie gehouden van het collegeperiode.

Uit de bestuurlijke planner valt af te lezen dat grotendeels de afgesproken producten zijn geleverd, waaronder de gebruikelijke planning- en control documenten zoals de 1e en 2e Bestuursrapportage 2013, Perspectiefnota 2014 en Begroting 2014. Daarnaast zijn er door verschillende redenen (voorschrift Rijk, verzoek Drechtsteden, etc.) dossiers op de bestuurlijke tafel behandeld die niet zijn opgenomen op de oorspronkelijke bestuurlijke planner.

Financiën en control

Uitvoering diverse audits

In de Drechtsteden zijn in de verschillende gemeenten, onder aanvoering van eenzelfde team, verschillende audits uitgevoerd, bijvoorbeeld op het gebied van bouw- en woningtoezicht en producten Burgerzaken. Het gaat hierbij om interne audits die aansluiten op de vragen en eisen die de accountant stelt bij de goedkeuring van de jaarrekening. Deze audits gaan jaarlijks plaatsvinden. In 2014 wordt hieraan ook een interne juridische audit toegevoegd.

Strategische personeelsplanning en p-control

In september 2013 is het nieuwe regionaal sociaal plan vastgesteld door het Drechtstedenbestuur en de lokale gemeenten: Regionaal Beleidskader tot en met 2017. Monitoring van het personeelsbeleid en waakzaamheid in verband met de vele bezuinigingsbewegingen blijven hierbij sleutelwoorden. In navolging van het regionale voorstel is in het vierde kwartaal van 2013 gewerkt aan de invulling van de strategische personeelsplanning, waaronder de beschikking over essentiële p-gegevens.

In regionaal verband is afgesproken om voor 1 februari 2014 de gemeentelijke Strategische personeelsplanningen met elkaar te delen om vervolgens verder vorm te kunnen geven aan de regionale arbeidsmarkt.

Doorontwikkeling in regionaal verband

Als regio Drechtsteden hebben we de sturing op verbonden partijen gezamenlijk met alle eigenaren opgepakt in het zogenoemde adoptiemodel. Dit model geeft vorm aan de bestuurlijke wens om ambtelijke advisering voor bestuurders rond verbonden partijen te versterken bij een verminderde inzet van de ambtelijke uren. In 2014 gaan we verder experimenteren met dit model voor wat betreft de GR Veiligheidsregio, GR Publieke Gezondheid en Jeugd en GR Omgevingsdienst.

Organisatienetwerk als perspectief

Na de ambtelijke samenwerking in het proeftuinjaar 2011 is door de gemeentesecretarissen een visie op samenwerking in Drechtsteden opgesteld. Deze visie heeft geleid tot het Ontwikkelprogramma Drechtsteden. De regionale voorstellen in het Ontwikkelprogramma Drechtsteden vormen samen een aanmerkelijke stap in intensiever en minder vrijblijvend ambtelijk samenwerken. Het vertrekpunt is het verbeteren van ons reeds aanwezige organisatienetwerk. De manier van werken over organisatiegrenzen heen is belangrijker dan de structuurvraag zelf. Voor ieder onderwerp is de vraag gesteld wat de beste manier en schaalgrootte is om taken te organiseren. De keuzen die daarin worden voorgelegd zijn niet principieel maar pragmatisch. In een afgewogen balans van efficiency, kwaliteit, nabijheid en lokaal opdrachtgeverschap. Hier zijn voorstellen uit voortgekomen die goed passen bij de uitgangspunten die door de gemeenteraad van Alblasserdam zijn geformuleerd ten aanzien van de lokale organisatieontwikkeling.

In juni 2013 werden de 17 voorstellen verkennend besproken in het college en is ingestemd om de voorstellen uit het programma verder uit te werken in businesscases. Het college heeft voor de zomerperiode in 2013 een visie gegeven op de ontwikkelvoorstellen en de raad hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief. Eind 2013 zijn de eerste voorstellen door de afzonderlijke colleges in de Drechtsteden vastgesteld: een voorstel voor regionaal projectmanagement, een voorstel voor promotie en acquisitie en een voorstel voor richtlijnen overhead. In de loop van 2014 volgen meer voorstellen, waaronder het voorstel over een regionaal Klant Contact Center.

Verbonden partijen

Alblasserdam is voor de uitvoering van een deel van haar taken verbonden aan Gemeenschappelijke Regelingen of NV's. Eind 2013 is teruggeblikt op de afgelopen college- en raadsperiode. In 2013 is er hard gewerkt aan de bestuurlijke advisering op verbonden partijen, een onderwerp dat in 2014 verder wordt uitgewerkt en ingevoerd. Een goede inhoudelijke advisering aan bestuurders die de gemeente vertegenwoordigen in verbonden partijen versterkt de positie van Alblasserdam en de sturing op verbonden partijen.

Communicatie

Vanuit communicatie is in 2013 veel inzet gepleegd op de totstandkoming van de nieuwe gemeentelijke website. De website is gerealiseerd vanuit een ambtelijke projectgroep. De website is net in 2014 opgeleverd. De ingrijpende aanpassingen en vernieuwing heeft in 2013 zijn beslag gekregen. De inzet van communicatie is daarnaast zichtbaar geweest in het dossier Meedoen Kinderdijk en de werkzaamheden voor de nieuwe bestuursstijl.

Informatisering en automatisering (I&A)

In 2013 is het transitieplan I&A Drechtsteden ambtelijk uitgewerkt en in bestuurlijke besluitvorming gebracht. In de Drechtstraad van oktober 2013 heeft besluitvorming plaatsgevonden. Het transitieplan I&A Drechtsteden bevat een integraal voorstel, inclusief kredietaanvragen, voor het continueren van de I&A dienstverlening binnen de Drechtsteden, waarmee tevens een fundament wordt gelegd voor een stabiele IT-infrastructuur die de basis vormt voor toekomstige dienstverlening. Het bevat zowel de noodzakelijke technische projecten als projecten in de informatievoorziening voor onder andere de dienstverlening en de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt met het transitieplan de noodzakelijke governance en bezetting van het lokale en regionale ICT-domein doorontwikkeld.

De technische projecten worden hoofdzakelijk binnen de GRD uitgevoerd en betekenen lokaal acceptatietesten bij de implementatietrajecten van de veranderingen. Bij de informatiseringprojecten voor dienstverlening en bedrijfsvoering zijn de resultaten zowel regionaal als lokaal zichtbaar in de dienstverlening en bedrijfsvoering en zullen de acceptatie en implementatietrajecten veel lokale inzet vragen.

Om de dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren heeft het kabinet sinds het begin van deze eeuw de gemeenten verplicht om gebruik te gaan maken van de moderne mogelijkheden van ICT, welke werd aangeduid als 'de elektronische overheid', kortweg de e-overheid.

In mei 2013 heeft de minister van BZK een visiebrief naar de Tweede Kamer gestuurd. Hierin wordt aangegeven dat de burger in 2017 al hun zaken digitaal met de overheid moet kunnen doen. Om dit te realiseren zijn diverse sporen beschreven. Met het regionale projectportfolio wordt aan deze sporen invulling gegeven. Sinds 2008 zijn al meerdere projecten opgeleverd en geïmplementeerd, maar er moet ook nog het nodige gedaan worden. Daarnaast zijn er nog enkele andere wettelijke projecten af te ronden en is er in het kader van het terugdringen van het aantal regionale applicaties een opdracht.

In het transitieplan I&A worden twee niveaus projecten beschreven, de wettelijke en de ambitieprojecten. Om de wettelijke projecten uit te kunnen voeren is er jaarlijks een bijdrage per gemeente nodig.

De ambitieprojecten zullen worden uitgevoerd als een BusinessCase document daarvan aantoonend dat het project regionaal budgetneutraal kan worden uitgevoerd en worden door de gemeenten voorgefinancierd. Het is aan de gemeente zelf om de baten te realiseren. Daarnaast zijn er nog enkele projecten welke ook regionale afstemming hebben en komen uit de visie op organisatieontwikkeling van het ONS-D (bv harmonisatie processen en 'het nieuwe werken'). Ook zijn er projecten die vanuit lokale behoefte in Alblasserdam worden uitgevoerd, zoals het vernieuwen van de website (gestart in 2013 en opgeleverd begin 2014), doorontwikkeling van digitaal (papierloos) vergaderen (gestart in 2013) en vermindering van het aantal applicaties, accounts en werkplekken.

SCD

Kostenverdeelsystematiek

Voor 2013 en verder heeft het SCD in samenwerking met de klantorganisaties een nieuwe kostenverdeelsystematiek uitgewerkt voor een meer directe en transparante relatie tussen 'betalen' en 'gebruik'. Op 16 mei 2013 heeft het Drechtstedenbestuur besloten om de systematiek per 1 januari 2013 definitief in te voeren. Bij de 2e Bestuursrapportage 2013 van het SCD is de gemeentelijke bijdrage hierop aangepast.

De nieuwe verdeelsystematiek is vastgesteld voor een periode van drie jaar. Daarmee staat tot 2016 de bijdrage aan het SCD voor het basispakket vast. Er wordt vanuit Alblasserdam gestuurd op het omlaag brengen van de onderdelen van de verdeelsleutels (bijvoorbeeld pc's, facturen, accounts). Het financieel effect daarvan zal (medeafhankelijk van de inbreng van de andere eigenaren van het SCD) uiterlijk in 2016 zichtbaar zijn. Mogelijk eerder als het werkaanbod voor het SCD aanzienlijk lager is en dit op een eerder moment ten laste van de op te bouwen flexibele schil in de personele bezetting ten goede komt aan de eigenaren. Alblasserdam neemt het initiatief om samen met de andere eigenaren gezamenlijk te sturen op een lager volume van de totale kosten van het SCD.

Sturing op het SCD vanuit Alblasserdam

Het jaarplan van het SCD voor klant is als het ware het 'jaarcontract' dat het SCD met de klantorganisaties afsluit. Het jaarplan 2013 bevatte generiek en per afdeling de speerpunten voor 2013. Bij elk speerpunt zijn de daarvoor benodigde acties opgenomen. Vanuit de gemeente Alblasserdam wordt hier via de contramallen op de diverse functies (P&O, communicatie, archief, financiën, inkoop, ICT, juridisch) op gestuurd en gemonitord.

Vanuit het jaarplan genereert het SCD voortgangsrapportages en verantwoording over de behaalde resultaten aan het eind van dit jaar. Er wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de bestaande Planning & Control cycli van de klantorganisaties. Los van de (tussentijdse) verantwoording op de speerpunten ontvangt de gemeente de rapportages over kosten en urenbesteding per klantorganisatie.

In 2013 waren in het jaarplan als speerpunten opgenomen: archief functie (digitaal archief/ zaakgericht werken, P-instrumentarium (strategische personeelsplanning, managementinformatie, flexibiliteit, sociaal plan, talentmanagement, aanstelling algemene dienst, ICT-performance en doorontwikkeling).

Overige personele zaken

Stand van zaken inhuur

Het uitgangspunt in 2013 is om net als in voorgaande jaren uitsluitend in te huren op plaatsen waar vacatureruimte aanwezig is of binnen projecten waarvoor afzonderlijke budgetten beschikbaar zijn. Inhuur vormt een groot containerbegrip. Onder inhuur wordt namelijk ook verstaan de werkzaamheden van het IBD, uitvoering van het convenant Drechtwerk en medewerkers die onderling binnen de Drechtsteden collegiaal worden uitgewisseld. Inhuur wordt derhalve uitgesplitst naar inhuur van buiten (de markt) versus inhuur vanuit het netwerk Drechtsteden.

In 2013 blijkt dat er tot en met 31 december meer aan externe inhuur is besteed dan voorgaande jaren. Dit is met name vanwege personele wisselingen bij Concernstaf. In de 2^e Burap is hiervoor budget bijgeraamd. In de inhuur voor projecten zijn ook kosten begrepen die kunnen vallen onder openstaande vacatures, maar ook dan blijven de kosten ten laste van de projecten komen. De dekking voor inhuur voor projecten (grondexploitaties) en investeringen wordt uit die projecten gefinancierd. De inhuur wegens openstaande vacatures en vervanging is gehaald uit de vacature middelen en reguliere posten in de begroting.

Verzuimpercentage

In december 2013 bedraagt het organisatiebrede voortschrijdend ziekteverzuim 4,07% Het verzuimpercentage wordt berekend door het aantal ziekte dagen te delen door het aantal werkdagen. (exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof). Hier zien we een gunstige tendens want dit is lager dan het verzuimpercentage over het jaar 2012, toen het percentage 5,61 bedroeg. Het is tevens lager dan het landelijke gemiddelde verzuimcijfer 2012 van gemeenten van vergelijkbare grootte (4,7%).

Het gemiddelde verzuimpercentage betreft het aantal keren dat de medewerkers van een afdeling zich gemiddeld ziekmelden. De meldingsfrequentie is voor de gehele organisatie is 0,91. Verzuimcijfers van gemeenten in Nederland zijn nog niet bekend, maar meestal schommelt de gemiddelde verzuimfrequentie landelijk rond de 1,3. Gemeente Alblasserdam scoort hier waarschijnlijk dus gemiddeld of zelfs gunstig.

Verder valt op dat ten opzichte van 2012 het kort verzuim met 0,4% is gestegen en het middellang verzuim 1,10% is gedaald. Overall is de verdeling geen aanleiding tot zorg: er is nog steeds sprake van een relatief laag kort verzuim, hetgeen betekent dat de verzuimdrempel niet te laag is. Het voorkomen en terugdringen van het ziekteverzuim staat onverminderd hoog op de agenda van het management.

Sociaal beleidskader vastgesteld

In september 2013 is in de Drechtsteden het nieuwe regionaal sociaal plan 'Sociaal Beleidskader Drechtsteden/Zuid-Holland Zuid 2013-2017' vastgesteld. Aanleiding voor nieuw sociaal beleid is gelegen in vernieuwing van het verouderde sociaal plan Drechtsteden en de nieuwe CAO afspraken over het van werk naar werk begeleiden. De nieuwe CAO voorziet in afspraken rondom het begeleiden van medewerkers naar ander werk. Deze afspraken zijn te verdelen in twee fases: loopbaanbeleid en het Van-Werk-Naar-Werk (VWNW) traject.

Het nieuwe sociaal plan bevat bindende afspraken die meer dan in het verleden vragen om:

- het op regionale schaal managen van de aanwezige personele capaciteit en talenten zodat uitval en suboptimale inzet van medewerkers zo veel als mogelijk wordt voorkomen;
- een blijvende aandacht voor de strategische personeelsplanning en personeelsgesprekken;
- de bereidheid elkaars medewerkers kansen en mogelijkheden te bieden (vooral waar het gaat om boventallige medewerkers).

Vorming en opleiding

Het opleidingsplan 2013 is in januari door het management vastgesteld op € 65.700. Dit budget is geheel opgebruikt in 2013. In het nieuwe regionaal sociaal plan (zie boven) is tevens een individueel loopbaanbudget opgenomen van € 500.- per persoon per jaar voor een periode van drie jaar. Dit is ten behoeve van de bevordering van duurzame inzetbaarheid. In Alblasserdam wordt dit opgevangen binnen de al bestaande personele budgetten. De opleidingswensen worden ieder jaar per afdeling geïnventariseerd. Overigens blijft de gemeente qua budget voor vorming en opleiding onder de 2% van de totale loonsom. Dit is een norm die landelijk veel wordt gehanteerd als een reële norm voor het budget voor vorming en opleiding.

6. Paragraaf verbonden partijen

De gemeente opereert steeds meer in een Netwerkverband. Daarbij is de uitvoering van een aantal gemeentelijke taken overgedragen aan verbonden partijen. De bedoelde partijen houden zich bezig met activiteiten die ook door de gemeente kunnen worden uitgevoerd. Daarnaast is van belang dat de gemeente verantwoordelijk blijft voor het realiseren van de, op voorhand vastgelegde, doelstelling. De raad heeft een kaderstellende maar ook een controlerende taak. Voortdurend dient te worden vastgesteld of doelstelling en uitvoering met elkaar corresponderen.

Daarnaast vloeien uit verbintenissen tussen partijen allerlei kwantificeerbare en niet-kwantificeerbare gevolgen voort die invloed uit (gaan) oefenen op budgetten en ramingen. Deze paragraaf geeft een zicht op het totaalbeeld en kan daardoor als hulpmiddel dienen voor het stellen van kaders.

In de “Financiële verordening gemeente Alblasserdam”, zijn nadere bepalingen en voorschriften met betrekking tot de verbonden partijen opgenomen. Zo wordt gesteld dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota verbonden partijen aan de raad aanbiedt, waarin van elke partij het openbaar belang, het financieel resultaat en het belang en de zeggenschap van de gemeente wordt weergegeven. Ook moet deze nota de kaders voor het beleid met betrekking tot deze partijen bevatten. In de betrokken paragraaf van de begroting kan dan worden ingegaan op nieuwe partijen, wijzigingen en beëindigingen. De vigerende Nota Verbonden partijen is door de raad vastgesteld op 26 mei 2010 en zal medio 2014 worden geactualiseerd.

Begripsomschrijving

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: De gemeente heeft zeggenschap, bijvoorbeeld doordat een collegelid, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemrecht heeft. Er zijn verschillende juridische verschijningsvormen van verbonden partijen. De belangrijkste zijn de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke verbonden partijen. Daarnaast bestaat er nog een mengvorm, de zogenoemde Publieke Private Samenwerkingsverbanden. Dit betekent dat deelnemingen in NV's, BV's, VOF's, commanditaire vennootschappen en gemeenschappelijke regelingen verbonden partijen zijn.

Ook stichtingen en verenigingen kunnen er onder vallen als de gemeente een zetel in het bestuur heeft en financiële risico's loopt. Stichtingen en verenigingen die subsidie krijgen, maar waarbij geen sprake is van andere financiële verplichtingen met een juridische afdwingbaarheid, worden niet beschouwd als een verbonden partij. Is er sprake van een morele verplichting tot betaling in geval van een probleem bij een stichting of vereniging dan zal dit in de paragraaf weerstandsvermogen moeten worden opgenomen. Heeft de gemeente wel een aanzienlijk bestuurlijk, maar geen financieel belang dan is er eveneens geen sprake van een verbonden partij. Dan wordt volstaan met vermelding van dit bestuurlijke belang bij het betreffende programma of bij een gericht belang bij het betreffende product.

Gemeentelijk beleid

Op 26 mei 2010 is binnen de gemeente Alblasserdam algemeen beleid vastgesteld met betrekking tot de verbonden partijen.

In de nota Verbonden partijen zijn de volgende uitgangspunten voor het beleid ten aanzien van verbonden partijen opgenomen:

1. De gemeente Alblasserdam heeft een voorkeur voor deelname aan een publiekrechtelijke samenwerkingsvorm. Afhankelijk van de aard van samenwerking kan een rechtspersoon worden gecreëerd. Wordt er geen rechtspersoon gecreëerd dan bestaat de samenwerking voornamelijk uit overleg. Wordt er wel een rechtspersoon in het leven geroepen, dan worden bevoegdheden en verantwoordelijkheden overgedragen. Er worden eisen gesteld aan de democratische controle. De voorkeur voor publiekrechtelijke samenwerkingsvormen kan worden geduid als een 'ja, mits' aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Deze voorwaarden liggen op het terrein van een extra bijdrage aan het publieke belang, het kunnen uitoefenen van voldoende invloed en het adequaat kunnen invullen van democratische controle.
2. De gemeente is terughoudend als het gaat om deelname aan een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm. De belangrijkste reden om terughoudend te zijn, is dat er sprake kan zijn van vermenging van functies die zowel in persoon als qua belang kan optreden. Er is immers veelal sprake van vermenging van publieke en particuliere belangen. Daarnaast zijn de mogelijkheden van borging

van publieke belangen, openbaarheid en democratische controle beperkter dan bij publiekrechtelijke samenwerking. De terughoudendheid kan worden aangeduid als een 'nee, tenzij' er bijzondere redenen zijn die een uitzondering op deze regel rechtvaardigen. Deze bijzondere redenen kunnen bijvoorbeeld liggen op het vlak van slagvaardigheid, effectiviteit of efficiëntie.

3. De gemeente Alblasserdam is terughoudend als het gaat om deelname aan een PPS (publiek private samenwerking). De reden hiervoor is dezelfde als hierboven in verband met de privaatrechtelijke samenwerkingsvorm is gegeven. In feite komt de deelname in een PPS namelijk neer op deelname aan een privaatrechtelijke samenwerkingsvorm. Ook hier geldt dus de regel 'nee, tenzij' er bijzondere redenen zijn die een uitzondering op deze regel rechtvaardigen. Bijzondere redenen om deel te nemen aan een PPS liggen over het algemeen op het vlak van efficiëntiewinst.

Wijzigingen en ontwikkelingen in 2013

Hieronder worden de relevante wijzigingen en ontwikkeling die in 2013 hebben plaatsgevonden ten aanzien van de verbonden partijen beschreven.

GR Omgevingsdienst

Op 5 maart 2010 is de GR Omgevingsdienst opgericht. Hierin zijn de taken op het gebied van het omgevingsrecht ondergebracht. Vanaf 15 september 2012 treedt de gemeente Alblasserdam toe tot de regeling. De GR is daarom opgenomen in de begroting en jaarrekening van 2013. Per 1 juni 2013 heeft Alblasserdam haar taken op het gebied van Bouw- en Woningtoezicht en APV vergunningverlening opgedragen aan de GR.

GR Logopedische Kring Dienst Sliedrecht

In 2013 is gewerkt aan de liquidatie van de Gemeenschappelijke Regeling Logopedische Kring Dienst Sliedrecht. Inmiddels is tot liquidatie besloten door zowel het college als de raad. De wettelijke taken die in deze GR waren ondergebracht worden in de toekomst uitgevoerd door Rivas door middel van een subsidierelatie. Dit bevordert transparantie, levert een besparing op en verbetert daarmee de financiële positie van Alblasserdam. De liquidatie is een feit per 1-1-2014. Dit betekent dat de GR vanaf deze datum niet meer te vinden is in de paragraaf Verbonden Partijen van de begroting en de jaarrekening.

GR Drechtsteden

In het kader van het ontwikkelprogramma Drechtsteden is in november 2013 een Samenwerkingsregeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen vastgesteld door de raad. Deze regeling dient als het juridische kader voor alle toekomstige vormen van samenwerking die niet worden ondergebracht bij een van de bestaande GR'en maar die bijvoorbeeld worden gehost door een van de deelnemende gemeenten.

Stichting Leerwerkbedrijf Alblasserdam

De stichting leerwerkbedrijf Alblasserdam ('SMILE') is per 1 maart 2013 opgericht en op diverse terreinen actief binnen de lokale gemeenschap. Er is gewerkt aan inzet van het gemeentelijk leerwerkbedrijf bij de uitvoering van de Participatiewet en inzet van bij de operationalisering van de drie decentralisaties.

Risico's verbonden partijen

In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de uitkomsten van de risico-inventarisatie opgenomen. De risico's op gemeenschappelijke regelingen / verbonden partijen hebben wij in een afzonderlijke categorie geclusterd. Voor de uitkomsten van de risico-inventarisatie verwijzen we naar de paragraaf weerstandsvermogen.

Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van Alblasserdam. In de bijlage bij de begroting van 2013 zijn de formats opgenomen met daarin onder andere informatie over het bestuurlijk belang, de financiën en de risico's van de verbonden partijen. In de bijlage is dezelfde nummering aangehouden als in het onderstaande overzicht. Voor deze jaarrekening wordt volstaan met een financieel overzicht. Voor dit overzicht is gebruik gemaakt van de meest recent bekendgemaakte gegevens.

Verbonden partijen - Samenvatting						
	x € 1.000					
Nr.	Verbonden partijen	Financieel belang	Eigen vermogen	Eigen vermogen	Vreemd vermogen	Vreemd vermogen
			1-1-2012	31-12-2012	1-1-2012	31-12-2012
	Gemeenschappelijke Regelingen					
1	Bureau Drechtsteden en staf	347				
1	Sociale Dienst Drechtsteden	8.700				
1	Service Centrum Drechtsteden	1.746				
1	Gemeentebelastingen Drechtsteden	-				
1	Onderzoekcentrum Drechtsteden	58				
1	Totaal GRD	10.851	5.315	21.589	83.777	73.769
2	Drechtwerk	258	1.148	1.268	12.453	10.537
3	GR Dienst Gezondheid & Jeugd	207	1.271	359	9.356	7.121
4	GR Veiligheidsregio (incl. boxen)	1.068	2.328	2.302	4.811	7.834
5	Sportpark Souburgh	290	68	175	1.157	1.074
6	Logopedische dienst kring Sliedrecht (vervallen per 1-1-2014)					
7	SVHW	155	2.162	671	5.330	11.107
8	GR Omgevingsdienst	1.097	-295	229	6.306	6.040
9	GR Gevudo					
	Naamloze vennootschappen					
10	HVC afvalcentrale	-	2.078	60	124	561
11	Eneco Holding (NV)	2.250	4.353.000	4.447.000	4.292.000	4.357.000
12	Oasen (NV)	8	77.208	82.916	116.293	111.852
13	BNG (NV)	24	1.897.000	2.752.000	134.563	139.476
14	ROM-D	121	42	41	20	22
	Stichtingen					
15	Stichting leerwerkbedrijf Alblasserdam *)	20				20

*) per 31 december 2013

7. Paragraaf grondbeleid

Algemeen

De paragraaf grondbeleid in de begroting 2013 geeft inzicht in de volgende zaken:

- Een visie op het grondbeleid in relatie tot de te realiseren doelstellingen.
- Een aanduiding van de wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd.
- Een prognose van de te verwachten resultaten van de grondexploitatie.
- Een onderbouwing van de winstneming.
- De beleidsuitgangspunten m.b.t. de reserves voor grondzaken.

Huidig grondbeleid

De belangrijkste financiële uitgangspunten zijn vastgelegd in de financiële verordening van de gemeente Alblasserdam. Hierin staat opgenomen dat aparte nota's worden opgesteld voor winst- en verliesneming en voor weerstandsvermogen en risicomanagement. In december 2013 heeft de raad de nota Grond- en vastgoedbeleid vastgesteld en de Nota Prijsbeleid Vastgoed. In deze nota zijn de kaders voor het verder professionaliseren van de grond- en vastgoedzaken vastgelegd en zijn een aantal specifieke uitgangspunten voor de grondexploitaties geformuleerd. Deze zijn:

- Jaarlijks worden grondexploitaties geactualiseerd;
- Verliezen worden direct genomen en worden verwerkt in verliesvoorzieningen;
- Winsten in projecten worden pas genomen bij afsluiten van de projecten;
- Bij aanvang van projecten wordt grond gewaardeerd op inbrengwaarde;
- Er vindt geen directe verevening plaats tussen projecten;
- De weerstandsratio dient tussen 1,0 en 1,4 te zijn;
- De verantwoordelijkheid van het grondbeleid ligt bij de portefeuillehouder financiën;
- Projectwethouders zijn integraal (dus ook financieel) verantwoordelijk voor de projecten waar zij bestuurlijk opdrachtgever van zijn.

In het grond- en vastgoedbeleid wordt een faciliterende rol voor de gemeente beschreven door middel van het begrip uitnodigingsplanologie. De gemeente neemt het initiatief als procesregisseur, maar ziet niet automatisch een rol voor zichzelf met betrekking tot grondverwerving en het lopen van financiële risico's. Het uitgangspunt blijft daarom een "faciliterend grondbeleid, tenzij..." . Daarbij behoudt de gemeente ruimte om ook actief grondbeleid te voeren in het geval dit noodzakelijk is om een beleidsdoel te realiseren.

Actieve grondexploitaties worden uitgevoerd conform ingezette beleidslijnen. Voor de drie niet in exploitatie genomen gronden zal actief een koper worden gezocht. Voor gronden die geen beleidsdoel ondersteunen, is eigendom niet noodzakelijk.

De gemeente zet in op anterieur kostenverhaal, waarbij gewerkt wordt met een voorovereenkomst. Hiermee worden kosten en te verwachten prestaties van de gemeente en initiatiefnemer transparant gemaakt. Daarnaast wordt het exploitatieplan ingezet als het niet is gelukt kosten te verhalen voor vaststelling van het ruimtelijk besluit.

Grondverwerving en -uitgifte

Het afgelopen jaar hebben er geen grondverwervingen (ten behoeve van actief grondbeleid) plaatsgevonden, behalve grondruil (aan- en verkoop) ten behoeve van de lopende projecten. Grondverwervingen worden de komende jaren ook niet verwacht.

Met betrekking tot uitgifte zijn de navolgende plannen in ontwikkeling:

- Waterhoven, uitgifte voor woningbouw (2014-2017);
- Noord en Landzigt, uitgifte voor woningbouw (2014/2015);
- Haven Zuid, uitgifte voor woningbouw, hotel, detailhandel en transferium (2015);
- Hof en Singel, uitgifte voor woningbouw (2014-2016);
- Lint Vinkerpolder, uitgifte voor onder andere woningbouw en een woonwagenlocatie (2014- 2016);
- Vinkerpolderweg, verkoop van 1 kavel (2014);
- Beukelmanschool, verkoop van kavel aan partner(s) brede school (2014);
- Sporthal Molenzicht, verkoop van 1 kavel (2015) aan Stichting Sporthal Molenzicht.

Fasering woningbouw

In onderstaande tabel wordt een prognose weergegeven van de oplevering van nieuwe woningen voor de jaren 2014-2018 en verder. In 2013 zijn in de grondexploitatieprojecten die al in uitvoering zijn (Waterhoven en Hof en Singel) 10 kavels verkocht. Voor Noord en Landzicht zijn met de ontwikkelaar afspraken gemaakt over afname van de grond in 2014 en 2015. Inmiddels zijn hier al 5 woningen van verkocht. Hoewel de situatie op de woningmarkt gunstiger lijkt te worden is toch in navolging van de actualisatie grondexploitaties 2013 de planning in uitgifte het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd. Dit resulteert in de onderstaande planning:

Programma Woningbouw Alblasserdam						
Project	Opleveringen 2013	2014	2015	2016	2017	2018 ev
<i>Grondexploitatieprojecten</i>						
Noord en Landzicht		12	8			
Waterhoven	4	11	15	17	21	
Hof & Singel fase 1	6	12		21		
Hof & Singel fase 2				16		
Haven Zuid			40			
Vinkenvolderweg/kavels lint		5	4	3		
Alblasserwerf, Havenmeesters			14			14
Alblasserwerf, dijk/havenwoningen		20	20			
Alblasserwerf, de Noord						53
Cornelis Smitstraat/Bochanen			5	5		
Boerderij/Randweg			6	6		
Parallelweg/Mavo			19	14	22	
Merconterrein 1						92
Merconterrein 2						80
Merconterrein 3						106
Totaal	10	60	131	82	43	345

Ontwikkelingen grondexploitaties 2013

De economische ontwikkelingen hebben een groot effect op de resultaten op de vastgoed- en woningmarkt en daarmee op de resultaten van de projecten. Een van de ontwikkelingen die dit sterk beïnvloedt is de economische recessie waar Nederland zich op dit moment in bevindt. Hierdoor lopen projecten flinke vertragingen op en opbrengsten worden op latere momenten verwacht.

Het is daarom zaak nog actiever op de grondexploitaties te sturen. Bij de "Actualisatie grondexploitaties 2013" is verder gewerkt aan een aantal verbeteringen om dit te bereiken, zoals het invoeren van het risicomanagement, het opstellen van een gedegen verschillenanalyse bij de actualisatie van grondexploitaties en het verbeteren van de dossiervorming rond grondexploitaties.

Een duidelijke verbetering is tevens dat in de loop van 2013 – 2014 de grondexploitatieberekeningen worden opgesteld in een gestandaardiseerd rekenmodel, waarbij wordt aangesloten bij de methodiek van grondexploitatieberekeningen die wordt gebruikt binnen het Drechtstedenverband.

De gemeente Alblasserdam heeft diverse projecten in de grondexploitatie. In deze paragraaf worden de ontwikkelingen van deze projecten afzonderlijk beschreven.

Project: Waterhoven

Korte omschrijving project:

Realiseren en opleveren van een woonwijk met 22 kavels voor particulier opdrachtgeverschap (gerealiseerd) en 96 woningen (verkocht zijn kavels voor 32 woningen, waarvan 3 aan Zondag ontwikkeling BV) met de bijbehorende infrastructuur en woonomgeving

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

- Nadat in december 2010 een addendum op de realisatieovereenkomst is getekend, is de verkoop van het deelproject 93 woningen CV Klein Alblas gestart. Door achterblijvende verkopen als gevolg van de economisch crisis heeft het project vertraging opgelopen.
- In 2013 zijn 4 kavels aan Klein Alblas geleverd, de benodigde omgevingsvergunningen zijn verstrekt en met de bouw is gestart.
- In 2013 zijn 14 woningen van CV Klein Alblas opgeleverd. Totaal zijn er eind 2013 nog 4 woningen in aanbouw.
- De bij de opgeleverde woningen behorende openbare ruimte is woonrijp gemaakt.
- De aanleg van het DPS-terrein (Oasen) is afgerond en de in 2005 afgesproken grondruil heeft plaatsgevonden.

Wat gaan we nu doen?

- Afhankelijk van de marktsituatie zullen de woningen van CV Klein Alblas in grotere en kleinere fasen worden verkocht en gerealiseerd. Hierover vindt intensief overleg plaats, met name over de financiële impact.
- De straten worden woonrijp gemaakt zodra alle aanliggende woningen gereed zijn.

Project: Mercon Kloos

Korte omschrijving project:

Het opleveren van een woningbouwplan met ca. 300 woningen - waarvan ongeveer de helft grondgebonden woningen - met bijbehorende woonomgeving binnen het projectgebied Mercon Kloos door VolkerWessels Vastgoed (eerder onder de naam Planoform Vastgoedontwikkeling).

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

Projectontwikkelaar Volker Wessels heeft medio 2012 aangegeven niet in staat te zijn een plan te realiseren. In vervolg daarop zijn gesprekken gevoerd over beëindiging van de gesloten overeenkomsten. Er is overeenstemming over beëindiging van het contract.

Wat gaan we nu doen?

- Ondertekening van een vaststellingsovereenkomst door gemeente en ontwikkelaar

Project: Hof en Singel

Korte omschrijving project:

Het realiseren van een woningbouwproject (totaal 68 woningen) op de locatie van de voormalige LTS en het oude zwembad, in samenwerking met Herkon B.V. De tweede fase van het plan wordt na de sloop van het zwembad uitgevoerd.

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

- Door achterblijvende verkopen als gevolg van de economisch crisis heeft het project vertraging opgelopen.
- 6 kavels zijn aan Herkon B.V. of via Herkon aan eindgebruikers geleverd. In totaal zijn tot 2013 op deze kavels 19 woningen opgeleverd.

Wat gaan we nu doen?

- Het zo nodig aanpassen van bouwplannen binnen de gestelde kaders wanneer dat markttechnisch noodzakelijk is.
- Afgeven van de benodigde bouwvergunningen.
- Verkopen van kavels.
- Begeleiden van de uitvoering van het plan (bouw, bouw- en woonrijp maken).
- Afstemming met plannen voor de bouw van het zwembad. Het oude zwembad wordt na oplevering van het nieuwe zwembad gesloopt.

Project: Noord & Landzigt

Korte omschrijving project:

In samenwerking met projectontwikkelaar Reuvers wordt het project Noord & Landzigt tot stand gebracht. Het plan omvat 8 woningen in het Trosgebouw, 7 geschakelde dijkwoningen en 5 polderwoningen.

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

- De bouwvergunning met toepassing van artikel 19 WRO (oude wet) is onherroepelijk geworden.

- Plannen en bestekken voor het bouw- en woonrijp maken zijn verder uitgewerkt.

Wat gaan we nu doen?

- Communiceren met omwonenden over het plan en de uitvoering.
- De ontwikkelaar saneert de bodem, maakt de locatie bouw- en woonrijp en bouwt de woningen voor haar rekening en risico. De openbare ruimte blijft eigendom van de gemeente.

Project: Lint Vinkenvolderweg (Souburgh)

Korte omschrijving project:

De grondexploitatie is in 2013 afgesloten. Het voornemen is in 2014 een doorstart te maken met de uitgifte van 12 kavels.

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

- Afstemming heeft plaatsgevonden met de gewijzigde plannen voor de woonwagenlocaties (inclusief voormalige ASVZ-locatie)
- De plannen voor bouw- en woonrijp maken zijn ten behoeve van een doorstart verder uitgewerkt.

Wat gaan we nu doen?

- In afstemming met de plannen voor de woonwagenlocaties wordt gezien of en hoe het plan verdere uitwerking kan krijgen.
- Als het plan kansrijk is, worden een startnotitie en een grondexploitatie opgesteld. Afhankelijk van besluitvorming wordt het project gestart.

Project: Haven Zuid

Korte omschrijving project:

Stimuleren van economische ontwikkeling door het realiseren van een transferium met hotel-, horeca- en woonfaciliteiten en een attractie in de vorm van het Royal House of Holland.

Haven Zuid wordt een toeristisch knooppunt voor de regio: een uitgangspunt voor dagtrips naar Kinderdijk, Dordrecht en Biesbosch. Hiervoor wordt een nieuwe aanlegsteiger gebouwd, wordt de bouw van een tweede steiger in Kinderdijk gestimuleerd en wordt nieuwe infrastructuur ter ontsluiting van het haven terrein gerealiseerd. Tevens wordt samen met de regio marketing en promotie op touw gezet.

Als neven doel wordt de entree van Alblasserdam verbeterd en wordt het Rondje Haven gerealiseerd door de renovatie ophaalbrug, de portiersloge en de aanpak van de buitenruimte.

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

- Het projectleiderschap is per 1 januari 2013 intern georganiseerd. De externe projectleider heeft in het eerste kwartaal in de rol van adviseur de nieuwe projectleider ingewerkt.
- Onderzoek is gedaan naar de gevolgen van de vertraging van het project voor de hoogte van de een aantal toegekende subsidies.
- Infrastructuur is gereed m.u.v. de VRI en afwerking Marineweg.
- De signing langs de hekken van het terrein van Oceanco is in het voorjaar aangebracht, met gebruikmaking van de bijdragen van belanghebbende partijen.
- Gesprekken zijn gevoerd met de ontwikkelaar, die in december 2013 een voorstel voor de invulling van deelgebied Noord heeft ingediend.
- Ten behoeve van het vuilwaterriool van de brandweerkazerne, de nieuwe loodsen van Oceanco en de ontwikkeling van deelgebied Noord is een nieuw rioolgemaal geplaatst en in gebruik genomen.
- Bouwwerkzaamheden loodsen Oceanco zijn gestart.

Wat gaan we nu doen?

- Besluit over voortzetten samenwerking met huidige ontwikkelaar en afhankelijk daarvan:
 - Samenwerkingsovereenkomst met ontwikkelaar;
 - Koop- en realisatie-overeenkomst met ontwikkelaar;
 - Definitief ontwerp toeristisch centrum, woningen, hotel en parkeergarage;
 - Actualisatie projectplan en grondexploitatie;
 - Vaststellen flankerend parkeerbeleid;
 - Vaststellen 2e herziening bestemmingsplan Haven Zuid;
 - Eventuele grondverwerving;
 - Bestek / aanbesteding bouwrijp maken bodemsanering deelgebied Noord;

- Voorlopig ontwerp buitenruimte, inclusief rondje Haven;
- Definitief ontwerp buitenruimte, inclusief rondje Haven;
- Bestek en aanbesteding buitenruimte, inclusief rondje Haven;
- Bouwrijp maken + bodemsanering deelgebied Noord;
- Bouw toeristisch centrum / P-garage / hotel / woningen door ontwikkelaar;
- Woonrijp maken deelgebied Noord en inrichting "rondje haven".
- Bij een besluit om de samenwerking met de ontwikkelaar te stoppen zullen scenario's in beeld worden gebracht waarin de vraag aan bod komt "hoe nu verder te gaan met het project Haven Zuid".
- Bodemsanering sloot achter Zuiderstek.

Project: Brede school Mesdaglaan

Korte omschrijving project:

Ontwikkeling brede school door samenwerking tussen Ds. Joannes Beukelmanschool, Stichting Adullam en Stichting Peuterspeelzaal Kiekeboe op de oude locatie van Het Palet (Mesdaglaan).

Ontwikkelingen afgelopen jaar:

- In maart 2013 is het ontwerp voor de buitenruimte vastgesteld door het college.
- In juli 2013 is het bestemmingsplan door de raad vastgesteld waarbij uitgebreid contact heeft plaatsgevonden met de Werkgroep Schoolzicht.
- In 2013 verlening van de omgevingsvergunning voor de bouw
- Evaluatie van de bewonerscommunicatie met Werkgroep Schoolzicht.

Wat gaan we nu doen?

- De externe partijen starten met de bouw en verzorgen de communicatie met omwonenden daarover.
- De gemeente legt aan het einde van het jaar of in januari 2015 (aansluitend aan afronding bouw en private buitenruimte externe partijen) de buitenruimte aan.

Verwachte resultaten grondexploitaties

De totale grondexploitatieportefeuille valt in drie onderdelen uiteen, te weten:

- in exploitatie genomen gronden (actief);
- nog niet in exploitatie genomen gronden;
- afgesloten exploitaties.

De drie onderdelen zijn vervolgens onderverdeeld in afzonderlijke complexen.

Er wordt verschil gemaakt tussen enerzijds de actieve winstgevende grondexploitaties, waarbij het resultaat ten gunste komt van de algemene reserve grondexploitaties en anderzijds de actieve verliesgevende grondexploitaties, waarvan het tekort wordt afgedekt door de voorziening verliesgevende grondexploitaties.

Onderstaande tabel laat zien wat de ontwikkeling is van de resultaatverwachtingen van de winstgevende en verliesgevende exploitaties. De kolom 'Netto contante waarde per 1-1-2013' geeft het verwachte resultaat weer zoals aan de raad gepresenteerd bij de 'Actualisatie grondexploitaties 2013'. De kolom netto contante waarde per 1-1-2104 geeft het huidige verwachte resultaat weer.

Actualisatie 2014				
Grondexploitatie totaal	NCW per 1-1-2013		NCW per 1-1-2014	Vershil
Actief winstgevend	€	3.395.723	€	2.739.992
Actief verliesgevend	€	515.706-	€	555.598-
Totaal exploitaties	€	2.880.017	€	2.184.394
			€	695.623-

Het verwachte resultaat van de grondexploitaties per 1-1-2014 bedraagt € 2.184.394 positief. Voor de verliesgevende exploitaties wordt een voorziening getroffen à € 555.598.

In de actieve winstgevende exploitaties is in de huidige berekeningen alleen rekening gehouden met Hof en Singel 1e fase. In de exploitatie is vooralsnog géén rekening gehouden met de verkoop van grond rondom het nieuwe zwembad (Hof en Singel fase 2), waar 16 woningen worden gerealiseerd door de ontwikkelaar.

Dit betreft een ontwikkeling met een positief financieel resultaat. In 2014 stellen wij aan de raad voor om voor dit project een grondexploitatie te openen.

De totale verslechtering binnen de actieve grondexploitaties bedraagt € 0,7 mln. Dit wordt voor een deel verklaard door het qua rekensystematiek aansluiten bij de methode zoals die in de Drechtsteden wordt gehanteerd. Daarnaast door ontwikkelingen op de individuele projecten. Deze ontwikkelingen worden toegelicht in het vertrouwelijke deel van het rapport Actualisatie grondexploitaties. Bovendien treedt door de huidige situatie op de woningmarkt vertraging op binnen de projecten wat ook leidt tot negatieve financiële effecten.

Ontwikkeling grondexploitaties

Grond-exploitatie	Boekwaarde 1-1-2013	Raming 2013	Boekwaarde bij raming	Werkelijk 2013	Vershil	Boekwaarde 31-12-2013
Totaal Kosten	30.857.836	2.477.453	33.335.289	1.711.150	766.303-	32.568.986
Totaal Opbrengsten	22.326.208	2.738.260	25.064.468	1.368.184	1.370.076-	23.694.392
Saldo	8.531.628	260.807-	8.270.821	342.966	603.773	8.874.594

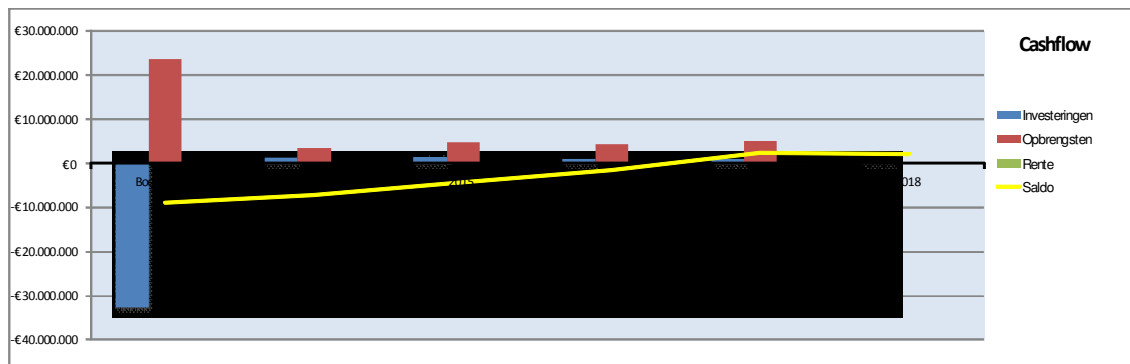
In bovenstaande tabel is te zien dat de boekwaarde van de actieve grondexploitaties per 1-1-2013 € 8.531.628 bedraagt. Voor 2013 was een positief saldo op uitgaven en inkomsten begroot à € 260.807 waardoor de verwachte boekwaarde per 31-12-2013 € 8.270.821 zou bedragen. In 2013 is echter € 342.966 meer uitgegeven dan ontvangen. Dit heeft vooral te maken met tegenvallende (grond)opbrengsten: € 1.370.076 minder dan geraamd. De boekwaarde op de actieve grondexploitaties bedraagt daarmee per 31-12-2013 € 8.874.594.

De boekwaarde van restkavels van afgesloten grondexploitaties Hoogendijk en Vinkerpolderweg 28c bedraagt € 626.000. De boekwaarde van de actieve grondexploitaties en de restkavels van afgesloten grondexploitaties bedraagt € 9.500.594.

Grondexploitaties zijn de financiële weergave van projecten die vaak meerdere jaren lopen. Per jaar kan dan ook in beeld worden gebracht wat de inkomsten en uitgaven zijn. De onderstaande tabel is de weergave van het verloop van kosten en opbrengsten op de actieve grondexploitaties met de totale opbrengsten en kosten, de stand van inkomsten en uitgaven tot nu toe (boekwaarde 31-12-2013) en de nog te realiseren bedragen (totaal en uitgefaseerd over de jaren). Bij de huidige planning zijn de nu actieve grondexploitaties per 1-1-2019 beëindigd.

Uit de tabel blijkt dat vanaf 2014 sprake is van een positief saldo van inkomsten en uitgaven (2014 € 1,7 mln. 2015 € 4,4 mln. etc). De boekwaarde van € 8,8 mln. wordt allengs verminderd en vanaf 2016 wordt een positieve kasstroom gerealiseerd.

Grondexploitatie totaal	Totaal	boekwaarde 31-12-13	Nog te realiseren	2014	2015	2016	2017	2018
Kosten								
1. Verwerving	€ 5.831.828	€ 5.232.416	€ 599.413	€ 43.491	€ 346.244	€ 209.677	€ -	€ -
2. Civiele techniek	€ 13.645.280	€ 11.041.321	€ 2.603.958	€ 249.126	€ 901.873	€ 161.326	€ 930.057	€ 361.577
3. Plankosten intern en extern	€ 10.020.170	€ 8.904.046	€ 1.116.124	€ 403.117	€ 345.803	€ 182.807	€ 178.578	€ 5.819
4. Overige kosten	€ 4.581.168	€ 3.825.428	€ 755.741	€ 54.298	€ 122.370	€ 550.703	€ 22.124	€ 6.246
5. Faseringkosten	€ 4.111.883	€ 3.565.775	€ 546.108	€ 387.150	€ 269.160	€ 63.093	€ 88.574	€ 84.722-
Totaal Kosten	€ 38.190.329	€ 32.568.986	€ 5.621.343	€ 1.137.181	€ 1.985.451	€ 1.167.607	€ 1.042.185	€ 288.920
Opbrengsten								
6. Grondopbrengsten	€ 31.440.155	€ 14.846.411	€ 16.593.744	€ 3.128.730	€ 4.733.624	€ 3.870.356	€ 4.861.034	€ -
7. Bijdragen	€ 9.405.671	€ 8.847.981	€ 557.690	€ 257.690	€ -	€ 300.000	€ -	€ -
Totaal Opbrengsten	€ 40.845.826	€ 23.694.392	€ 17.151.434	€ 3.386.420	€ 4.733.624	€ 4.170.356	€ 4.861.034	€ -
Saldo	-€ 2.655.497	€ 8.874.594	€ 11.530.091-	€ 2.249.239-	€ 2.748.173-	€ 3.002.749-	€ 3.818.849-	€ 288.920
Kasstroom		€ 8.874.594		€ 6.625.355	€ 3.877.181	€ 874.432	€ 2.944.417-	€ 2.655.497-
CONTANTE WAARDE per 01-01-2014 -€ 2.184.394 voordelig								

Risico's

Met projectontwikkeling zijn risico's gemoeid; daarom zijn voor alle grondexploitaties de mogelijke risico's in beeld gebracht. Een groot deel van deze risico's is gekwantificeerd (Risico = kans x gevolg). Per project is vervolgens een risicoprofiel opgesteld.

Wanneer alle projecten tezamen worden beschouwd ontstaat een totaal waarin niet alle risico's van de afzonderlijke projecten tegelijk zullen optreden. Het totale risicoprofiel van de grondexploitaties kan om deze reden niet 1 op 1 een optelling zijn van de risicoprofielen van de projecten. Bijvoorbeeld het risico van de markt waarin woningen worden verkocht heeft gevolgen in projecten. Wanneer in één project geen woningen worden verkocht ontstaan kansen voor andere projecten met woningen. Door de kruisverbanden in de projecten zal het effect van een risico op het totaal worden verminderd.

Bij de actualisatie van de grondexploitaties is gekozen voor het voortzetten van het beleid van de afgelopen jaren. Dit houdt in dat de afzonderlijke risico's van de projecten wel opgeteld worden. De risico's worden niet verwerkt in de grondexploitaties zelf, maar worden apart geraamd. Voor de actieve verliesgevende grondexploitaties worden de risico's afgedekt middels de algemene reserve grondexploitaties. Voor de winstgevende projecten uit het positieve resultaat mits het risicobedrag het positieve resultaat niet overschrijdt.

In onderstaande tabel zijn de risico's samengevat voor alle grondexploitaties en wordt de ontwikkeling van de gekwantificeerde risico's weergegeven ten opzichte van de "Actualisatie grondexploitaties 2013".

Risico's grondexploitaties	2013	Mutaties	2014
Actief winstgevende exploitaties	€ 603.000-	€ 46.000	€ 557.000-
Actief verliesgevende exploitaties	€ 578.000-	€ 188.000	€ 390.000-
Afgesloten complexen	€ 419.000-	€ 419.000	€ -
Totaal risico's actieve grondexploitaties	€ 1.600.000-	€ 653.000	€ 947.000-

De risico's nemen af:

- omdat ze zich hebben voorgedaan en zijn verwerkt in de grondexploitatie;
- omdat er met de ontwikkelende partij risicobeperkende afspraken zijn gemaakt;
- omdat het project vordert en daarom ook de risico's afnemen.

Financiële positie grondexploitaties

De totale exploitatieresultaten zijn van invloed op de financiële positie van de gemeente. De gemeente Alblasserdam kent de navolgende reserves en voorzieningen voor grondexploitaties. In deze paragraaf worden ze kort omschreven en worden de mutaties voor het jaar 2013 vermeld.

- Algemene reserve grondexploitatie
Deze reserve is met name bedoeld als algemene buffer voor het opvangen van mogelijke tekorten binnen de verschillende grondexploitaties en ter dekking van de risico's van de verliesgevende grondexploitaties. De stand van de reserve grondexploitaties per 1-1-2013 bedraagt € 1.068.000. In

2013 is € 187.000 toegevoegd aan deze reserve vanuit de bestemming van het jaarrekeningresultaat 2012. In 2013 is € 71.000 onttrokken om de voorziening verliesgevende grondexploitaties aan te vullen (€ 40.000) en voor een afwaardering op de restkavels (€ 32.000). De stand van de reserve grondexploitaties per 31-12-2013 bedraagt € 1.184.000.

- Voorziening verliesgevende grondexploitaties
Deze voorziening dient voor het opvangen van tekorten die zijn ontstaan bij een grondexploitatie. In het kader van de BBV-voorschriften is het noodzakelijk een voorziening te treffen op het moment dat een verlies wordt berekend. De Actualisatie van de grondexploitaties per 1-1-2014 laat voor de actieve verliesgevende grondexploitaties een saldo (NCW) zien van € 555.598 negatief. De voorziening verliesgevende grondexploitaties is aangepast op deze actualisatie waardoor de stand van de voorziening per 31-12-2013 € 555.598 bedraagt.
- Voorziening afgesloten complexen
Aangezien voor een aantal afgesloten complexe nog kosten worden gemaakt, zijn voorzieningen gevormd om deze kosten te dekken. De stand per 31 december 2013 bedraagt € 159.000. Deze voorziening is bedoeld voor afrondende werkzaamheden voor Nieuwland, Alblasserwerf, Mercon Kloos.

Weerstandsvermogen

Het gemeentelijk grondbeleid is een terrein waarbij enerzijds de gewenste gemeentelijke koers richtinggevend is maar anderzijds de externe omstandigheden ook van invloed kunnen zijn op het gewenste resultaat. De vastgoedmarkt, waar het grootste deel van de exploitaties sterk door wordt beïnvloed, is een moeilijk voorspelbaar en beheersbaar terrein. Zeker op de bedrijvenmarkt maar ook op de woningmarkt zijn economische schommelingen direct van invloed op de prijs maar vooral op de afzetsnelheid. Al met al betekent dit dat bij de realisatie van de gewenste projecten een zeker risico ontstaat. De bestemmingsreserve en de voorziening ten behoeve van de verliesgevende grondexploitaties is naar aanleiding van de 'Actualisatie grondexploitaties 2013' steeds verder onder druk komen te staan. De gevolgen van de wijzigingen in de geactualiseerde grondexploitaties 2014 voor het weerstandsvermogen worden toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Conclusie

Binnen de totale grondexploitatie gaan aanzienlijke bedragen om. Voor zover er sprake is van risico's, zijn deze afgedekt via een voorziening, samenwerkingsovereenkomst of beschikbaar weerstandsvermogen. Binnen de totale grondexploitatie is nog steeds sprake van een toekomstig positieve verdien capaciteit, maar deze staat onder druk door achterblijvende inkomsten uit grondverkoop. Voor de gevolgen van de wijzigingen binnen de grondexploitaties voor de financiële positie van de gemeente Alblasserdam verwijzen we naar paragraaf Weerstandsvermogen.

Jaarrekening

Balans per 31 december 2013

(bedragen x € 1.000,-)		
ACTIVA	31-12-2013	31-12-2012
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	13	33
- Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	0	0
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	13	33
Materiële vaste activa	35.900	39.853
- Investerings met een economisch nut		
- gronden uitgegeven in erfpacht	0	0
- overige investeringen met een economisch nut	29.327	32.641
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	6.573	7.212
Financiële vaste activa	4.039	4.587
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	604	604
- gemeenschappelijke regelingen	0	0
- overige verbonden partijen	0	0
- Leningen aan:		
- woningbouwcorporaties	2.436	3.000
- deelnemingen	0	0
- overige verbonden partijen	688	758
- Overige langlopende leningen	120	15
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	191	210
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0
Totaal vaste activa	39.952	44.473
Vlottende activa		
Voorraden	10.416	10.017
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.464	1.375
- grond- en hulpstoffen	0	0
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	8.946	8.638
- Gereed product en handelsgoederen	6	4
- Vooruitbetalingen	0	0
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.027	4.097
- Vorderingen op openbare lichamen	2.794	2.541
- Verstrekte kasgeldleningen	0	0
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.000	
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0
- Overige vorderingen	233	893
- Overige uitzettingen	0	663
Liquide middelen	492	206
- Kassaldi	3	4
- Bank- en giroaldi	489	202
Overlopende activa	2.314	1.864
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.	57	0
- overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	2.257	1.864
Totaal vlottende activa	19.249	16.184
Balanstotaal	59.201	60.658

(bedragen x € 1.000,-)		
PASSIVA	31-12-2013	31-12-2012
Vaste passiva		
Eigen vermogen	12.897	14.301
- Algemene reserve	3.827	3.723
- Bestemmingsreserves	8.663	8.502
- Resultaat na bestemming	407	2.076
Voorzieningen	5.537	6.139
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	471	1.053
- Egalisatievoorzieningen	5.066	5.086
- Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	0	0
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	34.491	22.966
- Obligatieleningen	0	0
- Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.458	22.934
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	0	0
- Door derden belegde gelden	0	0
- Waarborgsommen	33	32
- Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten	0	0
Totaal vaste passiva	52.925	43.406
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.063	14.755
- Kasgeldleningen		10.000
- Bank- en giroaldi	2.271	1.804
- Overige schulden	1.792	2.951
Overlopende passiva	2.213	2.497
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren;	299	456
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	1.914	2.041
Totaal vlottende passiva	6.276	17.252
Balanstotaal	59.201	60.658
Gewaarborgde geldleningen	41.275	43.908
Garantstellingen	0	0

Programmarekening 2013

Programma's	Bedragen x € 1.000	Begroting 2013	Begroting 2013	Realisatie 2013	Begr na wijz	
		primair	na wijziging		-/- realisatie 2013	
Dienstverlening en bestuur	lasten	5.523	6.637	6.416	221	V
	batens	755	849	1.109	259-	V
	Saldo van baten en lasten	4.769-	5.788-	5.308-	480-	V
	Toevoegingen aan reserves	14	-	4	4-	N
	Onttrekkingen aan reserves	67	1.011	787	223	N
	Mutaties in de reserves	53	1.011	783	228	N
	Geraamd resultaat	4.715-	4.777-	4.524-	253-	V
Samenleving	lasten	16.562	17.322	17.357	35-	N
	batens	6.064	6.469	7.254	785-	V
	Saldo van baten en lasten	10.498-	10.853-	10.102-	750-	V
	Toevoegingen aan reserves	441	117	117	0	
	Onttrekkingen aan reserves	637	669	757	88	V
	Mutaties in de reserves	196	552	640	71	V
	Geraamd resultaat	10.301-	10.301-	9.463-	838-	V
Ruimte	lasten	30.079	17.676	15.923	1.753	V
	batens	23.537	11.231	8.365	2.866	N
	Saldo van baten en lasten	6.543-	6.445-	7.558-	1.113	N
	Toevoegingen aan reserves	164	866	319	547	V
	Onttrekkingen aan reserves	190	687	707	20-	V
	Mutaties in de reserves	26	179-	388	567-	V
	Geraamd resultaat	6.517-	6.624-	7.170-	546	N
Algemene	lasten	200-	514	907	393-	N
	batens	21.332	22.082	22.471	388-	V
	Saldo van baten en lasten	21.532	21.569	21.564	5	N
	Toevoegingen aan reserves	-	207	207	0	
	Onttrekkingen aan reserves	45	394	207	187	N
	Mutaties in de reserves	45	187	0	187	N
	Geraamd resultaat	21.577	21.756	21.564	192	N
Totaal	lasten	51.965	42.149	40.603	1.546	V
	batens	51.688	40.631	39.199	1.433	N
	Saldo van baten en lasten	277-	1.517-	1.404-	113-	V
	Toevoegingen aan reserves	619	1.190	648	542	V
	Onttrekkingen aan reserves	940	2.761	2.459	302	N
	Mutaties in de reserves	321	1.571	1.811	-240	V
	Geraamd resultaat	44	54	407	-353	V

Toelichtingen

1. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het "Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten" (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De algemene uitkering wordt bepaald op grond van de laatste circulaire van het ministerie. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop de het dividend betaalbaar gesteld wordt (moment besluitvorming algemene vergadering van aandeelhouders).

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van jaarlijks gelijkblijvend volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenbegroting, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Geactiveerde kosten verbonden aan het afsluiten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa

Investerings met economisch nut

- *Gronden uitgegeven in erfpacht*

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen de geringe registratiewaarde opgenomen.

- *Overige investeringen met economisch nut*

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van oplevering dan wel het eerste moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in bijlage 1 bij de Nota activabeleid 2005 gemeente Alblasserdam.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Overeenkomstig de d.d. 3 november 2005 door de gemeenteraad vastgestelde Nota activabeleid 2005 gemeente Alblasserdam worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en lineair afgeschreven. De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in bijlage 1 bij de Nota activabeleid 2005 gemeente Alblasserdam.

De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, wordt op dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra afgeschreven. De boekwaarden moeten dus nadrukkelijk als nog te dekken investeringsrestanten worden gezien.

Financiële vaste activa

Uitzetting met een rentetypische looptijd langer dan één jaar worden verantwoord onder de financiële vaste activa. Uitzettingen met een rentetypische looptijd minder dan één jaar worden verantwoord onder de uitzettingen onder de vlottende activa. Bij het begrip "rentetypische looptijd" gaat het om de definitie vanuit de Wet Fido en is ingegeven door beheersing van renterisico's. De definitie luidt: het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de leningvoorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare constante rentevergoeding. Voor een uitzetting die een looptijd kent van tien jaar met een vaste rente, geldt dat deze altijd als vast activum dient te worden opgenomen ook al resteert er minder dan één jaar van de oorspronkelijke looptijd.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Van een "deelneming" is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als een gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, leningen u/g en overige uitzettingen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van een derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Voorraden

De "niet in exploitatie genomen bouwgronden" (NIEGG) zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs dan wel lagere marktwaarde en overeenkomstig de gestelde eisen zoals genoemd in de op 17 december 2013 door de gemeenteraad vastgestelde Nota grond en vastgoedbeleid Alblasserdam. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van NIEGG in gevallen dat geen duidelijk zicht op ontwikkeling bestaat. Voor het activeren van vervaardigingskosten bij NIEGG moet een reëel en stellig voornemen bestaan dat deze in de nabije toekomst zal worden bebouwd.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde.

De als onderhanden werken opgenomen “bouwgronden in exploitatie” (BIE) zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor verliesgevende grondexploitaties wordt ten laste van de “algemene reserve grondexploitaties” een voorziening gevormd, welke op de balans in mindering wordt gebracht op de BIE. Winsten uit de bouwgrondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Winstneming en inbrengwaarde van gronden worden verantwoord overeenkomstig de gestelde eisen zoals genoemd in de op 17 december 2013 door de gemeenteraad vastgestelde Nota grond en vastgoedbeleid Alblasserdam. Bij winstnemingen op grondexploitaties maakt de gemeente Alblasserdam onderscheid in twee momenten:

Moment 1: bij inbrengen inbrengwaarde.

Bij het opstellen van de exploitatieopzet wordt rekening gehouden met de inbrengwaarde van de door de gemeente zelf ingebrachte grond, zoals die op grond van de Wro is berekend. De inbrengwaarde wordt berekend op basis van de grond in de staat voordat tot ontwikkeling wordt gekomen en exclusief de waardesprong door de ontwikkeling zelf (is namelijk de winst).

Moment 2: bij de verdere ontwikkeling van de grondexploitatie.

Winsten in projecten worden pas genomen bij het afsluiten van het project. De mogelijkheid bestaat om tussentijds winst te nemen. Criterium hiervoor is dat een negatieve boekwaarde moet bestaan en dat meer dan 90% zekerheid bestaat over de nog te maken kosten.

Voor beide momenten zal het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel worden gehanteerd om te bepalen wanneer de tussentijdse winstneming uit de grondexploitatie wordt genomen.

Bij de actualisatie van de grondexploitaties 2011 heeft de gemeenteraad op 31 mei 2011 concrete richtlijnen vastgesteld voor het toepassen van het voorzichtigheidsbeginsel en realisatiebeginsel bij moment 1. De gemeente Alblasserdam beschouwt het voldoen aan alle volgende criteria als ‘voldoende zekerheid’ rondom de winstneming op het moment van inbrengen van de inbrengwaarde:

- Er is een actueel vastgestelde grondexploitatie.
- De inbrengwaarde is in de exploitatie-opzet meegenomen op basis van de grond in de staat voordat tot ontwikkeling wordt gekomen en dus exclusief de waardesprong door de ontwikkeling zelf.
- Het betreft uitsluitend grond die daadwerkelijk aan derden zal worden opgeleverd. Op het deel dat voor ‘eigen gebruik’ wordt ontwikkeld bijvoorbeeld een school wordt in de post voorraad gronden ten behoeve van de jaarrekening de historische uitgaafprijs gehanteerd.
- Er zijn overeenkomsten met derden voor verkoop van de gronden.
- Er is een onderbouwde risico-analyse van de grondexploitatie (verwacht resultaat na winstneming 1^e moment en rekening houdend met gekwantificeerd risico voor tegenvallers bij de toekomstige opbrengsten en toekomstige kosten). Deze risico’s zijn verwerkt in de calculaties en zonodig afgedekt door middel van een voorziening (wanneer het tekort onafwendbaar is) of gedekt via het weerstandsvermogen (o.a. de algemene reserve grondexploitatie).

Gerede producten worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich met name voor indien voorraden incourant worden.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd minder dan één jaar (vorderingen) en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het gerealiseerd resultaat van voorgaand jaar is conform het betreffende raadsbesluit verwerkt in de algemene en bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen zijn gebaseerd op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf "onderhoud kapitaalgoederen" die is opgenomen in het jaarverslag, is het gevoerde beleid toegelicht.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

2. Toelichting op de balans per 31 december 2013

2.1. Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Kosten afsluiten geldleningen/saldo agio en disagio	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	13.000	33.000
Totaal	13.000	33.000

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar:

	Boek- waarde 31-12-2012	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Kosten afsluiten geldleningen, agio/disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	33.000	0	0	20.000	0	0	13.000
Totaal	33.000	0	0	20.000	0	0	13.000

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
In erfpacht uitgegeven gronden	0	0
Overige investeringen met een economisch nut	29.327.000	32.641.000
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	6.573.000	7.212.000
Totaal	35.900.000	39.853.000

Overige investeringen met economisch nut

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Gronden en terreinen (algemene dienst)	1.986.000	1.980.000
Woonruimten	0	0
Bedrijfsgebouwen	12.454.000	15.027.000
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.546.000	13.908.000
Vervoermiddelen	172.000	650.000
Machines, apparaten en installaties	659.000	785.000
Overige materiële vaste activa	510.000	291.000
Totaal	29.327.000	32.641.000

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de overige investeringen met economisch nut gedurende het jaar:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Gronden en terreinen	1.980.000	6.000	0	0	0	0	1.986.000
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	15.027.000	950.000	2.852.000	671.000	0	0	12.454.000
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.908.000	342.000	0	566.000	138.000	0	13.546.000
Vervoermiddelen	650.000	0	414.000	64.000	0	0	172.000
Machines, apparaten en installaties	785.000	1.000	54.000	73.000	0	0	659.000
Overige materiële vaste activa	291.000	418.000	168.000	31.000	0	0	510.000
Totaal	32.641.000	1.717.000	3.626.000	1.405.000	0	0	29.327.000

Bij de reserves wordt aangegeven welke reserves beschikbaar zijn voor de dekking van kapitaallasten.

Onder bijdragen van derden zijn de bedragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het daadwerkelijk in het boekjaar bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met het boekjaar ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief besteed t/m 2013	Restant krediet per 31 december 2013
Bouw Zwembad	5.577.000	831.000	1.092.000	4.485.000
Vervanging plafond 'Het Kompas'	95.500	107.000	107.000	-/- 11.500
Riolering De Spil (GRP 2012)	190.000	161.000	184.000	6.000
Vorbereidingskrediet van de uitbreiding van de begraafplaats	3.477.000	177.000	3.476.000	1.000
Vaststellingsovereenkomst mbt BTW Landvast	278.267	247.347	247.347	30.920
Overige investeringen		194.000		
Totaal		1.717.000		

De investeringen waarvoor het krediet is overschreden zijn hierna toegelicht.

- De overschrijding op het krediet vervanging plafond 'Het Kompas' is kleiner dan € 25.000. De werkzaamheden zijn afgerond. Deze overschrijding weegt op grond van het door de raad vastgestelde controleprotocol niet mee in het oordeel van de accountant.
- De fysieke aanleg van de uitbreiding van de begraafplaats is afgerond. In 2013 is het uitbreidingsgedeelte in gebruik genomen. Als laatste moet de uitbreiding nog worden voorzien van een urnenmuur en een aantal inrichtingselementen (banken en prullenbak). Deze worden in het eerste kwartaal van 2014 aangebracht. Voor de aanschaf van de urnenmuur en inrichtingselementen is nog een bedrag van € 20.000 nodig. Wij verwachten een overschrijding van € 19.000. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door de BTW verhoging van 19 > 21 % en door niet geraamde werkzaamheden en interne uren. Deze overschrijding weegt op grond van het door de raad vastgestelde controleprotocol niet mee in het oordeel van de accountant.

Voor de totale analyse en conclusies op begrotingsrechtmatigheid wordt verwezen naar onderdeel 3.1. in de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut gedurende het jaar:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2013
Gronden en terreinen	0	0	0	0	0	0	0
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	7.076.000	213.000	139.000	705.000	0	0	6.445.000
Overige materiële vaste activa	136.000	2.000	0	10.000	0	0	128.000
Totaal	7.212.000	215.000	139.000	715.000	0	0	6.573.000

Onder bijdragen (van derden) zijn de bedragen van derden en bijdragen uit de reserves opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het daadwerkelijk in het boekjaar bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met het boekjaar ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2013	Cumulatief besteed t/m 2013	Restant krediet per 31 december 2013
Inrichtingsplan "dijklinkt"	1.300.000	107.000	141.000	1.159.000
Fietsverbinding Papendrecht	-	35.000	35.000	-/- 35.000
Overige investeringen		71.000		
Totaal		213.000		

Voor de totale analyse en conclusies op begrotingsrechtmatigheid wordt verwezen naar onderdeel 3.1. in de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen/aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2013
Kapitaalverstrekkingen aan:						
- deelnemingen	604.000	0	0	0	0	604.000
- gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0	0	0
- overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Leningen aan:						
- woningbouwcorporaties	3.000.000	0	0	564.000	0	2.436.000
- deelnemingen	0	0	0	0	0	0
- overige verbonden partijen	758.000	20.000	0	90.000	0	688.000
Overige langlopende leningen	15.000	235.000	1.000	178.000	-/- 49.000	120.000
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	210.000	0	0	19.000	0	191.000
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	0	0	0	0	0	0
Totaal	4.587.000	255.000	1.000	851.000	-/- 49.000	4.039.000

In 2013 heeft overleg plaatsgevonden met de Stichting Integratie en Werkaanbod. De onderlinge vorderingen en schulden zijn in 2013 met elkaar vereffend. Het restant van SIW te ontvangen bedrag per 31 december 2013 is opgenomen de kortlopende vorderingen. De lening u/g is volledig afgewikkeld en de eerder gevormde voorziening van € 49.000 is vrijgefallen.

Vlottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.464.000	1.375.000
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
	1.464.000	1.375.000
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	8.946.000	8.638.000
Gereed product en handelsgoederen	6.000	4.000
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	10.416.000	10.017.000

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2012	Investerings	Des- investerings	Naar gronden in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2013	Verwerfings- prijs per m2
Lint Vinkerpolderweg	1.375.000	89.000	0	0	1.464.000	52
Totaal	1.375.000	89.000	0	0	1.464.000	52

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in het jaar het volgende overzicht worden gegeven:

	Boekwaarde 31-12-2012	Voorziening verlies- latend complex 31-12-2012	Balans- waarde 31-12-2012	Investerings	Opbrengsten	Winst- uitname	Boek-waarde 31-12-2013	Voorziening verlies- latend complex 31-12-2013	Balans- waarde 31-12-2013
Waterhoven	5.953.000			743.000	785.000	0	5.911.000		
Noord- en Landzicht	467.000			74.000	199.000	0	342.000		
Vinkerpolderweg	281.000			20.000	0	-32.000	269.000		
Hoogendijk	341.000			16.000	0	0	357.000		
Hof en Singel	947.000			510.000	360.000	0	1.097.000		
Haven-Zuid	824.000			264.000	24.000	0	1.064.000		
Brede School Mesdaglaan	341.000			120.000	0	0	461.000		
Totaal	9.154.000	516.000-	8.638.0001	1.747.000	1.368.000	0	9.501.000	555.000-	8.946.000
Nog te maken kosten							5.621.000	+/+	
Nog te verwachten opbrengsten							17.787.000	-/-	
Verwacht exploitatieresultaat (-/- = voordelig)							-/- 2.655.000		

Voor de verliesgevende complexen wordt een verlies verwacht van € 555.000. In 2013 is een aanvullende storting in de voorziening verlieslatende complexen verantwoord van € 39.000. Op de Vinkerpolderweg is op grond van een taxatie € 32.000 afgewaardeerd.

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd minder dan één jaar (vorderingen)

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde 31-12-2013	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2013	Balanswaarde 31-12-2012
Vorderingen op openbare lichamen	2.794.000	0	2.794.000	2.541.000
Verstrekte kasgeldleningen	0	0	0	0
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	3.000.000	0	3.000.000	0
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0	0	0
Overige vorderingen	889.000	656.000	233.000	893.000
Overige uitzettingen	0	0	0	663.000
Totaal	6.683.000	656.000	6.027.000	4.097.000

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Kassaldi	3.000	4.000
Banksaldi	489.000	202.000
Totaal	492.000	206.000

Overlopende activa

De overlopende activa kan als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	57.000	27.000
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.257.000	1.837.000
Totaal	2.314.000	1.864.000

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel zijn nader gespecificeerd in de toelichting op de overlopende passiva.

De overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen betreffen:

- Bedragen die ten gunste van het verslagjaar komen, maar waarvan de bedragen in de loop van daaropvolgende jaren worden ontvangen.
- Facturen die voor 31 december betaalbaar zijn gesteld, maar waarvan de lasten betrekking hebben op het volgende dienstjaar.

2.2. Passiva

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Algemene reserve	3.827.000	3.723.000
Bestemmingsreserves	8.663.000	8.502.000
Resultaat na bestemming	407.000	2.076.000
Totaal	12.897.000	14.301.000

Het verloop in het jaar wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Specificatie en verloopoverzicht reserves 2013							
	Stand 31-12-2012	Bestemming resultaat	Toevoegingen		Onttrek- kingen	Resultaat 2013	Stand 31-12-2013
			Rente	Overige			
<u>Cluster 1 Algemene reserves</u>							
Algemene reserve	3.304.207	732.350			534.737		3.501.820
Taakmutaties algemene reserve	195.236						195.236
Innovatiereserve	223.117				92.690		130.427
	3.722.560	732.350	0	0	627.427	0	3.827.483
<u>Cluster 2 Reserves grondexploitatie</u>							
Algemene reserve grondexploitatie	1.067.815	187.000			71.000		1.183.815
	1.067.815	187.000	0	0	71.000	0	1.183.815
<u>Cluster 3 Egalisatiereserves</u>							
Reserve riolering	757.483			284.601			1.042.084
Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	269.864				32.810		237.054
	1.027.347	0	0	284.601	32.810	0	1.279.138
<u>Cluster 4 Reserves ter dekking kapitaallasten</u>							
Afkoopsommen onderhoud van graven	663.460		29.856		136.159		557.157
Reserve Landvast	3.666.288		136.753	35.000	503.400		3.334.641
Bestemmingsreserve Mandenmaken	383.245		17.246		67.100		333.391
	4.712.993	0	183.855	35.000	706.659	0	4.225.189
<u>Cluster 5 Bestemmingsreserves</u>							
Reserve toekomstige ontwikkeling	68.159						68.159
Bestemmingsreserve subsidiebijdrage Bibliotheek	696.287				112.000		584.287
Bestemmingsreserve bommenregeling	0	912.645			397.681		514.964
Bestemmingsreserve elektronisch kinddossier	0	94.000					94.000
Bestemmingsreserve liquidatie Toon	0	150.000			74.640		75.360
Bestemmingsreserve veiligheid	4.830						4.830
Bestemmingsreserve jumelage	0			4.400			4.400
Bestemmingsreserve Jeugd	266.029				159.307		106.722
Nieuwbouw zwembad 2014	509.101		22.910	117.293	202.000		447.304
Reserve Culturele Raad	0						0
Reserve duurzaamheid	150.000				75.628		74.372
	1.694.406	1.156.645	22.910	121.693	1.021.256	0	1.974.398
Jaarresultaat	2.075.995	-2.075.995				407.000	407.000
Totaal reserves	14.301.116	0	206.765	441.294	2.459.152	407.000	12.897.023

Onder “bestemming resultaat” staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Per cluster zijn hierna de aard en reden van de reserves toegelicht alsmede de belangrijkste mutaties in het jaar:

Cluster	Reserve	Toelichting aard, reden en belangrijkste mutaties
1. Algemene reserves	Algemene reserve	De jaarresultaten worden, voor zover er geen bestemmingsvoorstellen zijn gedaan, gemuteerd in de algemene reserve. De gemeenteraad heeft d.d. 25 juni 2013 ingestemd met het ten laste van het resultaat 2012 overhevelen van een aantal restant budgetten naar 2013 voor een bedrag van € 170.206. Dit betreft budgetten voor Verkeer (wijkshouw Zeelt) € 22.909; Waterkering en afwatering (natuurvriendelijke oevers) € 30.000; Maatschappelijke ondersteuning (transitie extramurale begeleiding) € 59.904; Maatschappelijke ondersteuning (website) € 10.065 en Verkeer (verdere uitrol en uitvoering pilot Kinderdijk) € 47.328. Overige onttrekkingen betreffen: • Asbestsanering Het Kompas € 91.000; • Financiële afwikkeling Noordoever € 191.000; • Overhevelingen budgetten structuurvisie en welstandsnota conform 2^e Burap 2012 € 78.000; • Restant budget jumelage 2012 € 4.400.
	Taakmutaties algemene reserve	Dit deel van de algemene reserve betreft middelen, die beschikbaar moeten blijven voor geoormerkte bestemmingen, en via de resultaatbestemming aan de reserve Taakmutaties algemene reserve zijn toegevoegd.
	Innovatiereserve	Dit deel van de algemene reserve is bestemd voor aanpassingen aan de interne organisatie. Door het volgende college kan een nieuwe integrale afweging plaatsvinden over de inzet van de middelen die uit de innovatiereserve overblijven (stand 31/12/2014 na vaststelling van de jaarrekening 2014).
2. Reserve grondexploitatie	Algemene reserve grondexploitatie	In de op 17 december 2013 door de gemeenteraad vastgestelde Nota grond- en vastbeleid zijn beleidsrichtlijnen vastgesteld voor de 'algemene reserve grondexploitatie'. In Alblasserdam wordt gestreefd naar een verhouding tussen risico's van de projecten met een verwacht verlies, de risico's op afgesloten projecten en de weerstandscapaciteit van minimaal 1 en maximaal 1,4. Dit wordt uitgedrukt in de weerstandsratio. In gevallen dat de ratio zich buiten deze bandbreedte begeeft, wordt bij de jaarrekening een voorstel gedaan voor verrekking tussen de reserve grondexploitaties en de algemene reserve. Voor een nadere toelichting op de risico's en weerstandsratio voor grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid. De aanvullende stortingen in de voorziening verliesgevendende grondexploitaties voor de bouwgronden in exploitatie zijn voor een bedrag van € 71.000 onttrokken aan de algemene reserve grondexploitatie.
3. Egalisatiereserves	Reserve riolering	Deze reserve dient ter egalisatie van de saldi op het product riolering ter gelijkmatige verdeling in de tariefstelling rioolheffing.
	Egalisatiereserve afvalstoffenheffing	Deze reserve dient ter egalisatie van de saldi op het product afvalstoffenheffing ter gelijkmatige verdeling in de tariefstelling afvalstoffenheffing.
4. Reserves ter dekking van kapitaallasten	Afkoopsommen onderhoud van graven	Deze reserve dient ter egalisatie van de saldi op het product begraafplaats, voor gelijkmatige verdeling van de exploitatie- en onderhoudskosten (inclusief kapitaallasten) alsmede toekomstige onderhoudsverplichtingen aan de begraafplaats. In de begroting 2011 (pag. 14) is voorgesteld de tariefstijging van 4,2% te verhogen naar 8,4%, zodat vanaf 2014/2015 kostendekkendheid wordt gerealiseerd. Hierdoor kan een deel van deze reserve vrijvallen tot circa € 250.000. Voorgesteld is om dit bedrag in 4 jaar vrij te laten vallen: • 2011: € 62.500 • 2012: nihil • 2013: € 125.000 • 2014: € 62.500 In 2013 is naast de hiervoor genoemde vrijval van € 125.000 het saldo op het product begraafplaats voor een bedrag van € 11.159 gemuteerd in deze reserve.
	Reserve Landvast	Deze reserves dienen om de kapitaallasten van diverse investeringen te dekken.
	Bestemmingsreserve mandenmaken	De instelling van deze reserve is ingegeven door de voorschriften omdat het niet in alle gevallen is toegestaan om de bijdrage uit de reserves ineens af te boeken op de gedane investeringen. Daarom wordt deze methode toegepast om gedurende de looptijd van investering de jaarlijkse lasten te dekken uit deze reserve, waardoor de exploitatie per saldo niet (geheel) wordt belast met de kapitaallasten.
5. Bestemmingsreserves	Reserve toekomstige ontwikkeling	Deze reserve dient ter dekking van lasten voor toekomstige realisatie van bovenwijkse voorzieningen. De voeding van deze reserve komt vanuit baten uit de grondexploitaties.

Cluster	Reserve	Toelichting aard, reden en belangrijkste mutaties
	Bestemmingsreserve subsidiebijdrage bibliotheek	Deze reserve dient ter dekking van de jaarlijkse lasten van (investerings)subsidies.
	Bestemmingsreserve bommenregeling	De nog niet bestede gelden van de in 2012 ontvangen suppletie-uitkering zijn bestemd voor nog uit te voeren ruimingactiviteiten. In 2013 is een bedrag van € 397.681 besteed.
	Bestemmingsreserve elektronisch kinddossier	De middelen voor het elektronisch kinddossier (EKD) zijn gespaard ten behoeve van de invoering van het EKD in Zuid-Holland.
	Bestemmingsreserve liquidatie Toon	De reserves is gevormd voor de te verwachten kosten in verband met de liquidatie van TOON.
	Bestemmingsreserve veiligheid	Hierin worden niet bestede gelden ten behoeve van veiligheid gestort, zodat deze later alsnog besteed kunnen worden.
	Bestemmingsreserve jumelage	De samenwerking tussen Alblasserdam en Sered is niet opnieuw geformaliseerd en alleen de lopende contacten worden onderhouden. Het beperkte restant budget jumelage wordt op grond van het besluit van de gemeenteraad d.d. 25 september 2012 beschikbaar gehouden voor eventuele werkbezoeken over en weer en het organiseren van kennis en expertise voor de renovatie van het kasteel in het centrum van Sered.
	Bestemmingsreserve jeugd	In afwachting van verdere besluitvorming worden in de begroting opgenomen gelden, voor zover niet uitgegeven in een dienstjaar, in deze reserve gestort. In 2013 is een bedrag van € 159.000 aan de reserve onttrokken in verband met de liquidatie van de logopedische dienst.
	Nieuwbouw zwembad 2014	Deze reserve is ingesteld ter dekking van (toekomstige) lasten van het nieuwe zwembad. In de aanloop naar de ingebruikname van het nieuwe zwembad zijn jaarlijks bedragen gestort in de reserve conform de (gewijzigde) begroting. In 2013 zijn de kapitaallasten van de grond van het nieuwe zwembad en de aanvullende premie afkoop pensioenen voor het personeel dat eind 2013 is overgegaan naar de Beheerstichting Sport Alblasserdam (BSSA) uit deze reserve gedekt.
	Reserve duurzaamheid	De reserve is bestemd voor duurzaamheid.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in het jaar wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2012	Toevoe- ging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2013
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.053.678	412.380	0	995.144	470.915
Voorzieningen onderhoud	5.085.643	2.418.077	0	2.437.651	5.066.069
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	0	0	0	0	0
Totaal	6.139.321	2.830.458	0	3.432.795	5.536.984

In de kolom "vrijval" zijn de bedragen opgenomen welke ten gunste van het overzicht van baten en lasten zijn vrijgevallen. Alle aanwendingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorzieningen gebracht. De voorzieningen betreffen:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's:		
Cluster 6:		
- voorziening afrondende werkzaamheden complexen	158.915	159.178
- voorziening regionale knelpunten	0	760.000
- voorziening individueel loopbaanbudget	15.000	0
- voorziening wethouders pensioenen	252.000	0
Cluster 9:		
- materiële instandhouding openbaar onderwijs	45.000	134.500
Voorzieningen onderhoud:		
Cluster 7		
- voorziening openbare ruimte	4.667.711	4.604.240
- voorziening onderhoud kapitaalgoederen (gebouwen)	398.359	481.403
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	0	0
Totaal	5.536.984	6.139.321

Per cluster zijn hierna de aard en reden van de voorzieningen toegelicht alsmede de belangrijkste mutaties in het jaar:

Cluster	Voorziening	Toelichting aard, reden en belangrijkste mutaties
1. Voorzieningen ter afdekking van verplichtingen, risico's en verliezen	Afronding complexen	Deze voorziening wordt gebruikt voor het afdekken van kosten van de afwikkeling van reeds afgesloten grondexploitaties, waaronder de aanleg van civieltechnische werken.
	Regionale knelpunten	Via deze voorzieningen zijn de verplichtingen aan de gemeenschappelijke regeling Drechtsteden afgewikkeld in het kader van ICT, MandenMaken en de frictiekosten van het SCD.
	Individueel loopbaanbudget	In de CAO gemeenten is vastgelegd dat alle medewerkers gebruik kunnen maken van een individueel loopbaanbudget. Het deel van het budget waar in 2013 nog geen gebruik van is gemaakt en wel zal worden benut op een later moment in toegevoegd aan deze voorziening.
	Wethouders pensioenen	In verband met aanpassing van de rekenrente van 4% naar 3% (en voor pensioenen die ingaan voor 1-1-2016 naar 2%) zijn de maandelijkse premies per september 2013 verhoogd. Eind 2013 is het benodigd beleggingstegoed voor de pensioenaanspraken van (gewezen) wethouders hoger dan het beschikbare beleggingstegoed bij de verzekeringsmaatschappij. Voor de backservice van € 252.000 is ten laste van het resultaat 2013 een voorziening gevormd.
2. Voorzieningen op basis van beheerplannen	Openbare ruimte	Deze voorziening heeft als functie om de lasten van het groot onderhoud van de openbare ruimte meerjarig te egaliseren. De bestedingen in 2013 hebben voornamelijk betrekking op de werkzaamheden in de Rivierenbuurt, aanvullende maatregelen van het fietspad Dijklint en de voorbereiding van de herstructurering van Vinkenwaard Noord en het Wilgenplein.
	Onderhoud kapitaalgoederen	Deze voorziening heeft als functie om de lasten van het onderhoud van gemeentelijk vastgoed meerjarig te egaliseren. De bestedingen in 2013 hebben voornamelijk betrekking op het groot onderhoud van de dependance van de Beukelmanschool aan de Weverstraat.
3. Voorzieningen onderwijs	Materiële instandhouding openbaar onderwijs	Deze voorziening wordt gebruikt voor het afwikkelen van de 'bruidsschat' aan de stichting openbaar basisonderwijs in de gemeente Alblasserdam.

Vaste schulden

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Obligatieleningen	0	0
Onderhandse leningen		
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	0	0
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	34.458.000	22.934.000
- binnenlandse bedrijven	0	0
- overige binnenlandse sectoren	0	0
- buitenlandse instellingen	0	0
	34.458.000	22.934.000
Door derden belegde gelden	0	0
Waarborgsommen	33.000	32.000
Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten	0	0
Totaal	34.491.000	22.966.000

In onderstaand overzicht wordt het verloop in het jaar weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar:

	Saldo 31-12-2012	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31-12-2013
Obligatieleningen	0	0	0	0
Onderhandse leningen	22.934.000	17.500.000	5.976.000	34.458.000
Door derden belegde gelden	0	0	0	0
Waarborgsommen	32.000	1.000	0	33.000
Verplichtingen uit hoofde van financial leaseovereenkomsten	0	0	0	0
Totaal	22.966.000	17.501.000	5.976.000	34.491.000

De totale rentelast voor het jaar 2013 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 914.000. De aflossingsverplichting van € 2,8 miljoen in 2014 is verantwoord onder de vaste schulden.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd minder dan één jaar (kortlopende schulden)

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
Kasgeldleningen	0	10.000.000
Bank- en giroaldi	2.271.000	1.804.000
Overige schulden	1.792.000	2.951.000
Totaal	4.063.000	14.755.000

Overlopende passiva

De overlopende passiva kan als volgt worden gespecificeerd:

	Boekwaarde per 31-12-2013	Boekwaarde per 31-12-2012
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	0	0
- de van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	299.000	456.000
- Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.914.000	2.041.000
Totaal	2.213.000	2.497.000

De in de balans (onder overlopende activa) opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel en de in de balans (onder de overlopende passiva) opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo per 31-12-2012	Toevoegingen	Vrijgevalen bedragen	Saldo per 31-12-2013
Brede doeluitkering geluidsanering VCP	-/- 14.000	14.000	0	0
Brede doeluitkering ISV-gelden Algemeen	290.000	0	232.000	58.000
Van der Laan	179.000	0	0	179.000
BDU Kiss and Ride	0	25.000	18.000	7.000
PZH inz. Vinkenwaard Zuid	0	12.000	0	12.000
PZH inz. Restwarmte	0	40.000	13.000	27.000
PZH inz. Restwarmte	0	15.000	4.000	11.000
Dijkversterking Nieuwland	0	4.000	0	4.000
Totaal	456.000	110.000	266.000	299.000

De overige verplichtingen en vooruit ontvangen bedragen betreffen:

- Verplichtingen die in het verslagjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Borg- en garantstellingen

Het onder de balans opgenomen bedrag voor gewaarborgde geldleningen en verstrekte garantstellingen kan als volgt worden gespecificeerd:

	Aard/omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling (gemiddeld)	Boekwaarde 31-12-2013	Door gemeente geborgd 31-12-2013	Boekwaarde 31-12-2012	Door gemeente geborgd 31-12-2012
Categorie A	Directe borgstellingen	742.271.590	2%	661.311.520	11.925.300	641.894.500	11.484.430
Categorie B	Achtervang WSW	74.110.340	50%	58.699.500	29.349.750	68.847.100	32.423.550
Totaal		816.381.930	6%	720.011.020	41.275.050	706.741.600	43.907.980

In het verslagjaar zijn geen daadwerkelijke bedragen betaald uit hoofde van aanspraken op de verleende borg- en garantstellingen.

3. Toelichting op de programmarekening 2013 (inclusief analyse rechtmatigheid)

3.1. Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken (inclusief analyse rechtmatigheid)

Voor een toelichting op de analyse van de afwijkingen tussen begroting na wijziging en de realisatie in 2013 wordt verwezen naar de programmaverantwoording. Per programma is bij het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' een toelichting opgenomen. Zie de pagina's 20-24, 35-41, 56-59 en 60-61.

Programma's

Het totaal van de lasten in de programmarekening bedraagt € 40,6 miljoen. Ten opzicht van de begroting (€ 42,1 miljoen) zijn de werkelijke bestedingen € 1,5 miljoen lager.

Programma (begragen X € 1.000)	Lasten begroot 2013	Lasten realisatie 2013	Begroot -/ realisatie
Bestuur en dienstverlening	6.637	6.416	221
Samenleving	17.322	17.357	-/- 35
Ruimte	17.676	15.923	1.753
Algemene dekkingsmiddelen	514	907	-/- 393
Totaal	42.149	40.603	1.546

De overschrijdingen op de programma's Samenleving en Algemene dekkingsmiddelen zijn nader geanalyseerd op grond van de door de gemeenteraad (in bijlage 2 bij het controleprotocol) vastgestelde richtlijnen.

Samenleving: De overschrijding op het programma Samenleving van € 35.000 is het gevolg van de pensioenafkoop in verband met de overdracht van het personeel van sportcentrum Blokweer naar BSSA per 1 januari 2014. Op 8 november 2011 heeft de raad het college opdracht gegeven een verkenning te doen naar de oprichting van een beheerstichting sport (BSSA). Pas eind 2013 is besloten om de pensioenafkoop eenmalig over te maken in plaats van gefaseerd. De kosten van de afkoop van de aanvulling van het pensioen bedragen € 180.000. Deze overschrijding is in december 2013 ontstaan door het daadwerkelijk tekenen van de contracten in verband met de overdracht. In het geval van extra kosten die niet tijdigesignaleerd konden worden i.v.m. het tijdstip van het ontstaan ervan, beschouwt de raad deze als rechtmatig. Deze overschrijding weegt niet mee in het oordeel van de accountant.

Algemene dekkingsmiddelen: De overschrijding op Algemene dekkingsmiddelen van € 393.000 wordt geheel veroorzaakt door hoger nadelig saldo kostenplaatsen ten opzichte van begroot na wijziging (€ 643.000). Het hoger nadelig saldo kostenplaatsen is in belangrijke mate veroorzaakt door een lagere doorbelasting aan producten en projecten inclusief grondexploitaties (waardoor op andere plaatsen in de rekening een voordeel is ontstaan) en door inhuur voor vervanging wegens ziekte. De lagere doorbelasting naar projecten en grondexploitaties is vooral het gevolg van de marktomstandigheden, die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen. Deze overschrijding weegt niet mee in het oordeel van de accountant.

Investeringskredieten

De overschrijdingen op investeringskredieten zijn nader toegelicht in de toelichting op de balans bij de posten materiële vaste activa op pag. 102/103. Uit deze toelichting blijkt een overschrijding per 31 december 2013 van € 11.500 en een verwachte overschrijding in 2014 van € 19.000. In deze toelichting is ook de analyse op grond van de door de gemeenteraad (in bijlage 2 bij het controleprotocol) vastgestelde richtlijnen toegelicht. De geconstateerde kredietoverschrijdingen wegen niet mee in het oordeel van de accountant.

3.2. Overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien

In de primitieve begroting is in het programma Algemene dekkingsmiddelen een post voor onvoorziene uitgaven opgenomen € 40.000. Dit bedrag is niet aangewend in 2013.

3.3. Overzicht van de incidentele baten en lasten per programma

PROGRAMMA'S (bedragen in € 1.000)	Jaarrekening 2013	
	Incidentele lasten	Incidentele baten
Dienstverlening en bestuur		
- Verkiezingen	3	
- Bommenregeling	397	
- Financiële afwikkeling Noordoevers	191	
- Wethouders pensioenen	332	
Samenleving		
- Liquidatie logopedische dienst	159	
- Liquidate Stichting TOON	75	
- Asbestsanering Kompas	91	
- Sociaal plan zwembad	202	
Ruimte		
- Grondexploitaties	71	
Algemene dekkingsmiddelen		
- Woonwagens	20	
Mutaties reserves		
-Cluster 1 Algemene reserves		627
-Cluster 2 Reserves grondexploitatie		71
-Cluster 5 Bestemmingsreserves	122	1.021
TOTAAL	1.663	1.719
<i>Incidenteel saldo na bestemming</i>		56 V

3.4. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Ingaande 2013 is de Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van kracht. De wet verplicht het opnemen van beloningsinformatie in de toelichting op de programmarekening. Verder regelt de wet dat de jaarlijkse beloningen en eventuele beëindigingsvergoedingen worden gemaximeerd. Voor zover partijen een hogere bezoldiging overeenkomen dan bij of krachtens de WNT is toegestaan, bedraagt de bezoldiging van rechtswege het bedrag dat ten hoogste is toegestaan. Betalingen die dat bedrag overschrijden zijn onverschuldigd betaald en worden in de jaarrekening opgenomen als vorderingen op de betrokken topfunctionaris en vermeld in de toelichting.

In 2013 gelden de volgende maxima:

- Beloning	€ 187.340
- Belastbare onkostenvergoedingen	€ 8.069
- Voorzieningen tbv toekomstige beloning	€ 33.190

Totaal	€ 228.599

De onderdelen vormen communicerende vaten. Dit houdt in dat overschrijding van één van de onderdelen kan worden gecompenseerd in andere onderdelen.

De bezoldigingsbedragen zijn exclusief omzetbelasting. Ingeval het dienstverband korter dan een jaar en/of in deeltijd is, dient de bezoldigingsnorm naar rato te worden herrekend.

De wet verplicht het openbaar maken van deze gegevens voor in elk geval de gemeentesecretaris en de griffier. In 2013 zijn achtereenvolgens tijdelijk 2 griffiers in dienst geweest.

Hierna is per topfunctionaris weergegeven hoe de bezoldiging over 2013 zich verhoudt tot de maximumbezoldiging van de WNT:

Naam: A.M. van de Berg	Functie: gemeentesecretaris	
Duur inhuur 2013	12 maanden	
Deelbetrekking	100%	
Bezoldigingscomponent	2013	WNT
Bruto beloning	€ 103.446	€ 187.340
Kostenvergoeding	€ 0	€ 8.069
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.206	€ 33.190
Totaal	€ 126.652	€ 228.599

Naam: A.D Zandvliet	Functie: griffier	
Duur inhuur 2013	9 maanden	
Deelbetrekking	77,78 %	
Bezoldigingscomponent	2013	WNT naar rato
Bruto beloning	€ 36.967	€ 109.285
Kostenvergoeding	€ 0	€ 4.707
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 10.377	€ 19.361
Totaal	€ 47.344	€ 133.353

Naam: I.M. de Gruijter	Functie: griffier	
Duur inhuur 2013	2 maanden	
Deelbetrekking	88,89 %	
Bezoldigingscomponent	2013	WNT naar rato
Bruto beloning	€ 8.787	€ 27.754
Kostenvergoeding	€ 0	€ 1.195
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 2.642	€ 4.917
Totaal	€ 11.429	€ 33.867

In de maand oktober was er geen griffier in dienst. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door een griffiemedewerker van de gemeente Dordrecht; er was sprake van inhuur.

De conclusie is dat de WNT normen niet zijn overschreden.

Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (Sisa)

De politiekant		Nummer	Specifieke uitkering (indien van toepassing)	Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling Informatieverstrekking sisa					
I N D I C A T O R E N									
DCW	D9	Onderwijskostenstandaard eind 2011-2014 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschot educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitsbeelden (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgewoond reserve ultimo (jaar T-1)			
		Gemeenten	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04			
			€ 88.810	€ 0	€ 0	€ 0			
ILM	E3	Subsidieaanvraag sanering verkeer/waai (inclusief spoorwagwaai)	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijkmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindeverantwoording Ja/Nee	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25.4 d van de wet regeling ten laste van rijkmiddelen		
		Subsidieaanvraag	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05		
			BSV 2010005315	€ 0	€ 0	Ja	€ 0		
ILM	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer Sisa tussen medeoverheden	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen		
		Provinciale beschikking en/of verordening	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05		
		Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924		
			100	100	100	100	100		
		Kopie beschikkingnummer	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924		
		Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulative overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindeverantwoording Ja/Nee		
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 05		
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924	€ 17.924		
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle gemeentedeelen zijn	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente 2013	Het totaal aantal gehandicapte inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee				
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03				
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle gemeentedeelen zijn	0,00	0,00	Nee				
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2012	Hieronder per regel één gemeente (code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen daarnaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal gehandicapte inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1);	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gehandicapte inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren	Het totaal aantal gehandicapte inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren		
		Wet sociale werkvoorziening (Wsw)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 05		
		Alle gemeenten verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WVB gemeente 2013	Besteding (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) ICAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) ICAW (exclusief Rijk)	
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
		1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICAW)	1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICAW)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (ICAW)	
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 06	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee				
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Zie de toelichting in de invulvul voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.				
		1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)					
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 07	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WVB totaal 2012	Hieronder verspreidt de gemeente (code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit Sisa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2C-1)	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 04	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 05	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06	
			€ 0.134.836	€ 69.915	€ 71.220	€ 11.419	€ 11.419	€ 11.419	
			0	0	0	0	0	0	
			100	100	100	100	100	100	
		Besteding (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) ICAW (exclusief Rijk)	
		Indusiel geldstroom openbaar lichaam	Indusiel geldstroom openbaar lichaam	Indusiel geldstroom openbaar lichaam	Indusiel geldstroom openbaar lichaam	Indusiel geldstroom openbaar lichaam	Indusiel geldstroom openbaar lichaam	Indusiel geldstroom openbaar lichaam	
		1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (ICAZ)	1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze zelfstandigen (ICAZ)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	1.6 Wet werk en inkomens kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 10	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2A / 11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			0	0	0	0	0	0	
			100	100	100	100	100	100	

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bob
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 06
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de invulregels voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze. Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 04			
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2012 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G3A / 06
			€ 5.913	€ 88.500	€ 3.954	€ 16.213	€ 8.876	
			1482 (Alblasserdam)					
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB)_gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			Aard controle D1 Indicatornummer: G5 / 01					
			182					
			Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee	Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regeltu
SZW	G5A	Wet Participatiebudget (WPB)_totaal 2012 Wet participatiebudget (WPB) Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G5B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G5C-1)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T-1) van educatie bij roc's	Baten (jaar T-1) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T-1) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T-1) Regeltu
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G5A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 04	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 05	Aard controle R Indicatornummer: G5A / 06
			€ 579.579	€ 117.434	€ 4.288	€ 0	€ 0	
			1482 (Alblasserdam)					

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de gemeenteraad van de gemeente Alblasserdam

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de (in de jaarstukken vanaf pagina 93 opgenomen) jaarrekening 2013 van de gemeente Alblasserdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de programmarekening over 2013 met de toelichtingen, waarin opgenomen een over-zicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, alsmede de SiSa-bijlage.

Verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alblasserdam is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Het college van burgemeester en wethouders is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het geactualiseerde controleprotocol zoals vastgesteld door de gemeenteraad op 5 februari 2014 en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT.

Deloitte.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, alsmede voor de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het normenkader door de gemeenteraad op 5 februari 2014.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado is deze goedkeuringstolerantie door de gemeenteraad bij raadsbesluit van 5 februari 2014 vastgesteld.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeente Alblasterdam een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2013 als van de activa en passiva per 31 december 2013 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT.

Deloitte.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2013 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Rotterdam, 13 juni 2014

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend:
Drs. R.M.J. van Vugt RA